

Zrnje že v kaščah, sušiti ga ni treba

Žetev pri kraju — V hribovitih predelih poželi dve tretjini — V SR Srbiji odkupili več kot milijon ton pšenice

BEOGRAD, 26. julija (Tanjug) — Žetev pšenice se v žitnih krajih končuje. Nekaj pridelka morajo požeti le še tam, kjer se je žetev začela kasneje ali pa jo je oviralo slabo vreme. V hribovitih predelih so pšenico poželi na skoraj dveh tretjinah površine. V kolikor bo vreme ugodno, bodo žetev pšenice po vsej državi v celoti končali do sredine prihodnjega tedna.

V Srbiji, kjer so pšenice posejane na nekaj več kot milijon hektarjih (vsej državi 1,7 milijona hektarjev), se domneva na družbenih poljih najpogosteje gibe med 40 in 50 metriskih stotni na hektar, pri zasebnikih pa znaša 30 do 40 metriskih stotni na hektar. Najboljše rezultate so dosegle organizacije združenega dela v Bački, ki so pridelale od 53 do 55 metriskih stotni na hektar. Strokovnjaki »žitozajednice« pravi-
vijo, da je kakovost zrna zadovoljiva. Hektolirska teža namreč znaša 78 do 80 kilogramov. Ker je bilo v zadnjih dneh vreme lepo, pšenice pred skladiščenjem ni treba sušiti, saj je v njej le 13 do 15 odstotkov vlage. Glede na to, da primanjkuje skladišč, je to zelo pomembno za odkup pridelka.

Žitno-milnске organizacije v Srbiji so po najnovjših podatkih »žitozajednice« odkupile milijon 155 tisoč ton letošnjega pridelka pšenice. Večji del odkupljene pšenice so pridelale organizacije združenega dela in kooperanti. Kot pravijo v »žitozajednici«, je večina žitno-milnских organizacij doslej prevzela vse ponudene pridelke, čeprav imajo težave s skladišnimi prostori. Nekatere organizacije, kot na primer v Surčinu in Batjanici, so pšenico odkupile ter jo v vrečah »zložile« na betonske staze v bližini mlinov in silosov.

Pri plačevanju odkupljene pšenice, so se v SOZD tovarne motorjev »12. maja« kakovica letos ne časi letnih dopustov temeljito pripravili. Tudi letni ugotovljajo, da je proizvodnja prav v zadnjih dveh mesecih po slabšem startu dosegla najvišjo raven, dopusti pa groze, da bo ta naraščajoči ritem zaustavljen. Čeprav se temu ne da povsem izogniti, so posamezne delovne organizacije sprejele take ukrepe, da bo proizvodnja čimmanj trpela in da bodo predvsem zadovoljili potrebe kupcev.

Zato bodo na primer v FAZ, kljub temu, da gre do iz tovarne avgusta na kolektivni dopust na željo kupcev organizirati »gole« tako, da bo proizvodnja sobotnih kolektivnih delov. Prav tako bodo imeli nekateri delavci pri strojih, ki so oskrbovali proizvodnjo, skrajšan letni dopust in ga bodo lahko izkoristili kasneje. V FAM so šli na kolektivni dopust sredi julija do konca meseca, vendar so to uskladili s Crveno zastavo, za katero tudi največ delajo.

Da bi v Crveni zastavi sploh ne čutili »pocitnice« v FAM, so že pred dopustom naredili za »logos« večjo količino motorjev, tako da bo delo v Crveni zastavi normalno steklo takoj prvi dan po dopustu. Prepričani so tudi, da letos delavci ne bodo ponovili lanskoletne prakse, ko si je kar 30 odstotkov delavcev samovoljno podaljšalo dopust. Medtem ko bo večina delavcev iz proizvodnje tako ali drugače izkoristila dopust v visoki sezoni, pa bodo delavci, ki opravljajo remontne in čas najbolj zaposleni, saj bodo morali temeljito popraviti več kot 200 strojev. N. S.

Konec stari praksi

IS Črne gore: dvakrat prodana postelja, posledica neurejenih odnosov med gostinci in turističnimi agencijami

TITOGRAD, 26. julija (Tanjug) — Izvršni svet Črne gore je obravnaval vzroke in posledice dvojne prodaje hotelskih zmožnosti in v sporu, ki ga je objavil sekretariat za informacije, navedel vzroke, ki so javnosti bolj ali manj znani.

V največji črnogorski hotelsko-turistični organizaciji »Montenegro-turist«, ki so sodevni gostje dolgoletna praksa hotelskih organizacij, ki prodajo 10 do 15 odstotkov več mest kot jih premorejo

in da je kljub temu vsako leto ostalo nezasedenih okoli 20 odstotkov zmožnosti. Takšen položaj se vleče že več let zaradi neurejenih odnosov med gostinci in turističnimi agencijami. Letos pa se je zanimanje tujih in domačih gostov občutno povečalo, zato je prišlo do dvakrat prodane zmožnosti.

Kot navaja sporočilo, je problem pri namestitvi gostov nekoliko bolj pri dveh izmed 22 organizacij združenega dela »Montenegro-turist«, ki je okoli 300 tujim in domačim turistom zagotovila namestitev v drugih hotelih in pri zasebnikih, seveda z ustreznim odškodnino. V sporočilu se se republikanske izvršnega sveta je posebej poudarjeno, da nihče izmed teh gostov ni zapustil črnogorskega primorja.

Neprijeten položaj je še bolj zapleten kot bi bil sicer, ker zapleten potovanja agencije niso upoštevale pismenih sporočil »Montenegro-turist«, da morajo ustaviti prodajo zmožnosti, in so kljub temu prodajale naprej.

DELO

Glavni urednik GOF Delo: JAK KOPRIVIC

Odgovorni urednik »Delo«: BORIS DOLNICA

Namestnik glavnega urednika GOF Delo: SLAVKO BEZNIK

Pomočnik glavnega urednika: VLADO JARIC

Uradniki:

VILKO NOVAK (centralna redakcija), MIRO POČ (komercijalni), VLADO SLAMBERGER (notranja politika), ALEKSA MIŠIĆ (gospodarsko), ANDREJ NOVAK (tuzna politika), TIT VIDMAR (kultura), BRANKO SOŠIĆ (idolizacija), EVGEN BEGOVIĆ (izotit), BOGO SAJČIĆ (kultura), FRANKO VREČAR (zdravstvena politika), BOZIDAR PAHOR, BOGDAN POČ (gostinstvo), MIRO ZAKARIJEK (mentorstvo), JOŽO ŽNIDARŠIČ (fotografija).

Naša pomoč deželam v razvoju

Kar 2445 naših znanstvenikov in strokovnjakov dela zdaj pri njih

BEOGRAD, 26. julija (Tanjug) — Na podlagi bilateralnih sporazumov o znanstvenotekničnem sodelovanju dela zdaj v državah v razvoju 2445 jugoslovanskih znanstvenikov in tehničnih strokovnjakov. To je tudi naša naša oblika kooperacije naše države z državami v razvoju.

Od leta 1954, ko smo vzpostavili sprave mostov sodejstva, pa do danes je v 45 državah Azije, Afrike in Južne Amerike delovalo skupno 6163 jugoslovanskih strokovnjakov. Od leta 1964 pa do konca lanskega leta je v pripravljenju posameznih projektov in raziskavah delovalo v tujini 425 jugoslovanskih strokovnjakov, ki so pri tem sodelovali kot svetovalci. Takšno sodelovanje je jugoslovanska navezala s 57 državami.

Po drugi strani pa je bilo od leta 1964 do konca lanskega leta na krajših študijskih obiskih pri nas 688 strokovnjakov iz 49 držav Azije, Afrike in Južne Amerike.

Zadnja leta čedalje pogostejše organizirajo študijske obiske naših strokovnjakov v posameznih državah, da bi se bolj seznanili z njihovo tehnologijo, znanstvenimi in drugimi dosežki. Tako je lani predlanski delalo 63 naših strokovnjakov v 14 državah v razvoju.

Na Neretvi po 35 letih

BEOGRAD, 26. julija (Tanjug) — Udeleženci legendarnih bitke za ranjenca na Neretvi se bodo po 35 letih spet srečali sredi novembra letos in skupaj proslavili obletnico najbolj humanitarne bitke narodnoosvobodilne vojne.

Kakor je danes sporočil republikanski odbor ZRB NOV Srbije, bo slovesnost organiziral jugoslovanski odbor pri republikanskem odboru ZRB NOV Bosne in Hercegovine.

Delavska sveta za skupne zidave

V ZG Ljubljana poudarja na preobrazbi samoupravne organiziranosti

LJUBLJANA, 26. julija — Kot poroča biro za stike z javnostjo Zveznega gospodarskega Ljubljana, je bilo pred dvema dnevnima skupno zasledovanje upravnih odborov Zveznega gospodarskega Ljubljana, včeraj pa še skupno zasledovanje delavskih svetov. Največji poudarek so dali osnutku skupnih stališč o nadaljnji preobrazbi samoupravne organiziranosti v okviru ZG Ljubljana ter osnutku samoupravnih sporazumov in pravičnikov po razpisu dela za urejanje programa dela za urejanje zakona o združenem delu v ZG Ljubljana za letošnje leto.

Delavska sveta sta sprejela predlog samoupravnega sporazuma o organizaciji in financiranju letovanja delavcev v ZG Ljubljana. Sprejeli so še informacijo o tem, kako se bodo lotili izdelave letnega načrta ZG Ljubljana za leto 1978/79 na osnovi novih dohodkovnih odnosov in analizo, ocene in naloge v zvezi z uresničevanjem srednjeročnega načrta.

Delavska sveta sta sklenila, da bodo preučili možnost za zidavo počitniških domov v Supetarski Dragi. Crvenem vrhu in v Jelsi, sprejela pa sta tudi sklep o najetju posojil in informacijo o poteku najemanja petega posojila Mednarodne banke za obnovo in razvoj.

Dvesto mladincev dopotovalo na Kubo

HAVANA, 26. julija (Tanjug) — Jugoslovanska delegacija, ki bo sodelovala na XI. svetovnem festivalu mladine in študentov, je s posebnim letalom letaloma pripeljala v Havano. Delegacija, v kateri je okoli 200 fantov in deklet iz vseh republik in pokrajin, vodi predsednik konference Zvezne socialistične mladine Jugoslavije Azem Vlaisi.

Festival se bo začel 28. julija in bo trajal do 5. avgusta. Udeležilo se ga bo okoli 15.000 mladincev z vsega sveta. Program obsega politične, kulturne, športne in druge dejavnosti.

Telefoni za Sovjetsko zvezo

ZAGREB, 26. julija (Tanjug) — Zagrebška tovarna telekomunikacijskih naprav »Nikola Tesla« bo v prihodnjem letu dobavila Sovjetski zvezi telefonske in telekopske naprave v vrednosti 34 milijonov dolarjev.

Čas jih priganja

Vreme v Pomurju se je ustalilo, zato kmetje hitijo delati na prizadetih poljih — Ohraniti je treba čim več živine

MURSKA SOBOTA, 26. julija — Komisije, ki popisujejo škodo, bodo že ta četrtek končale delo. Na osnovi popisa škode za vsako gospodarstvo je dodeljevali regresirano seme za krmne rastline, semensko pšenico in gnojila, ki so potrebna za dodatno in jesensko gnojenje. Seme in gnojila je dovolj.

V akcijo solidarnosti se je vključila tudi zveza hranilno-kreditnih služb Slovenije, ki je hranilno-kreditni službi KZ Panonika odobrila sredstva v obliki kredita. Če bo potrebno, pa bo odobrila še več sredstev. Prizadetim so prisilili na pomoč tudi kmetje, ki jih toča ni prizadela. Pomoč zbira v denarju, za zbrana sredstva pa bodo kupili potrebno krmno, kot je koruzo, seno in podobno, od kmetov, ki imajo tržne presežke.

Kmetje na prizadetem območju pa ta čas morda orjejo njive, kjer je pridelek koruze in pšenice uničen in pripravljajo zemljo za setev krmnih rastlin, ki bodo zagotovile krmno jeseni. Krompir, ki je uničen, izkopavajo in ga bodo prek organizirane prodaje ponudili tržišču.

Posebna pozornost ta čas volja živini, saj je na 100-odstotno prizadeto območju 6500 krav, 1500 breljih plemenitih telic in okrog 10.000 ostale mlade živine v vrežih in pitanju. Na najbolj prizadeto območju je več kot 100 usmerjenih kmetij, ki pitajo 15 glav živine v turnusu.

Da bi zadržali osnovni stalež plemenske živine — krav in breljih plemenitih telic ter obnovili črede s privozovanjem plemenitih telic, so uvedli več ukrepov. Strokovnjaki živinorejsko-veterinarskega zavoda svetujejo kmetom, da odpravijo vse stare, slabo produktivne krave, da bi razbremenili slab fond krme.

Turisti „oblegajo“ Lovčen

Množični obisk Njegoševga mavzoleja — Nad 1000 jih pride vsak dan

CETINJE, 26. julija (Tanjug) — Turisti obiskovalci dobesedno oblegajo Njegošev mavzolej. Le redki so dnevi, ko poslopija na vrhu Lovčena ne obišče več kot 1.000 ljudi. Po vsej verjetnosti pa bi bil obisk še bolj množičen, ko ne bi bil promet na enem odskoku ceste Cetinje—Budva ovrhan, kar obnavljajo cestno.

Turistični vodniki na vrhu Lovčena imajo težave, ker ne morejo sprejeti vseh obiskovalcev, zato bodo v kratkem spremenili delovni čas. Mavzolej bo odprt dve uri dlje kot zdaj, od 7. do 13. ure.

Si JAT res lahko privoščijo, kar hoče?

Spor med Jatom in Petrolom, ki je v začetku tega meseca razburil slovensko in jugoslovansko javnost, ne poneha.

Kot vemo, je JAT 4. julija sporočil, da njegova letala ne bodo več pristajala na mariborskem in ljubljanskem letališču, ker se s Petrolom ni mogel sporazumeti o cenah letalskega goriva. V Jatu so poudarjali, da ne morejo pristati na zvišanje cene goriva, kar jim tudi ne dovoljuje podražiti prevoza potnikov na domačih progah.

Nato so letale pušile na območju Ljubljanske mestne konferenca ZK je ocenila, da se je Petrol s tem, ko je sklenil prodajati bencin samo tistim, ki bi zanj plačali pri kilogramu 80 par več, zatekel k metodam, ki so tuje našemu samoupravnemu sistemu.

Hkrati so ljubljanski komunisti s svojimi stališči o sporu med Petrolom in Jatom (v kateri je posredno vpletena tudi INA), seznanili tudi beograjsko in zagrebško organizacijo ZK.

Koordinacijska komisija izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je takoj po Jatovem obvestilu ugotovila, da se Petrol in JAT v tem primeru nista vedla skladno z njuno družbeno odgovornostjo za nemoteno odvijanje letalskega prometa.

V zveznem komiteju za promet in zveze pa so menili, da bi lahko Jatova letala kupovala gorivo tudi drugje. S polnim tankom namreč lahko poizkusi brez postanka dve do tri ure. Zato naj bi bila njihova letala, da bodo ustvarili nov promet na območju, brez postanke.

Ob strani bi lahko, so menili v zveznem komiteju, sami — z dogovorom — uresili sporno zadevo in ne bi bilo treba nemirnosti javnosti. Hkrati so tudi pripomnili, da gre v resnici za izstavljanje enih in drugih, saj bi na ta problem vendar lahko opozorili že prej in ne šele sredi turistične sezone.

Potemtakem bi bila letalstva, če bi merili krivdno, vsaj od njih verjetno že izpraznjeni. Vendar pa je Dušan Denić iz Jatove službe poslovnih informacij v torek izjavil, da so v Jatu ugotovili, da ni pravi nobene potrebe, da bi o odgovornosti te delovne organizacije, njenih vodilnih delavcev in komunistov ob omenjenem sporu razpravljali ne v sekretariatu ne na konferenci ZK Jata.

Pogovor sicer pravi, da se sistem, ki priznava, odpušča pol greha. Očitno pa je, da pogovor traja za nekateri v tem primeru za JAT — že zastavljen in si v resnici lahko privoščijo (skoraj vse), kar hočejo.

VESNA BERTONCELJ-POPIT

Jubilej slavijo z uspehi

LIP Bled ima za seboj 30 let uspešnega dela — Vsestranski napredek

BLED, 26. julija — Delovna organizacija LIP Bled, ki praznuje 30. obletnico obstoja, je v tem času naredila velik napredek.

V treh desetletjih so proizvedli čez milijon kubičnih metrov žaganega lesa, nekaj nad 2 milijona vrat, skoraj 7 milijonov kvadratnih metrov opaznih plošč, 100 tisoč kubičnih metrov ladijskega poda in opaža, 80 tisoč vhodnih in garažnih vrat, 93 tisoč zabojev, približno 3 milijone ISO-SPAN zidakov itd. Število zaposlenih se je povečalo od 332 v letu 1948 na 976 letos. Spremenila se je tudi kvalifikacijska struktura delavcev. Medtem ko so imeli pred tremi desetletji le enega inženirja, jih imajo danes 30. Število kvalifikiranih delavcev pa se je povečalo od 113 na 297. V razvojem in izgradnjo proizvodnih obratov so poleg boljših delovnih pogojev ustvarili tudi možnosti za izboljšanje življenjskih razmer delavcev.

L. M.

KILL

VS AK DRUGI TOREK!

Investicijski kredit za zastavo 102

Serijska proizvodnja čez poldrugo leto — 340 milijonov din posojila

KRAGUJEVAC, 26. julija (Tanjug) — Temeljna banka avtomobilске industrije se je vključila v financiranje projekta za uvedbo redne proizvodnje avtomobila »zastava 102«.

Na seji izvršnega odbora te banke v Kragujevcu so odobrili investicijsko posojilo v višini 340 milijonov dinarjev, poleg tega pa bodo investirali še 10 milijonov dolarjev tuje ga posojila. Ta sredstva so le del skupnih investicij za uresničevanje tega projekta v Zavodu Crvena zastava.

Kot je predvideno, naj bi prvo vozilo tega avtomobila 102a izdelali konec prihodnjega leta, v začetku leta 1980 pa naj bi začeli serijsko proizvodnjo.

Tako bo naša avtomobilska industrija dobila vozilo, ki bo sestavljeno izključno iz materiala in delov domače izdelave.

BORIS HEGEDUŠ

Boljša raziskave

V zvezi z raziskovalnim delom naj bi v SRS proučili družbenoekonomska, samoupravna in strokovna vprašanja

LJUBLJANA, 26. julija — Ena izmed osrednjih nalog raziskovalne dejavnosti je poglobiti kvaliteto raziskovalnega dela tako z gledišča znanstvene discipline kot z družbenoekonomskih vidikov. To zahteva, da temeljito proučijo tudi družbenoekonomska, samoupravna in strokovna vprašanja, ki zadevajo področje raziskovalnega dela.

Na to je danes opomnil To ne Zimšek, predsednik skupščine raziskovalne skupnosti Slovenije, ko je danes na seji skupščine te samoupravne interesne skupnosti govoril o programskih nalogah, ki jih je pripravila predsedstvo skupščine raziskovalne skupnosti Slovenije. Posebno pozornost bo treba posvetiti slobodni menjava dela, usposobitvi se bo treba za dohodkovne odnose in se tudi ustrezno organizirati. S tem v zvezi se bo potrebno lotiti številnih nalog v zvezi s celovitim programiranjem dela, učinkovitostjo metod planiranja, praktičnimi vidiki dohodkovnih odnosov itd. Sklepi skupščine ZKS Slovenije in 8. kongresa ZKS terjajo nadalje tudi ustreznejšo samoupravno organiziranost, ki jo je mogoče izvesti prek enot uporabnikov in izvajalcev pri raziskovalnih delovnih organizacijah, in

s tem razvijati enote SIS kot prvo, temeljno svobodno menjavo dela.

Skupščina SRS je bila danes seznanjena, da je dotok sredstev za financiranje skupnega programa raziskovalne dejavnosti znatno nad planiranim, poraba pa se giblje v okviru planiranja. Skupščina je naročila svojemu izvršnemu odboru, naj nemudoma pripravi predlog ukrepov za usklajevanje dotoka in porabe na dogovorjeni ravni ter ga pooblastila, da še v avgustu sprejme ustrezne sklepe v soglasju z izvršnim svetom SRS in v dogovoru z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi JANKO SVETINA

„Socialni karton“ obsega vse podatke

V ohridskem »Oteku« jim ni vseeno, kako živi njihovih 1200 delavcev

OHRID, 26. julija (Tanjug) — V ohridskem gospodarstvu, ki se vse bolj živahno razvija in pri katerem bi se lahko učile mnoge organizacije združenega dela, je eden od vodilnih kolektivov tekstilni kombinat »Otek«, v katerem 1200 delavcev v treh tozih ustvarja dohodek. Me prvimi v SR Makedonije je »Otek« pred nekaj leti uvedel prakso, da bo spremljal tudi življenje delavcev zunaj delovnega mesta in nadrobno vpisoval na tako imenovani »socialni karton« vse pomembne podatke o zaposlenih.

Na temelju take temeljitve ankete so na primer sestavljali prioriteten seznam stanovanj, pa izračunali, koliko prostora bi potrebovali v novih varstvenih ustanovah, komu je treba zagotoviti dopust in podobno.

V zadnjih mesecih se je seznam podatkov, ki jih zapisujejo na te »socialne kartone«, razširil in lahko bi dejali, da v tem kolektivu vedo vse o vsakomur. Vedo celo to, ali imajo otroci delavcev težave pri učenju in študiju, kje in kako stanujejo, če se solajo zunaj Ohrida, ali ima družina kake izredne dohodeke in podobno. Delavci pa se zavedajo, da vso to evidenco vodijo v njih v prid, zato vnašajo podatke zelo natančno in skrbno.

Pokojsninsko zavarovanje kmetov

NOVI SAD, 26. julija (Tanjug) — Pokrajinski sekretar za delo Djordje Cvetković in vršilec dolžnosti pokrajinskega sekretarja za zdravstvo in socialno politiko Gabor Fiševič sta na današnji tiskovni konferenci povedala, da so v Vojvodini začeli akcijo za uvedbo sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja kmetovalec in da so za to na najizrazitejšem kmetijskem območju Jugoslavije zagotovili vsi pravni, samoupravni in praktični pogoji. Pri vseh 16 občinah in medobčinskih samoupravnih interesnih skupnostih za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje lahko kmetovalci uveljavljajo svojo pravico do pokojninskega in invalidskega zavarovanja od 1. januarja letos.

Ameriška vlaganja v »Tigar«

PIROT, 26. julija (Tanjug) — V Pirotu so danes podpisali pogodbo med industrijo gumijastih izdelkov »Tigar« in ameriško firmo »Goodrich« o sodejstvu pri proizvodnji radialnih avtomobilskih gum. Po tej pogodbi se bo sodelovanje, ki se je začelo leta 1974, razširilo na skupna vlaganja v rekonstrukcijo in povečanje sedanjih »Tigrovih« zmožnosti za izdelavo avtomobilskih gum.

VS AK
ČETRTEK
NOVI
STOP

UGANKKE

tako se imenuje poletna nagradna igra vaše revije »Stop«, ki se že blizu koncu. Pa vendar se ni vse izgubljeno, kajti glavne nagrade še niso podelili, ta pa je televizijski sprejemnik MINIRAMA PIKA. Razen tega pa je vrsta čudovitih nagrad: radijski sprejemnik PLANICA, gramofon, LP plošče, male plošče...

Sezite po novi številki revije »STOP« in zvedeli boste, kako si lahko pridobite eno od dragocenih nagrad! Ob reševanju nagradnih ugank se boste še prijetno razvedrili!

ZATO NE POZABITE NA STOP

VAS ZANESLJIVI TV VODICI

Živijo z brigadirji

»Hvaležni smo, saj imamo vodo in cesto,« je v Brkinih domačinka dejala predsedniku CK ZKS Francetu Popitu

TATRE, 26. julija — »Ne vemo, kako bi se zahvalili vam in brigadirjem, zdaj ima naša vas vsaj cesto, vodo in telefon.« je s hvaležnostjo dejala Antonija Gustinčič, brigadirjska namica, kot jo imenujejo, predsedniku CK ZKS Francetu Popitu. Ugodni gost je skupaj s predsednikom RK ZSMS Ljubom Jasničem obiskal danes delovišča mladinskih delovnih akcij Brkini 78 v Tatrach, Istra 78 v Smarju pri Kopru in Kožbani 78 v Brdicah. Brigadirjem 9. akcije, ki teče v Slovenijo — Posočje 78 pa je France Popit obljubil, da jih bo obiskal v avgustu.

Brigadirji v Brkinih so priprave bistveno olajšali, da bo lahko delavci oktobra asfaltirali 31,5 kilometra siemenske ceste — svesno naj bi jo odprli na dan republike. S tem pa njihova naloga v Brkinih še ne bo končana, saj vse vasi še nimajo vode in telefona.

Komandant akcije Brkini 78 Janes Novak je lahko poročal, da brigade presegajo norme za 30 do 40 odstotkov, povaljal pa je tudi pionirsko brigado, ki po prizadevanjih prav nič ne zaostaja za nekaj let starejšimi kolegi. Ob slovesu so mladinci Francetu Popitu za spomin podarili brigadirsko uniformo.

»Mi gradimo Istro, Istra gradi nas,« je geslo, ki sprejme obiskovalce brigadirskega naselja v Smarju pri Kopru. Prvič letos so mladi iz Slovenije in iz drugih republik (iz občin, ki so pobratene s Koprno), zgrabili za krampe, lopate in krompresorje. Njihova naloga ni lahka: do 20. avgusta izkopati 3.000 metrov težavne trase (strmina, lapa) za višinski vodovod. Čeprav nosi akcija za zdaj le regionalno obeležje, so mladi z veseljem sprejeli predlog predsednika CK ZKS Slovenije, naj se počitajo kot da so na zvezni akciji. Ljudje Jasnič pa je obljubil, da si bo za zvezni naziv prizadeval pri ZSMJ.

Tudi za akcijo Istra 78 je značilna pristna povezanost brigadirjev in krajanov, ki so sami veliko prispevali, da bi čimprej dobili v svoje domove tako potrebno vodo. Višinski vodovod je namreč projekt treh obalnih občin, ki bo zagotavljal vodo 14 krajevnim skupnostim, v katerih je 12.000 prebivalcev. V gradnjo

vkličenih v delovne brigade okrog 6.000 mladih, računajo tudi zvezne in lokalne akcije. Ne samo zaradi delovnega učinka, predvsem zaradi drugih kvalitativnih, med katerimi so spoznavanje med seboj, seznanjanje z življenjem krajanov, samouprava organiziranost, ki je na slovenskih delovnih akcijah izredno zaživel, koristi brigadirjem tudi v šoli kot pri delu.

VLADO SLAMBERGER

Nova valjarna sarajevskega Unisa

BANJA LUKA, 26. julija (Tanjug) — V industrijski coni Ramica v Banja Luki so danes odprli novo tovarno hladno valjarskega Unisa.

Za gradnjo in opremo te sodobne tovarne, v kateri bo zaposlenih 450 delavcev, in ki bo imela letno proizvodnjo 14 milijarde dinarjev, so investirali 1,6 milijarde dinarjev.

Na otvoritvi nove tovarne so bili predstavniki graditeljev in kooperantov Unisa in številni družbenopolitični delavci federacije, republike in banjaluške ter sosednjih občin.

Kosovo žeja

Premalo vode v Prištini — Višje cene za vodo, kanalizacijo - Prečiščevanje

OD NASEGA PRISTINSKEGA DOPISNIKA

PRISTINA, 26. julija — V teh sopolnih poletnih dneh trpijo prebivalci Prištine zaradi pomanjkanja vode, ki redkokdaj pride iz pip. Izvršni svet skupščine Prištine je zaradi pomanjkanja vode predlagal, naj bi cene vode in uporabe kanalizacije zvišali za 40 odstotkov, hkrati pa je izdal sklep, po katerem je treba podoben preskrbe z vodo rešiti takoj.

Ta sklep so sprejeli na zahtevno delovno organizacijo »Gračanka«, ki preučevala oskrbuje z vodo. Omenjena delovna organizacija, ki je bila ustanovljena pred 30 leti, je zmogljivost vodovodov do sedaj povečala le šestkrat, čeprav številno prebivalcev v kosovskem glavnem mestu raste zelo hitro.

Pri reševanju problemov preskrbe z vodo in zaradi potreb v gospodarstvu so že pred tremi leti uvedli ukrepe, s katerimi je bilo določeno, da bodo Prištino oskrbovali z vodo iz vodnega sistema Ibar-Lepenac, vendar je ta možnost propadla, kar je pokazalo, da je takšen način preskrbe neekonomičen in da bi bilo bolje, če bi kosovsko glavno mesto oskrbovali z vodo preko sistema Batlava v Prištini, kar bi bilo najboljša oskrba iz sistema

Sad petih let

Uspeh neuvrščenih in držav v razvoju — Drugačna klavzula za ugodnosti

ZENEVA, 26. julija (Tanjug) — Neuvrščene države in države v razvoju so dosegle pomemben uspeh v komisiji OZN za mednarodno pravo, ki je na njihovo pobudo sprejela osnutek pravil o klavzuli največjih ugodnosti.

Osnutek bodo jeseni predložili 33. zasedanju generalne skupščine OZN, ki ga bo sprejelo v obliki mednarodne konvencije. To bo velik napredek v prizadevanjih za novo gospodarsko ureditev.

Besedilo so pripravili pet let, o osnutku pravil pa je potekala še posebej vneta razprava med zasedanjem, ki se je začelo 8. maja, končalo pa se bo konec tega tedna.

Bodoča konvencija o klavzuli največjih ugodnosti bo imela velik pomen za splošni razvoj mednarodne trgovine, še zlasti za trgovino med državami v razvoju in razviti državami. Na pobudo delegata SFRJ dr. Milana Savičevića, podpredsednika komisije, in delegata Kenije G. Njenge, ki so jo podprli

Carterjeva zmaga v senatu

WASHINGTON, 26. julija (UPI) — Sklep ameriškega senata, da bodo odpravili prepoved prodaje orožja Turčiji, imajo v ameriških vladnih in kongresnih krogih za novo zmago Carterjeve administracije. Carter je utemeljeval ukinitve embarga s tremi glavnimi argumenti: embargo ni dal pričakovanih rezultatov pri reševanju ciprskega vprašanja, z njim je bilo ogroženo vzhodno krilo NATO in zdaj je pričakovati, da bo Ankara tvojne sodeloval pri reševanju ciprskega vprašanja. Na sliki so ameriški senatorji Sarbanes, Byrd, McGovern, Chafee in Bentsen po glasovanju.

Telefoto: UPI

S teleprinterja

Hsinhua poroča o dolarju

TOKIO, 26. julija (Tanjug) — O drastičnem padcu ameriškega dolarja na največjih svetovnih borzah je poročala tudi kitajska agencija Hsinhua. Ta agencija navaja, da je do tega prišlo zaradi neuspeha ZDA v prizadevanjih, da bi izboljšale svoje gospodarstvo in zmanjšale velikanske primanjkljaje v zunanji trgovini. V poročilu poudarjajo, da ameriški dolar prvič po vojni velja na Japonskem manj kot 200 jenov.

Atherton »premalo ugleden«

WASHINGTON, 26. julija (Reuters) — Ameriška vlada razmišlja o možnosti, da bi imenovali novega posebnega odposlanca za bližnjevzhodna mirovna pogajanja. Tako je objavila ameriška televizijska mreža ABC. Poročajo, da bi morali zdajšnjega posebnega odposlanca za bližnji vzhod Alfreda Athertona zamenjati z osebnostjo, ki uživa več političnega ugleda. Kandidat naj bi bil podpredsednik ZDA Walter Mondale, omenjajo pa tudi bivšega pomočnika državnega sekretarja Josepha Sisco, bivšega ministra za pravosodje, Nicholas Katzenbach in nekdanjega guvernerja Pensilvanije Williama Scrutona. State Department za zdaj ne komentira morebitne zamenjave Alfreda Athertona.

Japonska pobuda Moskvi

TOKIO, 26. julija (Reuters) — Japonska je predlagala ZSSR, da bi konec prihodnjega meseca v Tokiu stekli pogovori med predstavniki obeh držav o mednarodnih problemih, OZN in razoroževanju. Pobudo za take pogovore so dali že januarja, med obiskom japonskega zunanjega ministra Sonoda v Moskvi.

Pertinijevo poslanika KPI

RIM, 26. julija (Tanjug) — Novozvoljeni predsednik republike Italije Sandro Pertini je danes poslal poslanico CK KP Italije (PCI), v kateri se zahvaljuje za čestitko ob izvolitvi za predsednika države. Predsednik Pertini je vnovič potrdil, da je pripravljen spoštovati ustavo, in izjavil, da bo izražal nacionalno enotnost. »Nacionalna enotnost je danes bolj nujna kot kadarkoli prej v preobrazbi naše države,« je zapisal v svoji poslanici. Pertini je bil izvoljen za predsednika republike ob podpori italijanskih komunistov.

Azil za bolgarskega diplomata

KOBENHAVN, 26. julija (AFP) — Dansko ministrstvo za pravosodje je danes objavilo, da je država odobrila bolgarskemu diplomatu Pavlu Ilievu, njegovi ženi in dvema otrokoma stalno bivanje na danskem ozemlju. Iliev je zaprosil za politični azil v tej državi, potem ko je pet let opravljal dolžnosti sekretarja bolgarskega veleposlaništva v Københavnu.

Natečaj za najboljši Allendejev življenjepis

MEXICO, 26. julija (AFP) — V Mehiki so razpisali natečaj za najboljši življenjepis o bivšem čilskem predsedniku Salvadorju Allendeju. Razpis sta pripravila čilski klub in univerza v Guadalajari. Pri natečaju lahko sodelujejo pisatelji iz vsega sveta, vendar mora biti knjiga napisana v španščini. V žiriji je tudi Allendejeva vdova.

Napetost na vroči meji

Prebivalci Iriana množično bežijo v Papuo — Novo Gvinejo

SYDNEY, 26. julija (Tanjug) — Avstralija je pri indonezijski vladi izrazila zaskrbljenost zaradi povečane vojaške aktivnosti na meji med indonezijsko provinco Iriana (bivši Zahodni Irian) in Papuo — Novo Gvinejo. Dobro poučeni krogi v Canberra navajajo, da je avstralska vlada izrazila zaskrbljenost preko svojega veleposlanika v Djakarti, ni pa vročila uradnega protesta.

S spornega območja na meji med Papuo — Novo Gvinejo in Irianom pa poročajo o novih beguncih, ki bežijo iz Indonezije v Papuo — Novo Gvinejo. Indonezijske čete so namreč v zadnjem mesecu s pomočjo letalstva začele ofenzivo proti gverilcem gibanja za osvoboditev Zahodne Papue, ki je sestavi del Iriana.

Gverilci so namreč pred dvema mesecema ugrabili sedem visokih civilnih in vojaških funkcionarjev te pokrajine, za njihovo izpustitev pa so zahtevali začetek pogajanj o samoodloči in nekaj denarja. Pri svojih operacijah so imeli izhodišče v Papui Novi Gvineji in v zadnjem mesecu dni so indonezijski vojniki nekajkrat vdrl na ozemlje sosednje države. Zadnje operacije pa so opravile ljudje iz severnega obmejnega pasu Iriana v beg v sosednjo državo.

Zaupnica Beginovi vladi

Kljub temu, da je Aba Eban ostro kritiziral politiko v Cisjordaniji

JERUZALEM, 26. julija (AFP) — Bivši izraelski zunanji minister Aba Eban je danes izraelskemu knesetu (parlamentu) predložil dokument, ki vsebuje izjave nekdanjih laburističnih strank o nezaučnici vladi premiera Begin. Eban je podčrtal, da so nepotrebna naselja v Cisjordaniji še poslabšala mnenje svetovne javnosti o Izraelu in obtožili vlado premiera Begin, da je z nasilno priključitvijo arabskega prebivalstva in s poskusom, da bi uresničila načrt o administrativni avtonomiji Cisjordanije in Gaze, okrnila ugled Izraela.

Poslanci izraelskega kneseta pa so kljub temu danes izglasovali zaupnico premieru Menahemu Beginu.

Vzhodni Bejrut v ognju

Zgorel tudi gozd pri palači predsednika Sarkisa — Padlo 25 ljudi

BEJRUT, 26. julija (Reuters) — Libanonsko glavno mesto je bilo tudi nočjo prizorišče hudega topovskega obračunavanja med sirskega enotami, ki delujejo v okviru arabskih mirovnih sil, in borci desničarske libanonske policije. Boji so bili najhujši v jugovzhodnih delih mesta, kjer so izbruhli številni požari. Ogenj je zajel celo večji gozd v bližini palače predsednika Elias Sarkisa. Desničarski radio je pozno sili najmanj 25 ljudi, v glavnem civilistov. Najnovejši boji v Bejrutu zelo resno ogrožajo ohranitev sporazuma o premirju.

Povpraševanje po zlatu

ZENEVA, 26. julija — Povpraševanje po zlatu za uporabo na področju industrije se vedno presegata dragoceno kovino, zato nove podražitve zlata niso izključene.

Krogi, ki so blizu zlitiskemu tržišču zlata, menijo, da morata mednarodni monetarni sklad in Sovjetska zveza nujno prodati večjo količino zlata, da bodo lahko zadovoljili potrebe po tej kovini in cene obdržali na razumni ravni. Torej ni čudno, da je po zlatu v zadnjem času zelo veliko povpraševanje, saj se je proizvodnja zmanjšala, poleg tega pa so na to vplivali še kupovanje za investicijske in spekulacijske nakupi.

B. S.

Aretirana funkcionarja SWAPO

WINDHOEK, 26. julija (AFP, Reuters) — Južnoafriška policija je danes ponovno aretirala voditelja notranjega krila organizacije ljudstev Jugožahodne Afrike (SWAPO) duhovnika Festusa Nahoja in Franca Kabungulo.

Sekretarja za zunanje zadeve gibanja Swapo Nahoja in sekretarja za promet Kabungulo so v začetku meseca po treh mesecih zapora izpustili, da sta se lahko udeležila mednarodnih pogovorov o prihodnosti Namibije, ki so bili v Angoli. Voditelja gibanja Swapo so aretirali brez kakršnegakoli vzroka na letališču v Windhoeku, kjer sta se vračala iz Lusake.

Hrup sprožil pritožbe

WASHINGTON, 26. jul. (AFP) — Ameriško prometno ministrstvo je sporočilo, da so prebivalci iz okolice letališča »Kennedy« v jutru vili 663 pritožb zaradi hrupa pri pristajanju in vzletanju letal.

Kljub temu, da je bil hrup, ki ga povzročajo reaktivna letala, enako močan tudi v maju, je bilo v tem mesecu le 397 pritožb. Večje število pritožb pripisujejo hudi poletni vročini, zaradi katere so ljudje prisiljeni odprati okna in se jim tudi hrup zato zdi močnejši.

Stavka kontrolorjev letenja

PARIZ, 26. julija (AFP) — Okoli 450 kontrolorjev letenja centra v Athlismonsu, ki vodijo letalski promet v vsej severni Franciji, se bo v petek ob 6. uri po srednjeevropskem času pridružil stavkajočim kontrolorjem letenja v Brestu, Aix-En-Provence in Bordeauxu. Stavka bo trajala do ponedeljka do 18. ure.

Kot pričakujejo, se bo do kontrolorjev letenja pariziških letališč Orly in Roissy-Charles de Gaulle te dni odločili, ali se bodo tudi sami vključili v stavko.

Kot pričakujejo, se bo do kontrolorjev letenja pariziških letališč Orly in Roissy-Charles de Gaulle te dni odločili, ali se bodo tudi sami vključili v stavko.

Kot pričakujejo, se bo do kontrolorjev letenja pariziških letališč Orly in Roissy-Charles de Gaulle te dni odločili, ali se bodo tudi sami vključili v stavko.

Od vsepovsod

Vihar oral po kockarski »meki«

HONGKONG, 26. julija — Z več kot 140 kilometri na uro so pustošili orkani drug za drugim po Hongkongu in bližnjih otokih. Porušili so kockarsko »meko« na otoku Macao, udaril val je hudo pustošil tudi v osrednjem pristanišču. Na sliki: revalci odstranjujejo ruševine porušenej pročelji v Macau.

Telefoto: UPI

Lava opustošila polja

GVATEMALA, 26. julija (AFP) — Kot poroča agencija, je ob močnem bruhanju vulkana Santiaguito, 220 kilometrov zahodno od Guatemale, izginilo 20 ljudi.

Hudournik lave, ki je bil dolg več kot kilometer, je odnesel most na reki Hamaca in tako odrezal od sveta prebivalce 200 posestev. Tudi na poljih je povzročil velikansko škodo.

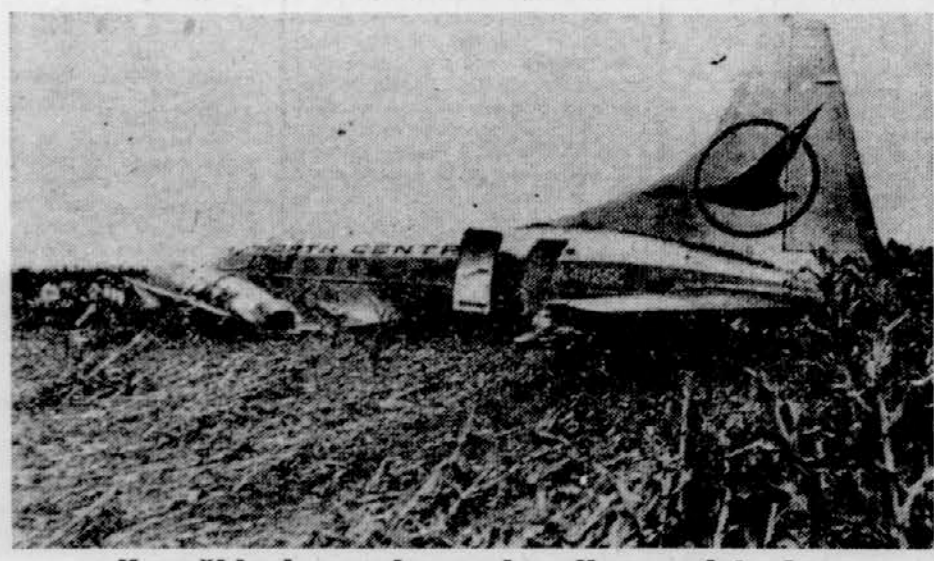
Kolera pobira žrtve

ANKARA, 26. julija (INA) — Med epidemijo kolere, ki je zajela Džidar Bakir v Turčiji, so tri osebe umrle, zbolelo pa jih je sto.

Mestni šupan Džidar Bekir je poudaril, da so uvedli najstrožje ukrepe za preprečitev širjenja bolezni.

Trije planinci umrli v Alpah

CHAMONIX, 26. julija (AFP) — V francoskih Alpah so v zadnjih 24 urah umrli trije planinci, medtem ko so enega, katerega

K sreči le dva ranjena pri zasilem pristanku

KALAMAZOO (MICHIGAN, ZDA), 26. julija — Tako se je »spoščilo« reaktivno potniško letalo zaoznanje, ki je takoj po vzletu z letališča v mestu Kalamazoo moralo zasloni pristati v koruznem polju. Od 39 potnikov in treh članov posadke sta bila na srečo le dva ranjena.

Telefoto: UPI

Gospodarstvo v sponah posojil

Iz razprave v zborih skupščine SR Slovenije — Kar 85 odstotkov skupnih materialnih zalog na račun posojil — Poročilo republiškega izvršnega sveta je tudi dobra osnova za nadaljnje delo

LJUBLJANA, 26. julija — Samo ugotovitev, da je bila na manj razvitih slovenskih območjih v povprečju dosežena hitrejša rast družbenega proizvoda, kot je republiški povprečje, in da so na teh področjih delovna mesta hitreje odprla kot drugje po Sloveniji, še ni dovolj tehten dokaz, da smo izpolnili vse, s srednjeročnim načrtom družbenega razvoja zahtevane cilje.

Sele primerjava med doseženim in načrtanim družbenim proizvodom bi namreč lahko pokazala, v kolikšni meri smo izpolnili zastavljene naloge, so menili delegati družbenopolitičnega zbora, zbora družbenega dela in zbora občin, ko so na današnji seji v republiški skupščini na ločenih sejah zborov razpravljali o uresničitvi srednjeročnega načrta družbenega razvoja SR Slovenije. Družbeni dogovor o pospeševanju skladnega regionalnega razvoja se vse prepočasno izvaja in tiste organizacije družbenega dela, ki naj bi predvsem usmerjale denar na manj razvita območja, temu niso posvetile skoraj nobene pozornosti. Tako so na primer v občini Lenart, planirane gospodarske investicije uspeli izpeljati.

● Predsednik skupščine SR Slovenije Milan Kučan je danes v prostorih republiške skupščine izročil odklopanje delavcem sekretariata skupščine SR Slovenije, s katerimi jih je odklopal predsednik republike Josip Broz — Tito za večletno uspešno strokovno in družbenopolitično delo. Odklopanje predsednika republike — red republike z bronastim vencem, red dela s srebrnim vencem, medaljo zasluga za narod in medaljo dela — je prejel 57 delavcev sekretariata republiške skupščine.

ti le deset odstotno. Ko se delovne organizacije odločajo o lokaciji za nove proizvodne zmogljivosti, se še vedno trdno oklepajo, če se ne običinskih pa vsaj regionalnih mejah.

Delegati so v razpravi menili, da bi morali na manj razvita območja in še predvsem na tista, ki nimajo svojih nosilcev razvoja, usmerjati tudi takšne investicije, ki so dohodkovno in akumulativno bolj privlačne, kajti samo z delovno intenzivnimi dejavnostmi ob nizki akumulativnosti ne bo mogoče

zagotoviti hitrejšega gospodarskega razvoja. Tudi uresničevanje osimskih sporazumov bi morali obravnavati bolj celovito in povezati gradnjo proste carske cone v Sežani z razvojem koprke luke in energetske cone v Kopru. Le tako bi si namreč lahko zagotovili možnosti za nadaljnji razvoj, ki jih ponujajo sporazumi.

Tistega dela gospodarstva, ki ustvarja devize z neblagovnim izvozom, ne obravnavamo enako kot izvoznike blaga, zlasti ne, ko določamo razne oblike stimulacije devizne priliva, so menili delegati. Pomorstvo, luka in turizem se namreč srečujejo s čedalje hujšo mednarodno konkurenco, ki jo že več let trajajoča kriza na svetovnem pomorskem tržišču iz dneva v dan zaostreuje. Pomorske delovne organizacije zato poslujejo na meji rentabilnosti, saj so zanje med vsami izvozniki določene najnižje davčne olajšave (povprečno 6,53 odstotka), njihova prizadevanja pa se z administrativnimi ukrepi pogosto zavlačujejo. Carinske in uvozne davčnice pa praktično onemogočajo nakup ladij v tujini, medtem ko je gradnja ladij v domačih ladjedelnicah znatno dražja kot na svetovnem tržišču in vezana na občutno daljše roke.

Ko so delegati v skupščini SRS razpravljali o slovenskih surovinskih zalozah, so poudarili, da bi bilo potrebno v družbenem načrtu bolj poudariti možnosti za pridobivanje kovin. Pridobivanje surovin in s tem tudi predelava kovin namreč ne more temeljiti le na že znanih virih, temveč bi morali opariti še obsežne rudarske in geološke raziskave, za kar pa v Sloveniji namenimo vse premalo denarja.

Nizko akumulativnost v marsikateri delovni organizaciji spremljajo tudi vedno večje izgube. Predvsem nas morajo skrbeti tiste, so poudarili delegati, ki se zaporedoma pojavljajo že vrsto let. Marsikatera taka delovna or-

ganizacija je namreč tudi že v celoti izkoristila svoja rezervna sredstva, zato bo morala primanjkljaje pokriti širša družbena skupnost. Izgube in posilovanje na meji rentabilnosti so v analizi uresničevanja srednjeročnega načrta premalo obdelane, so v razpravi opozorili delegati. Slovensko gospodarstvo je vedno bolj odvisno od posojil. Razmerje med lastnimi in izposojenimi sredstvi se slabša, saj si delovne organizacije zagotavljajo kar 85 odstotkov skupnih materialnih zaloz v reproduktivnem procesu s krediti za obratna sredstva, v sestavi kreditov pa prevladujejo kratkoročni krediti in tisti s slabimi pogoji.

● Zbori republiške skupščine so danes izvolili komisijo za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu. Predsednica je postala Tina TOMLJE, podpredsednik Emil TOMAZIČ, člani pa Danilo BAZIN, Stane GAVEZ, Silva Jerab, Tatjana NASTIRAN, Ljiljana UDE, Franc VEHOVAR, Igor URŠIČ, Igor KRIZMAN, Franc POLAK, Marija ALJANČIČ, Ciril STRITAR, Dušan SINIGOJ in Franc GERBEC.

Na ločenih sejah zborov so delegati razrešili dolžnosti sodnika vrhovnega sodišča SRS Jožeta Kobala.

Obveznosti za odplačevanje najetih investicijskih posojil v veliki meri presegajo realne možnosti. Taka bremena, ki niso usklajena s sposobnostjo delovnih organizacij, pa pritiskajo na cene in so tako eden osnovnih povzročiteljev inflacije, so menili delegati zborov skupščine SRS v razpravi.

Opozorili so tudi na težave v naši blagovni menjavi s tujino, kjer prepočasno poteka neposrednejše odločanje družbenega dela. Pri tem je še preveč usidran minulosti, pretežno upravnega odločanja. Ven-

dar pa je osnovno vprašanje ekonomskih odnosov s tujino v tem, da ne gre govoriti le o omejevanju uvoza, temveč o ustreznem povečanju izvoza. To pa pomeni tudi, da je treba zagotoviti našim organizacijam zbiranje dela nemoteno oskrbo z uvoženim reprodukcijskim materialom, zlasti tistim, ki ustrezajo prizadevanjem za povečano produktivnost dela in za uvajanje sodobne tehnologije ob prestrukturiranju proizvodnje. Opozorili so še, da domače delovne organizacije sicer pogosto ne poznajo potrebnih cest na naši obali.

Tudi v kmetijah nismo dosegli vsega, kar smo si želeli, sedaj pa nas je prizadela še toča, ugotavljajo v Pomurju. Pri tem pa menijo, da gre tudi za krivdo, ki jo lahko pripisujemo takojšnji kmetijski organizaciji, ki tudi nekaterim ekonomskim ukrepom. Ker so kmetijske organizacije sicer akumulativne, bi morali poskrbeti za ugodnejše financiranje.

Iz skupščine SRS so poročali Vera Avšič, Franjo Krivec, Jože Petrovič, Janez Tušek in Stojan Žitko.

Delegati so v svojih razpravah poudarili, da je potrebno ostro nastopiti proti tistim delovnim organizacijam, ki nimajo izdelanega srednjeročnega načrta in potrebnih analiz s predlaganimi rešitvami. Verjetno se bomo še naprej srečevali s prepočasnim načrtovanjem in ugotavljanjem razlogov za odstopanje, če ne bomo javno povedali, kateri so krivci za to. Veliko pripomb so imeli delegati tudi na razčlenjevanje srednjeročnega plana, kar prinaša premalo akcijskih usmeritev za izboljšanje v šepajočih dejavnostih. Opozorili so na potrebo, da naj bi v občinah natančno raziskovali vzroke za odstopanje od

načrtovanih obveznosti in ustreznim ukrepanjem, republiške smernice pa naj jim bodo osnova. Vsekakor bo potrebno čimprej izdelati tudi analize in poročila o izvajanju sporazumov, da bi bolj natančno vedeli, kakšna je praktična slika v naših delovnih organizacijah in iz tega povzeli, kako daleč smo napredovali pri dohodkovnih odnosih. Slišati je bilo mnenje, da je pri gradnji cestnega omrežja potrebno posebno pozornost posvetiti cestam na naši obali.

Tudi v kmetijah nismo dosegli vsega, kar smo si želeli, sedaj pa nas je prizadela še toča, ugotavljajo v Pomurju. Pri tem pa menijo, da gre tudi za krivdo, ki jo lahko pripisujemo takojšnji kmetijski organizaciji, ki tudi nekaterim ekonomskim ukrepom. Ker so kmetijske organizacije sicer akumulativne, bi morali poskrbeti za ugodnejše financiranje.

Iz skupščine SRS so poročali Vera Avšič, Franjo Krivec, Jože Petrovič, Janez Tušek in Stojan Žitko.

Delegati so v svojih razpravah poudarili, da je potrebno ostro nastopiti proti tistim delovnim organizacijam, ki nimajo izdelanega srednjeročnega načrta in potrebnih analiz s predlaganimi rešitvami. Verjetno se bomo še naprej srečevali s prepočasnim načrtovanjem in ugotavljanjem razlogov za odstopanje, če ne bomo javno povedali, kateri so krivci za to. Veliko pripomb so imeli delegati tudi na razčlenjevanje srednjeročnega plana, kar prinaša premalo akcijskih usmeritev za izboljšanje v šepajočih dejavnostih. Opozorili so na potrebo, da naj bi v občinah natančno raziskovali vzroke za odstopanje od

Sprejeto v republiški skupščini

Delegati vseh treh zborov skupščine SR Slovenije so danes na ločenih sejah sprejeli:

— poročilo izvršnega sveta skupščine SR Slovenije o izvajanju družbenega načrta SRS za obdobje 1976—1980 v zadnjih treh letih

— predlog stališ in sklepov za nadaljnje uresničevanje resolucije skupščine SR Slovenije o gospodarskih stališih SRS z državnimi v razvoju

Delegati v zboru družbenega dela in zboru občin so razen tega sprejeli še:

— osnutek zakona o spremembah zakona o skladu solidarnosti z neuvrščenimi državami v razvoju

— zakon o sklepanju in izvrševanju mednarodnih pogodb

— predlog odloka o potrditvi dogovora o izločitvi varstva civilnih invalidov vojne

— predlog zakona o ratifikaciji sporazuma o jamstvu med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Mednarodno banko za obnovo in razvoj

Ukrepa jmo hitro

Ujme uničile petino žitaric in kruz — Tudi krme ni — Predlogi in pobude skupščine SRS — Jesen vedno bližja

LJUBLJANA, 26. julija — V imenu slovenskega izvršnega sveta je republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ivan Marek obišne seznani delegate skupščine s škodo, ki so jo povzročila junjska in juljska neurja v Sloveniji. Prizadeta je tretjina vseh slovenskih občin, škode pa je po prvih ocenah za okrog 920 milijonov dinarjev. Največ škode je utrpelo kmetijstvo, saj je padla toča tik pred žetvijo.

V kmetijstvu je škoda za 770 milijonov, od tega tri četrtine pri zasebnikih. Neurja pa so sprejela že prve ukrepe. V četrtek bo začel veljati odlok o prepovedi klajanja določenih vrst živine, obenem pa bo izvršni svet sprejel še nekatere druge ukrepe.

Predvsem je neugodno, da je toča prizadela prav tiste kraje, kjer je kmetijstvo glavni vir preživljanja. Samo v Pomurju so popolnoma uničeni prideški na 7.000 hektarjih, v vsej Sloveniji je ta površina štirikrat večja.

Med drugim so delegati v skupščini SRS danes poudarili, da tako občutna škoda ni bila, če bi učinkovite deloval sistem za zaščito pred točo.

ali tisti kmetije, ki jih toča ni občutneje prizadela, hkrati pa so sprejela že prve ukrepe. V četrtek bo začel veljati odlok o prepovedi klajanja določenih vrst živine, obenem pa bo izvršni svet sprejel še nekatere druge ukrepe.

Predvsem je neugodno, da je toča prizadela prav tiste kraje, kjer je kmetijstvo glavni vir preživljanja. Samo v Pomurju so popolnoma uničeni prideški na 7.000 hektarjih, v vsej Sloveniji je ta površina štirikrat večja.

Med drugim so delegati v skupščini SRS danes poudarili, da tako občutna škoda ni bila, če bi učinkovite deloval sistem za zaščito pred točo.

Z akcijo za odpravo škod se so povsod že začeli.

Republiški izvršni svet bo sklepal o pomoči jutri, dal pa je tudi že prve napotke za ublažitev posledic. Posejati bo treba 3.000 hektarjev v vsej Sloveniji, da bi nadomestili manjkajočo krmo. Za te prideleke je potrebno zagotoviti silose, še prej pa za preoranje poljedelskih površin in prizadetih območjih prisrskati vso možno mehanizacijo. Za pripravo krmnih mešanice je na voljo ustrezna pšenica iz državnih rezerv. Pohiteti bodo morale tudi zadrage z vzajemno izplačili vsaj predplačila škode, banke pa naj pomagajo s kratkoročnimi posojili za nakup reprodukcijskega materiala. Poleg kmetijskih delovnih organizacij morajo pomembno vlogo odigrati tudi zadrage z vzajemno akcijo slovenskih kmetov. Komunalne skupnosti bodo obnovile komunalne naprave in naselja, odpraviti pa bo treba pomanjkljivosti, ki hromijo obrambo pred točo.

Cementna suša do jeseni

Kljub večji proizvodnji Anhovga in Trbovelj vse do konca gradbene sezone ne moremo pričakovati bistvenega izboljšanja v preskrbi s cementom

LJUBLJANA, 26. julija — Nekako tako, kot so pred meseci kupci v vrstah čakali na naročene avtomobile, se sedaj pred prodajalnami z gradbenim materialom zbirajo kupci, ki že od zgodnjih jutranjih ur čakajo na dragocen cement. To ni nič novega. Podobne, cementni sploh dobili, vendar so se morali hočeš nočeš sprizgajati z usodo. Lani so namreč cementarji delali z manjšo paro zaradi zastarelih strojev in okvar, marsikdaj pa se je zataknilo tudi pri uvozu.

Morda smo bili letos preveč optimistični, ko smo pričakovali, da bo nova anhovska cementarna lahko zapolnila vrzeli v dosedajšnji šepajoči preskrbi s cementom. Veliko upanja so dajala ogromna sredstva, vložena v razširitev proizvodnih zmogljivosti, vendar se pričakovanja niso izpolnila. Kljub temu, da so v letošnjem prvem polletju v Anhovem proizvedli za tri 330 tisoč ton cementa, vse večjimo povpraševanju niso zadostili. Tudi Trboveljski cementarji so v letošnjem prvem polletju poslali na trg 269 tisoč ton cementa in presegli lansko prodajo za 15 odstotkov. Večjo proizvodnjo pričakujejo tudi v letošnjem juliju, ko naj bi izdelali kakih 52 tisoč ton cementa, kar je dobra četrtina več kot v istem mesecu lani.

V Trbovljah tudi po 2.200 ton dnevno

Da bi vsaj kolikor toliko dohiti nezadržno povpraševanje v poletnih mesecih, so v Trbovljah naredili tudi po 2.200 ton cementa dnevno in še toplega razvozili kupcem. Napovedi, da se bo stanje v prihodnjih mesecih le izboljšalo, lahko verjamemo, saj v obeh cementarnah nadaljujejo z nezmanjšano proizvodnjo.

● Poraba cementa v Sloveniji iz leta v leto skoraj narasla in je že presegla 900 kilogramov na prebivalca, tako da smo za letošnji predvideni potrošnje poltrajne tone cementa, vendar naj bi ga v obeh cementarnah po pričakovanjih proizvedli nekoliko manj.

Medtem ko je cementarna iz Trbovelj svoj načrt celotno presegla za 19 tisoč ton, je Anhovo v zaostanku za 79 tisoč ton, razliko 60 tisoč ton pa smo skušali nadoknaditi z uvozom. Dobave iz uvoza pa še niso v celoti sklenjene, kar kaže, da bo verjetno cementa pri nas dovolj šele tedaj, ko bo glavna sezona že pri kraju. Povečani proizvodnji nav-

kljub gradbeniki, še mnogo bolj za zasebniki, občutijo cementno sušo. Podobno se go-

hovega se ravno ne pritožuje, vendar je ta še vseeno manjša, kot so si jo s po-

● Letošnji proizvodni načrt obeh slovenskih cementarn znaša 1.400.000 ton, za republiški trg naj bi namreč 1.230.000 ton, preostala količina cementa pa naj bi služila lastni proizvodnji sklonitve. Anhovo oziroma Trbovelje so v letošnjem prvem polletju v drugih republikah, ugotavlja informacija, ki jo je na današnji seji obravnaval odbor izvršnega sveta za tekočo gospodarsko in socialno politiko. Pogodbe med proizvajalci in porabniki ter trgovino se uresničujejo zadovoljivo, pri čemer pa del gradbene operativne SRS nima s pogodbo zagotovljenih potrebnih količin, ker niso vlagali v povečanje zmogljivosti cementarne Anhovo. Prav te gradbene delovne organizacije se oskrbujejo s cementom preko trgovskih delovnih organizacij, kar povzroča, da gre velik del cementa, namenjenega široki potrošnji, k velikim izvajalcem gradbenih del. Prihaja do slabše preskrbljenosti s cementom pri tistih izvajalcih gradbenih del, ki potrebujejo cement v vrečah.

Na seji so menili, da bo treba cementarno Anhovo opozoriti na dane obljube glede dobav cementa, oziroma se dogovoriti glede morebitnega uvoza cementa. Cementarne naj bi posvetile skrb tudi dobavi potrebnih količin cementa za obnovo poškodovanih objektov, so menili škodi v razpravi o ukrepih v zvezi z odpravljanjem škod zaradi nedavnih neurij po Sloveniji.

di kupcem po vsej Sloveniji, od Maribora do Kopra.

Pomanjkanje ni krivo zamudam

Medtem ko so v celjskem gradbenem podjetju Ingrad še kar zadovoljni z dobavo cementa, tako v cisternah kot v vrečah, in trdijo, da bo letos gradbenikom odkolenalo, da bi se izogovarjali za svoje zamude na cement, pa v ljubljanskem Gradisku križa načrte neenakomerno dovajanje cementa po železnici, kjer se še niso usposobili za prevoz v kontejnerjih. V obeh cementarnah so namreč zalogo večje od običajnih. Tako imajo v silosih anhovske cementarne — vsem potrebam namkljub — dvotedensko proizvodnjo cementa. Po drugi strani se zatika tudi s cementom v vrečah, kar je za Anhovo zaradi še ne povsem vpeljane pakiranja, dokaj razumljivo. Manj pa je razumljivo, ljava slaba dobava cementa v vrečah iz Trbovelj.

Podobno se godi kranjskemu Gradbinicu, ki vse bolj pogreša pošiljke v vrečah. Čez preskrbo cementa iz An-

hovga se ravno ne pritožuje, vendar je ta še vseeno manjša, kot so si jo s po-

● Letošnji proizvodni načrt obeh slovenskih cementarn znaša 1.400.000 ton, za republiški trg naj bi namreč 1.230.000 ton, preostala količina cementa pa naj bi služila lastni proizvodnji sklonitve. Anhovo oziroma Trbovelje so v letošnjem prvem polletju v drugih republikah, ugotavlja informacija, ki jo je na današnji seji obravnaval odbor izvršnega sveta za tekočo gospodarsko in socialno politiko. Pogodbe med proizvajalci in porabniki ter trgovino se uresničujejo zadovoljivo, pri čemer pa del gradbene operativne SRS nima s pogodbo zagotovljenih potrebnih količin, ker niso vlagali v povečanje zmogljivosti cementarne Anhovo. Prav te gradbene delovne organizacije se oskrbujejo s cementom preko trgovskih delovnih organizacij, kar povzroča, da gre velik del cementa, namenjenega široki potrošnji, k velikim izvajalcem gradbenih del. Prihaja do slabše preskrbljenosti s cementom pri tistih izvajalcih gradbenih del, ki potrebujejo cement v vrečah.

Na seji so menili, da bo treba cementarno Anhovo opozoriti na dane obljube glede dobav cementa, oziroma se dogovoriti glede morebitnega uvoza cementa. Cementarne naj bi posvetile skrb tudi dobavi potrebnih količin cementa za obnovo poškodovanih objektov, so menili škodi v razpravi o ukrepih v zvezi z odpravljanjem škod zaradi nedavnih neurij po Sloveniji.

di kupcem po vsej Sloveniji, od Maribora do Kopra.

Pomanjkanje ni krivo zamudam

Medtem ko so v celjskem gradbenem podjetju Ingrad še kar zadovoljni z dobavo cementa, tako v cisternah kot v vrečah, in trdijo, da bo letos gradbenikom odkolenalo, da bi se izogovarjali za svoje zamude na cement, pa v ljubljanskem Gradisku križa načrte neenakomerno dovajanje cementa po železnici, kjer se še niso usposobili za prevoz v kontejnerjih. V obeh cementarnah so namreč zalogo večje od običajnih. Tako imajo v silosih anhovske cementarne — vsem potrebam namkljub — dvotedensko proizvodnjo cementa. Po drugi strani se zatika tudi s cementom v vrečah, kar je za Anhovo zaradi še ne povsem vpeljane pakiranja, dokaj razumljivo. Manj pa je razumljivo, ljava slaba dobava cementa v vrečah iz Trbovelj.

Podobno se godi kranjskemu Gradbinicu, ki vse bolj pogreša pošiljke v vrečah. Čez preskrbo cementa iz An-

Najbolj primanjkuje cementa v vrečah

Sodeč po skromnih količinah cementa, ki ga proizvajalci odposiljajo v vrečah, je očito, da najkrajši konec potegnejo zasebni porabniki, ki jih je tudi največ. Med njimi je slišati mnenje, da se proizvajalci namerno izmikajo polnjenju v vreče, ker jim to navzve dodatne stroške, kar še poveča še tako slab izrček. Mariborski kupci se čez Trboveljane ne bi smeli pritoževati, ker so doslej trgovinam vsa naročila izpolnili, slabše dobavljajo cement iz Anhovga, kar pa ne presega, saj smo vsi skupaj na manjše dobave od tam v zadnjih mesecih računali.

Umag rešuje položaj

Pri celjski Kovinotnih mlinih, da sta dva vagona dobavljene cementa dnevno premalo, da bi ugodili vsem željam, ker jih je vsaj po njihovi besedah desetkrat več kot dobavljenih vreč. Delno si pomagajo tudi s pošiljkami iz Umaga.

Pomanjkanje občutijo tudi v Novem mestu. Trgovci Novotolne si že v avgustu obtožijo boljšo preskrbo. Medtem ko so iz Trbovelj že doslej dobivali prav toliko cementa, kot so zapisali v pogodbi, jim tudi Anhovo ne povzroča preveč negotovosti pri izpolnjevanju naročil. Zanimivo pa je, da skušajo vrsto skrajšati tako, da vsakemu posamezniku lepo po vrsti postrežejo v celoti, ostali pa čakajo na naslednjo pošiljko. Da bi količinsko vsaj kolikor toliko ustregli vsem željam Novomeščanov, bi potrebovali od proizvajalcev vsaj kakih 70 ton cementa na teden.

Cepprav je potreba po cementu zaradi obnove potresnega območja v Posočju mno-

Problem, kako prodati, kar pridelajo

Vojvodina bi lahko s novimi namakalnimi sistemi postala »vrt Evrope«

NOVI SAD, 26. julija (Tanjug) — Vojvodina se lahko pohvali z vedno večjim pridelkom vrtnin, ki se ugne po ocenah strokovnjakov do konca tega desetletja povprečno celo na 1.400.000 ton. V zadnjih treh letih se je ta pridelok povečal od 800.000 na milijon ton.

Če bi v popolniji meri izkoristili sedanje in pospešeno uređili nove namakalne sisteme, bi lahko Vojvodina postala, ga tako rečemo, »vrt Evrope«. Ne gre pa več toliko za vprašanje, kakšne so možnosti večjega pridelovanja, temveč — kako prodati, kar se pridelaja? Kaj koristi, če se je pridelalec vrtnin in sadja izrazil povečal, ko pa vlada v prometu blaga stoji, ali ko ni dovolj sodobnih tovornih za nakladijalno predelavo teh surovin. To pa je tisto, za kar si Vojvodina tudi prizadeva.

Vojvodinska industrija lahko zdaj predela in proizvede 105.500 ton končnih proizvodov na leto. Še leta 1976 je zmogla največ 48.100 ton. To pa je šele začetek nastajanja sodobnejše industrije, v kateri so doslej največ dosegli pri ustvarjanju tehničnih pogojev za zmrzovanje sadja in vrtnin.

● Izredno plodne sade so dali tudi stiki med posameznimi kraji. Tako sta, denimo, kraja Trebeče in Privod od gostovanj pevskih zborov razvila vsestranske stike med prebivalci obeh krajev.

katere kulturne manifestacije in posamezniki so bili v pravem smislu besede ambasadorji dobrososedskih odnosov. Omeniti velja veliko vlogo slikarjev Spacala in Černigaja, gostovanja tržaškega slovenskega gledališča, pridivite Primorska poje in številne druge kulturne manifestacije. Založba Lipa skupaj z založništvo Tržaškega tiska izdaja knjige, stalno pa izdajata skupaj Pevske liste, ki so tipična manifestacija načela enotnega slovenskega nacionalnega prostora.

Manjšina ne more biti zaprta vase

Posebna značilnost je bilo obravnavanje položaja obeh narodnosti, italijanske pri nas in slovenske v Italiji.

● Slovenska kulturno gospodarska zveza bo skupaj s samoupravno interesno skupnostjo za kulturo obravnavala vrsto perečih vprašanj glede širšega in bolj poglobljenega navezovanja kulturnih stikov. V program jesenskih stikov sodi tudi proučevanje naših krajevskih skupnosti, da bi lahko nekatere pozitivne izkušnje vnesli tudi v delovanje manjšinskih odborov.

spešiti gospodarsko sodelovanje obeh področij, pri čemer velja posebna pozornost obeh narodnim skupnostima, se bosta jeseni sestala gospodarska komisija slovenske kulturno gospodarske zveze

● Slovenska kulturno gospodarska zveza bo skupaj s samoupravno interesno skupnostjo za kulturo obravnavala vrsto perečih vprašanj glede širšega in bolj poglobljenega navezovanja kulturnih stikov. V program jesenskih stikov sodi tudi proučevanje naših krajevskih skupnosti, da bi lahko nekatere pozitivne izkušnje vnesli tudi v delovanje manjšinskih odborov.

spešiti gospodarsko sodelovanje obeh področij, pri čemer velja posebna pozornost obeh narodnim skupnostima, se bosta jeseni sestala gospodarska komisija slovenske kulturno gospodarske zveze

● Slovenska kulturno gospodarska zveza bo skupaj s samoupravno interesno skupnostjo za kulturo obravnavala vrsto perečih vprašanj glede širšega in bolj poglobljenega navezovanja kulturnih stikov. V program jesenskih stikov sodi tudi proučevanje naših krajevskih skupnosti, da bi lahko nekatere pozitivne izkušnje vnesli tudi v delovanje manjšinskih odborov.

spešiti gospodarsko sodelovanje obeh področij, pri čemer velja posebna pozornost obeh narodnim skupnostima, se bosta jeseni sestala gospodarska komisija slovenske kulturno gospodarske zveze

● Slovenska kulturno gospodarska zveza bo skupaj s samoupravno interesno skupnostjo za kulturo obravnavala vrsto perečih vprašanj glede širšega in bolj poglobljenega navezovanja kulturnih stikov. V program jesenskih stikov sodi tudi proučevanje naših krajevskih skupnosti, da bi lahko nekatere pozitivne izkušnje vnesli tudi v delovanje manjšinskih odborov.

spešiti gospodarsko sodelovanje obeh področij, pri čemer velja posebna pozornost obeh narodnim skupnostima, se bosta jeseni sestala gospodarska komisija slovenske kulturno gospodarske zveze

● Slovenska kulturno gospodarska zveza bo skupaj s samoupravno interesno skupnostjo za kulturo obravnavala vrsto perečih vprašanj glede širšega in bolj poglobljenega navezovanja kulturnih stikov. V program jesenskih stikov sodi tudi proučevanje naših krajevskih skupnosti, da bi lahko nekatere pozitivne izkušnje vnesli tudi v delovanje manjšinskih odborov.

spešiti gospodarsko sodelovanje obeh področij, pri čemer velja posebna pozornost obeh narodnim skupnostima, se bosta jeseni sestala gospodarska komisija slovenske kulturno gospodarske zveze

● Slovenska kulturno gospodarska zveza bo skupaj s samoupravno interesno skupnostjo za kulturo obravnavala vrsto perečih vprašanj glede širšega in bolj poglobljenega navezovanja kulturnih stikov. V program jesenskih stikov sodi tudi proučevanje naših krajevskih skupnosti, da bi lahko nekatere pozitivne izkušnje vnesli tudi v delovanje manjšinskih odborov.

spešiti gospodarsko sodelovanje obeh področij, pri čemer velja posebna pozornost obeh narodnim skupnostima, se bosta jeseni sestala gospodarska komisija slovenske kulturno gospodarske zveze

● Slovenska kulturno gospodarska zveza bo skupaj s samoupravno interesno skupnostjo za kulturo obravnavala vrsto perečih vprašanj glede širšega in bolj poglobljenega navezovanja kulturnih stikov. V program jesenskih stikov sodi tudi proučevanje naših krajevskih skupnosti, da bi lahko nekatere pozitivne izkušnje vnesli tudi v delovanje manjšinskih odborov.

spešiti gospodarsko sodelovanje obeh področij, pri čemer velja posebna pozornost obeh narodnim skupnostima, se bosta jeseni sestala gospodarska komisija slovenske kulturno gospodarske zveze

Ni vpludnost, ampak nuja

Navezovanje stikov med obmejnimi območji nakazuje nove kvalitete sodelovanja — V duhu osimskih sporazumov — Proučevanje krajevnih skupnosti

»Vse širše navezovanje stikov med obmejnima območjema, v našem primeru med obalnimi in sosednjimi tržaškimi, ni stvar običajne sosedske vpludnosti, temveč življenjska nuja. SZDL ima utrjevanje teh stikov v svojem programu, kar velja tako za republiko kot tudi obalno in obinske konference SZDL. Ti najraznovrstnejši stiki med dejavniki z jugoslovanske in italijanske strani so močno obogatili različne oblike sodelovanja na obmejnem območju, mnogo pa so prispevale tudi k ustvarjanju vzdušja vsestranskega sodelovanja med sosednjimi državama.« Je dejal Crtomir Kolenc, predsednik obalne konference SZDL v oceni stikov med obmejnima območjema Jugoslavije in Italije in še posebej glede povezovanja in stikov s slovensko manjšino v Italiji.

Do uveljavitve osimskih sporazumov je bila teža pogovorov na različnih vprašanih odnosov med državama in obkraj meje, kot, na primer, izvajanje tržaškega in videnskega sporazuma, razvijanje malobojnega blagovnega prometa. Vse čas so bili intenzivni stiki na področju kulture. Ti so dali dragocen prispevek k ustvarjanju vzdušja sodelovanja. Ne-

● Iz

LJUBLJANA, 26. julija — Na današnjem skupnem zasedanju vseh treh zborov skupščine SRS je podpredsednik izvršnega sveta Zvone Dragan delegatom prebral poročilo o dosežkih v poltretjem letu izvajanja tokratnega srednjeročnega načrta Slovenije, hkrati pa je tudi opozoril na nekatere bistvene naloge, ki se jih bo potrebno lotiti za čim učinkovitejše delo v prihodnje.

Družbenoekonomski sistem in razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov

Zavedamo se, da si uspešnega razreševanja problemov in nalog na doseženi ravni stopnji ni moč zamisliti brez celovitega gospodarskega sistema in njegove uskladiše s cilji družbenoekonomskega razvoja. To je temelj za nepretrgan proces sistemskih prilagajanj in oblikovanja učinkovitejših razvojnih in ekonomskih politik v samoupravnem sistemu družbenega planiranja. To je zanesljiva pot k hitrejšemu razvijanju novih oblik samoupravnega povezovanja in organiziranja delavcev v združenem delu kakor tudi odstranjevanju mnogih preprek in uveljavljanju samoupravljanja kot celovitega in učinkovitega sistema za obvladovanje celotne družbene reprodukcije.

Zakonodajna aktivnost v zvezi z rešitvami pripravi predloga zakona o obveznem združevanju dela in sredstev proizvodnje in trgovine ne morejo opraviti preproste uveljavljanja dohodkovnih odnosov in predloga ohranjanja kupoprodajnih odnosov. Kljub pomembnim rezultatom, ki smo jih dosegli pri sklepanju samoupravnih sporazumov med trgovino in proizvodnjo v letu 1977 in na začetku tega leta, moramo opozoriti na nekatere deformacije in slabosti, ki se pojavljajo na tem področju. Taki pojavi so predvsem: zapiranje tržišča, večanje števila posrednikov, formalistični pristopi k samoupravnemu sporazumevanju in težnje, da bi s samoupravnimi sporazumi spreminjali cen

ne mimo sprejete politike cen.

Ustvarjati moramo pogoje, ki bodo spodbujali združevanje dela in sredstev

S sistemskimi rešitvami in intervencijskimi ukrepi moramo ustvariti pogoje, ki bodo spodbujali proces združevanja dela in sredstev ter napore za povečevanje produktivnosti dela v proizvodnji in trgovini.

Enotnosti, razvitejši in plansko usmerjen jugoslovanski trg je bistven pogoj za dinamičen, racionalen in usklajen razvoj nacionalnih gospodarskih in skupnega jugoslovanskega gospodarstva. Zato moramo v procesu sporazumevanja in dogovarjanja še bolj intenzivno skopno graditi vse tiste elemente ekonomskega sistema in razvojne politike, ki spodbujajo sodelovanje in sporazumno racionalno delitev dela. To je nujno, če želimo vzoredno z uveljavljanjem samoupravnega družbenega planiranja razvijati in utrjevati tudi vlogo trga, in to ne kot stihijo mimo volje in hotenja samoupraviteljev, temveč kot spodbudo za širjenje blagovne proizvodnje, za dinamičen in racionalen razvoj proizvodnih sil, za povečanje individualne in družbene produktivnosti dela ter bolj skladno, predvsem pa učinkovitejšo usmerjanje naložb.

Leto 1978 je prvo leto, v katerem so socialistične republike in avtonomni pokrajini neposredno odgovorne za lastne in skupne rezultate v ekonomskih odnosih s tujino, predvsem za blagovno menjavo. Prič so dogovorni določeni plačilnobilanci in deviznobilanci položaji republik in pokrajin ter njihove obveznosti in pravice pri oblikovanju in uresničevanju plačilne in devizne bilance Jugoslavije. Tako smo začeli z vsimi problemi in začetnimi težavami uresničevati novi sistem ekonomskih odnosov s tujino.

Osnutek zakona o skupnih osnovah svobodne menjave dela, ki ga bomo dali v kratkem v širšo javno obravnavo, bo dal konkretno podlago za urejanje odnosov med udeleženci svobodne menjave dela ter za oblike in načine pridobivanja dohodka s svobodno menjavo dela. Temu zakonu bodo morale takoj slediti dopolnilne zakonov o posameznih družbenih dejavnostih. Sprejete omenjenih zakonov bo gotovo pospešilo preobrazbo družbenoekonomskih odnosov na tem področju družbene reprodukcije, kjer je še vedno močno zasidrana proračunska miselnost.

Če gledamo celovito, moramo kljub doletenemu napredku vendarle ugotoviti, da smo v bistvu šele na začetku poti pri uveljavljanju dohodkovnih odnosov in materialni proizvodnji in na drugih področjih družbenega razvoja. Prepričani izvajamo konkretne rešitve, ki bi presegale zaprtost in kratkoročno usmerjenost organizacij združevanja dela. Prepričano uveljavljanje pravic in obveznosti iz minulega dela najbolj ovira razvoj dohodkovnih odnosov in racionalnejše delovanje akumulacije.

Sistem delitve po delu mora postati glavna spodbuda za povečevanje produktivnosti in družbene produktivnosti dela, za uspešnejše samoupravljanje in učinkovitejše poslovanje. Zato je nujno, da obstoječe stanje kritično analiziramo in okrepimo tudi družbenopolitično akcijo. Bitka za nagajevanje po delovnem prispevku pomeni tudi politični spopad z vsemi, ki se upirajo temu procesu. Ta bitka je pomembnejša, kot je videti na prvi pogled, saj je oblikovanje ustreznega ekonomskega instrumentarja za nagajevanje po delovnem prispevku ključni člen pri delovanju celokupnih dohodkovnih odnosov.

Uveljavljanje samoupravnega družbenega planiranja

Preobrazba družbenoekonomskih odnosov se opira na samoupravno družbeno

Razvoj se približuje zastavljenim ciljem, ki na mnogih področjih pomenijo prelomnico

Poročilo podpredsednika republiškega izvršnega sveta Zvoneta Dragana o izvajanju srednjeročnega načrta Slovenije

planiranje. Osnove za to določa že zvezi zakon o temeljnih sistema družbenega planiranja, bogate pa so tudi izkušnje, ki smo si jih pridobili ob pripravljanju in uresničevanju planov samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih skupnosti za obdobje 1976–1980. Na vsem tem mora temeljiti tudi republiški zakon o družbenem planiranju. Predlog za izdajo tega zakona bomo pripravili za sejo skupščinskih zborov v mesecu septembru ali oktobru.

Pri uresničevanju družbenega načrtovanja še veliko sledov stare prakse

Prav pripravljanje in sprejemanje srednjeročnih planov in analizi o izvajanju planov postopno utrjuje spoznanje, da je moč zagotoviti dinamičen in skladen razvoj na kvalitativnih temeljih, če pospešimo proces samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja o skupnih nalogah in interesih ter na tej osnovi tudi proces samoupravnega združevanja sredstev za doseganje skupno dogovorjenih ciljev. Zato je povsem neizvedljivo, da nekateri nosilci planiranja še sedaj nimajo lastnih ali skupnih dogovorjenih planov in samoupravnih sporazumov o njihovih temeljih, v mnogih primerih pa so plani povsem neskladni z novim sistemom družbenega planiranja. To je prav tako groba kršitev samoupravnega položaja delavcev, delovnih ljudi in občanov, ki resno zavira razvoj, kot neodgovorno izpolnjevanje obveznosti, sprejetih z dogovori in samoupravnimi sporazumi o temeljnih planov ter s pogodbari. Zato moramo nujno ukrepati na vseh ravneh, od skupščine družbenopolitičnih skupnosti in njihovih izvršnih svetov do bank, ki bi morale zavrniti vse zahteve za investicijske projekte, če niso širše utemeljeni s planskimi dokumenti.

Pri uresničevanju novega sistema družbenega planiranja je še veliko sledov stare prakse. To je pogosto bolj posledica objektivnih težav, zahtevnega postopka ali nerazumevanja bistva in vsebine sistema družbenega planiranja v razmerah socialističnega samoupravljanja kot pa zavestnega ohranjanja etatističnega ali liberalističnega sistema usmerjanja družbenega razvoja, ki je v preteklosti pogosto omogočal prodor administrativno-birokratskih ali skupniško lastniških odnosov.

Prav tako se ni v zadostni meri uveljavljeno medobčinsko sodelovanje pri razreševanju razvojnih problemov, ki so v skupnem interesu več občin, zlasti na področju gospodarske in družbene infrastrukture ter prostorskega planiranja. Pomanjkanje takšnega sodelovanja in nedosledno uresničeno načelo sočasnosti pri planiranju je povzročilo preveliko uskladiše med družbenimi planov občin in družbenega plana SR Slovenije.

Pri uveljavljanju samoupravnega družbenega planiranja v krajevnih skupnostih smo šele na začetku, saj se v tem obdobju pri uresničevanju ustavnih pravic in dolžnosti krajevnih skupnosti, da sprejemajo samoupravne sporazume o temeljnih planov in na tej podlagi razvijajo plan, vendar za sedaj le redki plani krajevnih skupnosti še temeljijo na sklenjenih samoupravnih sporazumi o temeljnih planu, na realno ugotovljenih potrebah in materialnih možnostih ter zlasti na skupnem planiranju krajevnih skupnosti in temeljnih organizacij združevanja dela.

Letos smo pred zahtevnimi nalogami, saj moramo začeti oblikovati naloge in cilje družbenega razvoja za naslednje srednjeročno obdobje od leta 1981 do 1985 in dolgoročnega razvoja do leta 1995 oziroma za določena področja tudi do leta 2000 ter pospešiti priprave za dogovore o temeljnih prostorskih planov in prostorskih planov vseh družbenopolitičnih skupnosti za obdobje do leta 1985 oziroma do leta 2000. V samoupravni praksi in družbeni zavesti se razmeroma s težavo utrjuje spoznanje o prostorskem planiranju kot integralnem delu samoupravnega sistema družbenega planiranja, o medsebojni odvisnosti ekonomskih, socialnih, kulturnih, prostorskih, ekoloških in drugih vidikov družbene reprodukcije in razvoja. Tudi zato se na področju urbanističnega in prostorskega planiranja s težavo, ponekod pa tudi z odponi, uveljavljajo nove, prvine planiranja.

Prizadevanja za hitrejšo uveljavljanje samoupravnega sistema družbenega planiranja so istočasno tudi najučinkovitejši prispevek k varstvu in prostorskemu planiranju in vrednoti človekovega okolja. Preveliki problem, ki nastajajo zaradi onesnaženosti zraka in voda na posameznih območjih v naši republiki, ni mogoče reševati mimo razvojnih programov in planov organizacij združevanja dela in drugih samoupravnih skupnosti. Ta proces je moč uveljavljati le organizirano s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem pri načrtovanju celovitega družbenega razvoja.

Globalna ocena uresničevanja temeljnih razvojnih usmeritev v obdobju 1976–1978

Zapleteni pogoji gospodarjenja, ki so posledica reševanja notranjih razvojnih problemov in tudi zlasti odnosov v svetovnem gospodarstvu, so pomembna značilnost za preteklo obdobje izvajanja družbenega plana SR Slovenije in v SFR Jugoslavije. Že v času, ko smo se dogovarjali o temeljnih usmeritvah nadaljnjega razvoja in sprejeli družbeni plan SR Slovenije za obdobje 1976–1980, smo se zavedali, da so njegovi cilji zelo zahtevni, saj naj bi na mnogih področjih pomenili prelomnico v razvoju. Zato je prav, da sedaj, ko po izteku prve polovice srednjeročnega obdobja ocenjujemo uresničevanje družbenega plana, upoštevamo širše razmere, ki so vplivale na izvajanje planskih nalog. Zgolj doseganje osnovnih materialnih okvirov brez ustreznih sprememb v sestavi in krepitvi kvalitativnih dejavnikov ter utrjevanju

samoupravljanja z razvojnega stališča še namreč ne pomeni dočela uspešnega izvajanja srednjeročnega plana.

Poglavitna struktura neskladja v gospodarstvu počasi odpravljamo

Doseganja dinamika razvoja se v treh letih zelo približuje planskim predvidevanjem. Po izrazito nizki rasti v letu 1976 smo uspeli v SR Sloveniji ujeti s planom predvideno dinamiko proizvodnje, vendar ocenjujemo, da kljub dinamični rasti ne bo moč v prihodnjih letih povsem nadomestiti nižje rasti proizvodnje iz leta 1976. Ugodna gibanja proizvodnje v letu 1977 se nadaljujejo tudi v letošnjem letu. Tako je v prvem polletju obseg industrijske proizvodnje za 7,1 odstotka večji kot v enakem obdobju leta 1977 in bo po predhodnih ocenah v letu 1978 dosegel okoli 7-odstotno povečanje, kar je skladno z resolucijskimi predvidevanji.

Kljub nekaterim zamudam in slabostim pri uresničevanju osnovnih nalog družbenega plana SR Slovenije in dogovora o njegovih temeljih lahko ugotovimo, da so v teku pozitivni procesi, ki vodijo k odpravljanju nekaterih osnovnih strukturnih neskladij v materialni proizvodnji. Tako se pozitivni premiki kažejo predvsem v energetiki, pa tudi v proizvodnji in predelavi hrane, medtem ko je razvoj surovin

ZVONE DRAGAN — Srednjeročni načrt pravilno zastavljen, potrebne pa so dopolnitve. Foto: Janez Zrnc

osnove in izvorno usmerjenih dejavnosti manj izraziti in bolj diferencirani, največja pa so odstopanja pri izgradnji cestne infrastrukture.

Opozoriti je treba, da se ob dokaj živahni gospodarski rasti in bolj sproščeni ekonomski politiki ponovno krepijo pritiski na povečanje cen, zmanjšanje se interes organizacij združevanja dela za večji prodor na tuj tržišča, ohranjanje se nekatere negativne tendence pri zaposlovanju, še vedno pa tudi nismo uspeli povsem znebiti negativnih posledic prejšnjega obdobja, kar lahko dosežemo predvsem s hitrejšim uveljavljanjem kvalitativnih dejavnikov gospodarjenja in z odpravljanjem motenj v strukturi ponudbe in povpraševanja, saj problemi, s katerimi se srečujejo pri obvladovanju inflacije, opozarjajo, da zgolj s politiko cen ni moč zagotoviti trajnih osnov ekonomske stabilizacije.

Inflacija in rast cen manjša, vendar tudi družbeno produktivnost nizka

V prvi polovici tega srednjeročnega obdobja je rast cen industrijskih izdelkov in inflacija, merjena s cenami na drobno, skorajda za polovico manjša kot v prejšnjem planskem obdobju. Tudi v prvih šestih mesecih leta 1978 je gibanje cen v skladu s predvidevanji, hitreje rastejo le cene storitev. Kljub temu bomo morali v bodoče vložiti več naporov za obvladovanje inflacije, kar lahko dosežemo predvsem s hitrejšim uveljavljanjem kvalitativnih dejavnikov gospodarjenja in z odpravljanjem motenj v strukturi ponudbe in povpraševanja, saj problemi, s katerimi se srečujejo pri obvladovanju inflacije, opozarjajo, da zgolj s politiko cen ni moč zagotoviti trajnih osnov ekonomske stabilizacije.

Zavedamo se, da je povečanje tehnične in tehnološke ravni, optimalno uporabo proizvodnih zmogljivosti, smotnejšo izrabo delovnega časa, modernizacijo proizvodnih procesov, večjo tehnološko in delovno disciplino ter večji delež znanja in raziskovalnega dela v dohodnem dohodku možno doseči le v daljšem obdobju. Kljub temu moramo kritično oceniti dejstvo, da družbeno produktivnost dela v prvih treh letih izvajanja plana raste po minimalni stopnji, v nekaterih dejavnostih pa celo stagnira.

V zvezi s gibanjem produktivnosti dela je potrebno še posebej opozoriti na nezadovoljiva gibanja na področju zaposlovanja, ki so v veliki meri povezana s prepočasnimi uveljavljanjem kvalitativnih dejavnikov razvoja. Izvršni svet ugotavlja, da kljub zaostrenim pogojem za pridobivanje dohodka in nižji gospodarski rasti na začetku leta 1978, ko smo se dogovarjali o temeljni strukturi zaposlovanja ekstenzivne tendence. Tudi struktura zaposlenih kvalitativno ne izboljšujemo, saj je med novozaposlenimi kar več kot polovica delavcev brez strokovne usposobljenosti. Vse to kaže, da pri odpiranju novih delovnih mest prenaša lo poštevanje celotne družbene stroške, ki pogosto, zlasti na razvitejših območjih, znatno presegajo vrednost neposrednih naložb v nova delovna mesta.

Delitvena razmerja so skladnejša, poraba pa še raste hitreje od ustvarjenega dohodka

Dosežena razmerja na področju razporejanja dohodka v temeljnih organizacijah

zah združenega dela in delitve celotnega združenega proizvoda na osnovne oblike porabe so bila v letu 1976 v nasprotju s temeljnimi usmeritvami družbenega plana, kajti vse oblike porabe, razen sredstev za razširitev materialne osnove dela, so rastle hitreje od ustvarjenega dohodka. Ob hitrejši gospodarski rasti v letu 1977 smo dosegli skladnejša delitvena razmerja. Čeprav realizirani odnosi v delitvi dohodka in družbenega proizvoda v prvih dveh letih srednjeročnega obdobja niso povsem v skladu s usmeritvami družbenega plana, izvršni svet ocenjuje, da bo potrebno v prihodnjih letih zagotoviti bolj skladna razmerja predvsem z večjo rastjo ustvarjenega dohodka, racionalnejšo uporabo sredstev in z do slednjim uveljavljanjem z družbenimi plani opredeljenih razmerij pri razporejanju plani dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela.

Povprečni realni dohodki zaposlenih so kljub zmoženju povečanju gospodarjenja in nižji produktivnosti dela narasli za 3 odstotke povprečno letno, kar je skupaj z rastjo vseh drugih oblik prejemkov prebivalstva in krepitvijo družbenega standarda prispevalo k stabilni rasti življenjske ravni prebivalstva.

Z vsakotimnim usklajevanjem pokojnih in gibanjem povprečnih osebnih dohodkov zaposlenih je zagotovljena tudi stabilna rast življenjskega standarda upokojenecov. Z dodatkom k republiškim zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je uvedel t. i. zajamčeno pokojninsko osnovo, se je znatno izboljšal materialni položaj borcev NOV pred 9. 9. 1943 oziroma do 13. 10. 1943. Na ta način je preko 27.000 borcev zagotovljena pokojnina v višini povprečnega osebnega dohodka zaposlenih v republiki iz preteklega leta.

Med dosežki na področju izboljševanja življenjskega standarda je potrebno zlasti poudariti intenzivno stanovanjsko izgradnjo v prvih dveh letih tega srednjeročnega obdobja, saj smo od planiranih 65.000 stanovanj v letih 1976 in 1977 zgradili kar 29.178 stanovanj, čeprav v družbenem sektorju manj kot smo načrtovali. Problemi v letošnjem letu opozarjajo, da je precejšen del razpoložljivih sredstev za stanovanjsko izgradnjo slabo izkoriščen zaradi neresenih urbanističnih in lokacijskih zadev. To uteguje upoštevati že doseženi ritem izgradnje stanovanj, hkrati s premalo razviti dohodkovni odnosi med vsemi partnerji v procesu izgradnje in opremljanja stanovanj pa vpliva tudi na rast cen na tem področju. Na podlagi stališč kongresov Zveze komunistov je treba čimprej izdelati akcijske programe za posopno uveljavljanje ekonomske storitve in oblikovanje ustreznega sistema subvencij za kategorije zaposlenih s nižjimi dohodki.

Manjša menjava s tujino, skromno razvilovalanje z OZD iz manj razvitih republik

Uspehi na področju ekonomskih odnosov s tujino v letu 1976 so bili občutno pretežno kratkotrajne narave. Plačilnobilanci in deviznobilanci položaji republike se je zaradi ukrepov tekoče ekonomske politike v začetnem obdobju izvajanja srednjeročnega plana sicer izboljšali, hkrati pa niso bili ustvarjeni pogoji, da bi vključevanje v mednarodno menjavo postalo bistven dejavnik gospodarske rasti in tudi kvalitativnih premikov v gospodarjenju. Tako je celotna mednarodna menjava počela na nižji ravni od predvidene. Izvršni svet ocenjuje, da zaostajanja v izvorni aktivnosti v prihodnjih letih ne bo moč nadoknaditi, če ne dosežemo predvsem v okviru organizacij združenega dela bistvenih premikov v smeri intenzivnejšega in trajnejšega vključevanja v mednarodno menjavo, ki pa mora biti podprto z učinkovitimi ukrepi ekonomske politike v federaciji in na ravni republike.

Naloge na področju skladnejšega regionalnega razvoja so se v razmerah nižje gospodarske rasti, ki je bila načrtovana, izvajale z različno intenzivnostjo. Kljub počasnejšemu izraževanju razlik v razvitenosti posameznih območij v SR Sloveniji od predvidevanj in kljub različni intenzivnosti vendarle uresničujemo temeljne naloge na tem področju. Rast družbenega proizvoda, zaposlenosti in investicij je na manj razvitih in manj razvitih območjih občutno višja kot v vsej republiki. Izvršni svet se zaveda, da je še nadalje potrebno v okviru merljivih možnosti celotno skupnobilni sprejeti hitrejši razvoj na manj razvitih in manj razvitih območjih. V ta namen je potrebno zlasti spodbujati združevanje sredstev in dela na dohodkovnih osnovah, pospešiti gradnjo nekaterih objektov gospodarske infrastrukture na teh območjih in zmanjševati razlike v družbenem standardu med posameznimi območji.

To bodo pomembne izkušnje tudi za preobrazbo sedanega sistema in politike pospeševanja razvoja gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosovo po letu 1980. V poročilu ZIS o izvajanju družbenega plana Jugoslavije je namreč poudarjeno zaostajanje v razvoju manj razvitih republik in se zlasti SAP Kosovo. Glede na to, da republike in federacija izpolnjujejo vse svoje obveznosti do sklada za pospeševanje gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosovo, po oceni Zveze jugoslovanskega sveta pa niso bili doseženi zadovoljivi rezultati, ocenjujemo, da je potrebno po letu 1980 za pospeševanje gospodarsko manj razvitih republik in avtonomne pokrajine Kosovo sistem postaviti na nove samoupravne osnove, kar je tudi skladno s politično usmeritvijo XI. kongresa ZKJ. Pri tem moramo bolj izrabiti možnost, ki je v okviru veljavnega zakona o stalnih sredstvih sklada glede neposrednega združevanja sredstev, ki naj v določenem delu nadomesti sredstva obveznega posojila. To bo pospešilo tudi prenos znanja ter tehničnih, tehnoloških in organizacijskih izkušenj z razvitejšimi manj razvite območja. Ugovajamo, da so bili na področju samoupravnega združevanja dela in sredstev med organizacijami združenega dela iz razvitejših

republik in SAP Vojvodine ter organizacijah združenega dela iz manj razvitih republik in SAP Kosovo doseženi doslej skromni rezultati glede na objektivne potrebe in možnosti.

Da bi pospešili proces samoupravnega združevanja dela in sredstev, ki naj bi po letu 1980 postal prevladujoča oblika pospeševanja razvoja manj razvitih območij v Jugoslaviji, si bo Izvršni svet Skupščine SR Slovenije prizadeval, da bomo organizacije združenega dela iz Slovenije ob sodelovanju Gospodarske zbornice Slovenije in bank v skladu s svojimi neposrednimi interesi ter potrebami uresničevanja razvojnih usmeritev v družbenem planu SR Slovenije konkretizirale programe in projekte, ki bi lahko bili osnova za samoupravno združevanje sredstev. V zvezi s tem naj bi navezale neposrednejše in trajnejše stike z ustreznimi organizacijami združenega dela v manj razvitih republikah in SAP Kosovo.

V prvi polovici obdobja uresničevanja srednjeročnega plana so bili doseženi pomembni uspehi na področju krepitve varnosti, družbene samozastite in ljudske obrambe. Analize kažejo, da se sicer uresničujeta s planom predvidena vlaganja iz različnih virov za krepitve materialne osnove splošne ljudske obrambe in družbene samozastite, še vedno pa zaostajamo v vlaganju za zagotavljanje blagovnih rezerv in s hitrejšim razvojem baznih oziroma visokorazinskih in območnih območij, ki so posebej pomembna za splošno ljudsko obrambo. Prav tako je potrebno sprejeti ustrezne ukrepe za večja vlaganja za zaščito prebivalstva in materialnih dobrin ob naravnih in drugih hudih nesrečah.

Akumulacijska sposobnost gospodarstva in izvajanje razširjene reprodukcije

Družbeni plan SR Slovenije za obdobje 1976–1980 je zastavljal na področju razširjene reprodukcije izredno zahtevne naloge, tako glede obsega investicij kot tudi glede sprememb v njihovi strukturi. Gibanja v prvih treh letih izvajanja družbenega plana kažejo, da so investicije v osnovna sredstva ob zmanjšanem izvornem povpraševanju v letih 1977 in 1978 osnovni generator pospeševanja gospodarske rasti. Njihova udeležba v družbenem proizvodu se je dvignila na 20 odstotkov, kar celo nekoliko preseglo predvidevanja družbenega plana, vendar so takšna razmerja dosežena na nižji ravni gospodarske rasti od predvidene.

Delež naložb v gospodarsko infrastrukturo se je povečal od 21 odstotkov v letu 1975 na okoli 34 odstotkov v letu 1978. To povečanje je zlasti rezultat velikega obsega naložb v energetiko, katerih udeležba v skupnih vlaganjih v osnovna sredstva gospodarstva se je povečala od 10,2 odstotka v letu 1975 na okoli 22,4 odstotka v letu 1978.

Učinkovitost investiranja je še močno poslabšala v prvih letih tega srednjeročnega obdobja. To je delno posledica velikih sprememb v sektorski strukturi naložb z visoko udeležbo kapitalno intenzivnih panog, kot sta energetika in promet, z zahtevno tehnološko strukturo naložb, pa tudi s podaljšanjem aktivizacijske dobe oziroma trajanjem investicijske izgradnje. Vendar po slabševanju učinkovitosti investiranja opozarja tudi na vrsto pomanjklivosti v vseh fazah priprave in uresničevanja investicijskih projektov.

Pri naložbah še naprej upada delež lastnih sredstev organizacij združenega dela, kar še zaostre odvisnost procesa razširjene reprodukcije od bančnih virov. Sorazmerno velike obveznosti za odplačevanje najetih posojil, združevanje sredstev za naloge skupnega pomena in druge obveznosti še nadalje zmanjšujejo delež dejavnosti razpoložljivih lastnih sredstev za investicije. V sistemu razširjene reprodukcije potrebujemo še vedno prevladujoče oblike zbiranja sredstev na osnovi zakonov in kreditiranja. Kjer poteka združevanje sredstev na osnovi samoupravnih sporazumov oziroma zakonov o obveznem združevanju sredstev, kot je to pri energetiki, železniki infrastrukturi in cestnem gospodarstvu, se dogovorne investicijske usmeritve izvajajo uspešne, znatno manjše pa je združevanje sredstev na osnovi dohodkovne soodvisnosti in povezanosti samih organizacij združenega dela za hitrejši razvoj posameznih dejavnosti torej na osnovi združevanja dela in sredstev.

Akumulacija premajhna, da bi OZD pokrile vse tekoče obveznosti

Organizacije združenega dela v celoti nimajo dovolj akumulacije, da bi pokrile vse tekoče obveznosti. To jih pogosto sili, da uporabljajo tudi del amortizacije za odplačila ali pa na temelju nova posojila pri bankah, da bi lahko pokrile stare obveznosti. Banke bi morale na različne načine bolj spodbujati procese samoupravnega združevanja dela in sredstev. Tudi celotni prihodek bank mora biti vse bolj odvisen od rezultatov samoupravnega združevanja sredstev njihovih upraviteljev in vse manj od obresti in provizij, ki so za sedaj prevladujoče. Vse to terja dosledno uveljavitev resolucijske zahteve, da nobena banka ne bi smela sprejeti v obravnavo projekta, za katerega na podlagi dohodkovnih odnosov ni zagotovljena ustrezna udeležba samoupravnega združenih sredstev. Ta kriterij naj velja tudi pri usmerjanju tujih sredstev v okviru bank in samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino.

Po podatkih SDK Slovenije so izgube temeljnih organizacij s področja gospodarstva za leto 1977 znašale 1.132 milijonov din. Neirski izgubo v znesku 484 milijonov din je izkazovalo 65 temeljnih organizacij. V sanacijskih postopkih so bile pokrite vse izgube, od tega dve tretjini v obliki sa-

nacijskih kreditov. To kaže, da je še vedno v premajhnem delu temeljnih organizacij prisotna zavzetost, da v okviru organizacijskih, dohodkovnih in poslovnih povezav prevzemajo skupne naloge v poslovanju in naložbi s skupnim preverjanjem sanacijskih programov zagotavljanje sprejemanje ukrepov, ki bodo vodili h korenitemu odpravljanju vzrokov za izgube. Rešitve pri pokrivanju izgub bi morale bolj temeljiti na načelu, da je vključevanje sredstev skladov skupnih razvira in sredstev, združenih v temeljnih bankah, za izvedbo sanacijskih programov upravičeno le v primerih, ko sanatoriji za lastnimi sredstvi ne morejo izvesti v celoti sprejetih sanacijskih ukrepov, za katerih uspešnost jamčijo sami. S posebno odgovornostjo moramo spremljati gospodarske in poslovne organizacije, kjer se vrsto let upada akumulacijska sposobnost in so še posebej neustrezna delitvena razmerja glede na doseženi dohodek.

Izvršni svet je sprejel pobudo delegatov Zbora združenega dela in Gospodarske zbornice Slovenije in pripravil predlog za spremembo in dopolnitev zakona o davku iz dohodka TOZD, ki ga bo še v tem mesecu posredoval Skupščini SR Slovenije. Ti isti del dohodka TOZD, ki predstavlja davčno osnovo, je v letošnjem letu po dosežanih podatkih višji od pričakovane, kar omogoča Izvršnemu svetu, da predlaga Skupščini SR Slovenije ukrepe, ki bodo v skladu z družbenim planom in letošnjo resolucijo:

— podpirati bomo prizadevanja za izboljšanje akumulacijske sposobnosti gospodarstva z znižanjem splošne davčne stopnje;

— materialno bomo spodbujali združevanje sredstev za prometno infrastrukturo, kar je v skladu s prioritarnimi srednjeročnega plana;

— predvsem pa želimo s temi ukrepi materialno spodbuditi prizadevanja tistih TOZD, ki bodo znatneje povečevale izvoz blaga in storitev.

Ker pa je priliv sredstev iz dohodka TOZD za nekatere samoupravne interesne skupnosti nad dogovorjenim obsegom, je Izvršni svet že priporočil tem interesnim skupnostim, da s svojimi ukrepi omejijo nadaljnji prekomerni dotok sredstev.

Prestrukturiranje slovenskega gospodarstva

Z družbenim planom SR Slovenije za obdobje 1976–1980 smo se dogovorili, da pospešeno razvijamo gospodarsko infrastrukturo, predvsem energetiko in promet, surovinsko proizvodnjo in zlasti tiste industrijske veje, ki bodo v prihodnje nadomestile sedanje pretežno enosmerne blagovne tokove s tujino v tehnološkem in v regionalnem smislu. Pospešena investicijska dejavnost je omogočala slovenskemu gospodarstvu oskrbo z raznovrstnimi energijskimi viri. Zlasti se je v letu 1978 izboljšal položaj v proizvodnji in prenosu električne energije. Z rednim obratovanjem TE Šoštanj IV, HE Srednja Drava II, osnovega agregata v Fali in župljane elektrarne Moste ter 380 kV omrežja bo zavržen elektronski sistem z močjo 1630 MW prikrival naređil več kot 7 milijard kilovatih ur električne energije, ki postaja vse pomembnejša postavka v energetski bilanci SR Slovenije. V začetku leta 1980 bo z obratovanjem NE Krško omogočena zanesljiva oskrba z električno energijo do leta 1983.

Vse pomembnejši energetski, tehnološki in surovinski viri postaja naravni plin. Gradnja magistralnega plinovodnega sistema poteka po programu. Zaostaja le gradnja prevzemnih objektov, zlasti še gradnja mestnih omrežij, zato bo treba najti ustrezne rešitve, da bi se porabniki pravčasno vključili v izkoriščanje plina kot energijskega, tehnološkega in surovinskega vira.

Hitro razvijati energetiko, zaostaja gradnja cest

V razvoju naftno-plinskega gospodarstva in z njim povezane petrokemije v tem srednjeročnem obdobju in v naslednjih planskih obdobjih je potrebno dosledno izvajati sklenjeni koncepti, zasnovane na skupnem prihodku in dohodku med proizvajalci in porabniki nafte in petrokemičnih proizvodov, s tem pa tudi dolgoročne interese SR Slovenije na področju energetike in strukturnih sprememb v gospodarstvu. Takšnim težnjam moramo prilagoditi skupen koncept razvoja naftnoprodolajnih in petrokemičnih kapacitet. Zato smo skupaj z Gospodarsko zbornico Slovenije, Ljubljansko banko — Zdrženjo banko in temeljnimi nosilci razvoja na področju naftno-plinskega gospodarstva in petrokemije izdelali akcijski program za uresničevanje tega koncepta v SR Sloveniji. Zaradi izredne tehnološke in finančne zahtevnosti bomo razvojni program naftno-plinskega gospodarstva izvedli v več fazah.

Ustanovitev poslovne skupnosti za to področje bo pospešila realizacijo sprejetega koncepta. Združevanje sredstev za posamezne projekte mora upoštevati tudi plačilnobilanci in deviznobilanci položaji republike, kar je eden najpomembnejših pogojev za povečanje naftnoprodolajnih in tudi petrokemičnih kapacitet. V okviru Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino je potrebno še bolj konkretizirati naloge nosilcev razvoja naftno-plinskega gospodarstva in petrokemije na področju trajnejšega sodelovanja z delalnimi in razvojnimi. Za uspešno uresničevanje razvojnih nalog naftno-plinskega gospodarstva v SR Sloveniji je potrebno nadaljevati razvoj o dolgoročnih nabavah nafte in vtekočinjenega plina s Kuvačtom, Libijo, Alžirijo in drugimi deželami — proizvaj

Nadaljevanje s 5. strani

predora in mejnega prehoda Sentilj, medtem ko je gradnja mestnega dela hitre ceste skozi Maribor že v teku. Nadaljevanje dela na obalni cesti se niso stekla zaradi težav s projektno dokumentacijo. Za gradnjo cest na odsekih Razdrto-Feretič, Nako-Ljubljana, Dolgi most-Skofljica, Pesnica-Sentilj in za gradnjo dodatnih počasnih pasov na cesti Ljubljana-Višnja gora, ki je v dogovoru o temeljnih družbenega plana SR Slovenije predvidena pogodno, v tem času se niso zagotovila finančna sredstva.

Zaostajanje za planom gradnje magistralnih cest v SR Sloveniji je očitno. Zato je potrebno proučiti, katera ozka grla lahko predvsem s gradnjo obvoznice, vpadnic v mesta in mejnih prehodov hitro odpravimo in s tem omogočimo hitrejši pretok prometa. Obenem moramo tudi proučiti, na katerih magistralnih cestah lahko izboljšamo prepusnost s izgradnjo tretjih pasov za počasna tovorna vozila.

Osimski sporazumi predvidevali več novih cest in izboljšanje dosedanjih cestnih povezav. Z mednarodnimi razgovori sta že določeni trasi za ceste pod Šabotinom, ki bo preko italijanskega ozemlja povezovala jugoslovanski del Brd s Solkanom, in za ceste na Kolovratu na jugoslovanski strani. To ceste je potrebno zgraditi namesto dosedanjih, ki je bila z dokončano označeno mejne črte prepuščena Italiji, nujno gradnjo pa plača italijanska stran. V tem letu se bodo začela dela na mejnem prehodu Vrtojba pri Novi Gorici, ki naj bi prevel večji del mednarodnega tranzitnega cestnega tovornega prometa na tem območju. V celoti je potrebno tudi usklajevati program izgradnje vseh cestnih povezav, ki jih omenjajo Osimski sporazumi, in infrastrukturnih objektov za industrijsko ceno pri Sečani, hkrati pa se dogovoriti o načinu njihovega financiranja.

Modernizacija železniške mreže sicer kasni, vendar sta dograditve avtomatskega programskega bloka na odseku Jesenice - Ljubljana v letu 1977 in razširitev postaje Zalog v letošnjem letu pomembna dosežka, ki povečujeta stopnjo avtomatizacije na magistralnih progah in odpravljata eno izmed oziroma v našem železniškem prometu. V letu 1978 nadaljujemo z modernizacijo magistralnih prog Jesenice-Dobova in Sentilj-Koper. Izvršni svet ocenjuje, da bo do konca srednjeročnega obdobja moč v veliki meri nadoknaditi zaostajanje pri uresničevanju srednjeročnega programa na področju izgradnje železniške infrastrukture.

V kmetijstvo vlagamo več, vendar zaostajamo za načrti

Investicije v kmetijstvu in živilski industriji potekajo na temelju samoupravnega sporazuma o kreditiranju naložb v kmetijstvu in živilski industriji ter kreditiranja proizvodnje in zaloga kmetijskih pridelkov in predelave v SR Sloveniji v letih 1974-1980. Pri naložbah v agroindustrijski kompleks sicer ugotavljamo povečano udeležbo v skupnih gospodarskih naložbah od 6,1 odstotka v letu 1975 na okoli 8,2 odstotka v letu 1978, vendar pa njihova udeležba v obdobju 1976-1978, ki bo po ocenah znašala v povprečju 6,9 odstotka, zaostaja za predvidenimi 8,8 odstotka za celotno srednjeročno obdobje.

Močno poslabšana akumulacijska sposobnost je onemogočila uresničevanje načrtovanega obsega naložb pri melioracijah in nakupu zemljišč za kmetijske organizacije združenega dela, pri ureditvah posejnih in skupnih vlaganjih kmetov z organizacijami združenega dela. Za pospešitev naložb so bili že sprejeti naslednji ukrepi: povečanje prispevka od spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč, ki se steka za melioracije, izboljšanje kreditnih pogojev in prenos dela državnega kapitala na organizacije združenega dela za nakup zemlje in svažanje OZD v proizvodne skupnosti s kmeti.

V zadnjem času se pojavljajo nekatere težave pri začetku gradnje sladkorne tovarne, treba pa je zagotoviti večjo odgovornost strojegradnje za pravočasno dobavo opreme in pospešiti uresničitev dogovora z zveznim izvršnim svetom glede zagotovitve tako imenovanega sladkornega dinarja. Prav tako je nujno pospešiti ukrepe za hitrejšo obnovu sadnih in vinogradniških nasadov, gradnjo prašičerejskih farm, gradnjo skladišč in sprejemnih centrov za žito, v živilski industriji pa gradnjo mlekarne. Izvršni svet sodi, da bo tudi pri bodočih naložbah na področju agroindustrijskega kompleksa potrebno doseči predvsem večji obseg združenega sredstva predelovalne industrije in trgovine za vlaganja v kmetijstvo, in sicer tako v SR Sloveniji kot tudi na širšem jugoslovanskem območju.

Na doseženi stopnji razvoja SR Slovenije mora postati pospeševanje izvosa temeljni kriterij za prestrukturiranje. Uresničevanje takih razvojnih programov je še vedno močno vezano na uvoz opreme, in sicer predvsem iz razvitih zahodnih držav. Pri uvozu tuje tehnologije bomo v prihodnosti še odvisni od uvoza iz razvitih držav, vendar se moramo zavedati dejstva, da so oblike in načini proizvodnje tehnologije še vedno metoda za izvajanje monopola, razvoja in usmerjenega razvoja. Zato je zmanjševanje odvisnosti pri uvozu tehnologije ena od ključnih nalog vsake organizacije združenega dela in celotnega gospodarstva ter posebno znanstveno-raziskovalne dejavnosti. Pomikanje kvalitativnih programov, nezadostna medsebojna tehnološka in poslovna povezanost, premajhna finančna sredstva in omejene možnosti uvoza opreme niso omogočile načrtovane prestrukturiranja proizvodnje in modernizacije tiste predelovalne industrije, ki je usmerjena v izvoz, zlasti kovinske predelave, elektro, lesne, tekstilne in kemične industrije.

Načrtovane proizvodnje jekla ne bomo dosegli

Na področju proizvodnje surovin in predelovalni industriji smo že dosegli nekatere pozitivne premike v prestrukturiranju, na posameznih projektih pa zaostajamo, kar slabi začrtno dinamiko prestrukturiranja. Z izgradnjo hladne valjarne na Jesenici se je povečala stopnja predelave izdelkov črne metalurgije in izboljšala oskrba s tovrstnimi materiali. V strukturi proizvodnje smo povečali delež plemenitih jekel. V zamudi je izgradnja elektropeči v Železarni Jesenice in rekonstrukcija jeklarne Ravne. Zaradi teh zamud ne bomo uresničili načrtovanega povečanja obsega proizvodnje jekla in Slovenske železarne so dale pobudo za spremembo nalog v dogovoru o temeljnih družbenega plana SR Slovenije. Modernizacija zmogljivosti za proizvodnjo glinice je zaključena, prav tako so zadovoljujoče kapacitete za predelavo aluminia in bakra. Zaostaja pa rekonstrukcija zmogljivosti primarnega aluminia.

Na področju bazne kemije uspešno poteka uresničevanje nekaterih projektov (ftalanhidrid, furfural, metanol, surovine za in-

dustrijo pralnih sredstev, citronska kislina, yulon in drugi). Po podatkih združenja TOZD kemične industrije bo možno izboljšati pokrivanje uvoza z izvozom kemičnih izdelkov v Sloveniji od 32 odstotkov v letu 1977 na okoli 50 odstotkov v letu 1980. Na področju kemije zlasti zaostajajo projekti dimetilteftalata, druga faza umetnih gnojil in kemii in žveplene kisline v Cinkarni. Zato moramo vložiti velike napore, da bo v jesenskem obdobju v analizi izvajanja dogovora o temeljnih družbenega plana SR Slovenije temeljito ocenjeno realno gibanje realizacije navedenih projektov, ki so izredno pomembni zaradi oskrbe industrije z reprodukcijskim materialom in s tem zmanjšanja uvozne odvisnosti, pa tudi zaradi celotnega prestrukturiranja slovenske industrije.

Pokrivanje potreb po lesu in lesnih tvorivih poteka v skladu s dogovorom o temeljnih družbenega plana, kar je že vplivalo na bistveno zmanjšanje uvoza tovrstnega materiala. Z uveljavitvijo dohodkovnih odnosov med trgovino, proizvajalci pohištva, proizvajalci tvornih in proizvajalci drobnih lesnih proizvodov bodo dane možnosti za odpravo izgub, ki nastajajo pri proizvodnji vernih plošč.

Strojegradnja in profesionalna elektronika sta pomembni za prestrukturiranje industrije predvsem zaradi razvoja domače opreme in tehnologije in tudi zaradi izvosa. Obe dejavnosti sta med ključnimi tudi pri izvodu kompleksnih inženjerskih, v katere je vgrajena domača oprema.

V tekstilni industriji je že opaziti rezultate večjega notranjega prestrukturiranja, ki jih narekujejo potrebe domačega in tuje trga. Nekatere organizacije združenega dela so pri kvaliteti in izboru svojih izdelkov že dosegle takšno raven, da se močno uveljavljajo na tujih tržiščih. V tej smeri je tudi začrtan temeljni cilj prestrukturiranja.

Prestrukturiranje slovenske industrije je torej nadvse zahtevna naloga in dolgoročni proces, ki ne more teči le znotraj Slovenije, temveč tudi v okviru Jugoslavije in z razširjenju ekonomskih odnosov s tujino.

Prestrukturiranje slovenske industrije je torej nadvse zahtevna naloga in dolgoročni proces, ki ne more teči le znotraj Slovenije, temveč tudi v okviru Jugoslavije in z razširjenju ekonomskih odnosov s tujino.

Prestrukturiranje slovenske industrije je torej nadvse zahtevna naloga in dolgoročni proces, ki ne more teči le znotraj Slovenije, temveč tudi v okviru Jugoslavije in z razširjenju ekonomskih odnosov s tujino.

Družbene dejavnosti — pomemben del celotne družbene reprodukcije in pospeševalke kvalitativnih dejavnikov razvoja

Vse bolj se uveljavlja spoznanje, da so družbene dejavnosti pomemben pospeševalec kvalitativnega razvoja in zatorej marsikatera temeljna planska usmeritev ne more biti uresničena brez tovrstnega sodelovanja družbenih dejavnosti.

Odlaganje o razvoju družbenih dejavnosti kot tudi o kvaliteti in obsegu storitev bo moralo še bolj temeljiti na stvarnih interesih in potrebah delavcev v združenem delu, delovnih ljudi in občanov. V ta namen moramo razviti slobodno menjavo dela neposredno med temeljnimi organizacijami izvajalcev in porabnikov, v enotah SIS in temeljnih skupnostih, krajevnih skupnostih, občinskih, posebnih in področnih SIS.

Veliko težav so v zadnjih dveh letih povzročili dosežani sistemi solidarnosti na področju družbenih dejavnosti. Pri tem se je pokazalo, da so nekateri elementi solidarnostnega sistema delovali v smeri avtonomnega povečevanja družbenega standarda, s čimer so se določena nasprotja in neskladja v družbeni reprodukciji samo še povečevala, namesto da bi se zmanjševala. V nekaterih družbenih dejavnostih prejetna solidarnostna pomoč kar dve tretjini slovenskih občin. To dokazuje, da smo solidarnostne programe zastavili previsoko glede na dohodkovne možnosti celotnega slovenskega združenega dela. Menimo, da bo treba tako imenovani prag solidarnosti ponovno temeljito proučiti.

V vsebinskem pogledu smo z družbenim planom opredelili razvoj družbenih dejavnosti tako, da smo poudarili predvsem njihovo vlogo v povečevanju posamične ter družbene produktivnosti dela. Prednost smo namenili tistim nalogam in dejavnostim, katerih učinki na produktivnost celotnega družbenega dela so najbolj neposredni in otipljivi. Osnovna strategija usmeritev družbenega plana SR Slovenije za področje družbenih dejavnosti ni v celoti uresničena, saj hitreje naraščajo sredstva za nekatere programe, ki po družbenem planu nimajo prednosti. To je delno posledica inercije gibanj iz preteklega obdobja, delno spreminjenih potreb, nedvomno pa tudi posledica še vedno močne potrošniške naravnosti. Na te probleme so opozorili tudi kongresi Zveze komunistov z zahtevu, da je treba nadaljnjo družbeno aktivnost v večji meri usmeriti na rast produktivnosti in usklajevanje vseh oblik porabe z ustvarjenim dohodkom. V drugi polovici večjega planskega obdobja bomo morali zlasti padajoče spremljati uresničevanje dogovorjenih prioritet, hkrati pa racionalizirati razvoj na drugih področjih družbenih dejav-

nosti. Prav te dni so se začele priprave za oblikovanje izhodnih za aneksa k samoupravnim sporazumom družbenih dejavnosti za leto 1979 in 1980, ki jih bo treba sprejeti še pred koncem leta.

Sredstva, namenjena za izobraževanje ob delu, uporabljamo slabšo

Največji poudarek daje družbeni plan usmerjenemu izobraževanju. Če vemo, da imamo še vedno 48,7 odstotka vseh zaposlenih brez ustrezne poklicne izobrazbe, potem je očitno, kakšne so notranje rezerve na tem področju. Temeljne organizacije posvečajo premajhno skrb izobraževanju ob delu, saj je bilo leta 1977 v tako izobraževanje vključenih le 1,85 odstotka vseh delavcev, ki nimajo ustrezne poklicne izobrazbe. To pomeni, da se razmeroma visoka sredstva, ki jih temeljne organizacije razporejajo iz svojega dohodka za izobraževanje ob delu, trošijo slabo ali celo ne namensko. Poleg tega se delavci preveč vpišujejo v administrativne, upravne, pravne, ekonomske šole, veliko manj pa v šole za proizvodne poklice, kar negativno vpliva na razvoj kadrovske strukture in hromi hitrejši tehnično-tehnološki razvoj.

Ena temeljnih nalog na področju izobraževanja je še vedno preobrazba celotnega vzgojno-izobraževalnega sistema na usmerjenem izobraževanju. Kljub jasnim programskim izhodnicam še vedno ni dovolj konkretnih organizacijskih in operativnih priprav na ta prehod. Ocenjujemo, da so glavni vzroki za zaostajanje preobrazbe še neujeljavljeni družbenoekonomski odnosi kot podlaga za neposredno sodelovanje uporabnikov in izvajalcev v okviru enot izob-

med katerimi je tudi 46 ambulant in dispanzerjev za borce.

Manj smo lahko zadovoljni s stanjem na področju osnovnega in še zlasti preventivnega zdravstvenega varstva. Čeprav se je število vseh zdravstvenih delavcev v zadnjih dveh letih povečalo za okoli 11 odstotkov, je zaposlovanje zdravnikov na področju osnovnega in preventivnega zdravstvenega varstva še vedno prepočasno, zaradi česar so zlasti ambulantne splošne medicine in medicine dela še vedno ozko grlo. Zdravnikov na področju osnovnega zdravstvenega varstva ponekod še vedno celo drastično primanjkuje. Takšne kadrovske razmere so odraz dosežane usmeritve mladih zdravnikov v specializiranje kliničnih disciplin in hitrejšega razvoja bolnišnic v prejšnjem obdobju.

Da bi popravili te razmere, smo leta 1975 na podlagi skupščinskih stališč začeli s administrativnim omejevanjem odobranja specializacij iz tistih kliničnih disciplin in za tiste zdravstvene temeljne organizacije, ki so imele po normativih še dovolj specializiranih zdravnikov. Rezultati teh ukrepov se deloma že kažejo in tudi samoupravni sporazumi o kadrovski politiki na področju zdravstvenega varstva bodo nedvomno pospešili te procese. Če po tej poti ne bo uspelo zagotoviti potrebnega števila in razporeditve zdravnikov in drugega zdravstvenega osebja, bo treba razmisлити tudi o morebitnih dodatnih administrativnih ukrepih.

Ceprav se je v zadnjem času stanje na področju varstva pri delu izboljšalo, nastajajo z uvajanjem sodobne tehnologije, raznih novih tehnoloških postopkov in novih snovi nove nevarnosti za zdravje in življenje delavcev. Zato je treba in v veliki meri zaradi bolezni in poškodb je še vedno problem, ki terjaja poglobljeno in pospešeno razreševanje. Varstvu pri delu in

Iz poročila o izvajanju srednjeročnega načrta Slovenije

»Doseganje zgolj osnovnih materialnih okvirov brez ustreznih sprememb v sestavi in krepitvi kvalitativnih dejavnikov gospodarjenja ter utrjevanju samoupravljanja še ne pomeni docela uspešnega izvajanja srednjeročnega načrta.«

sredstev za skupno ustvarjanje deviznega prihodka ter na tej osnovi opredeljevanje udeležbe vsake temeljne organizacije združenega dela pri ustvarjenem deviznem prihodu. V tem okviru se še ne uveljavlja skupno planiranje in prevzemanje skupnega rizika in odgovornosti za poslovanje s tujino vseh tistih temeljnih organizacij združenega dela, ki medsebojno trajno sodelujejo pri proizvodnji blaga in storitev za izvoz. Nesporo pa je tudi dejstvo, da je še vedno močna sodovnost proizvodnje od uvoza opreme, reprodukcijskega materiala in surovin pogosto tudi posledica ustreznosti kvalitete in cene v primerjavi z domačimi proizvodi.

V regionalni usmeritvi zunanjetrgovinske menjave smo sicer dosegli nekatere pozitivne premike v skladu s predvidenim družbenega plana, vendar še vedno zaostajamo za možnostmi in potrebami, posebej se, če upoštevamo premike v tej smeri v celotnem jugoslovanskem gospodarstvu. To posebej velja za področje sodelovanja z neuvrščenimi državami in državami v razvoju. Skupščina SR Slovenije je konec junija letos obširno razpravljala o problematiki sodelovanja z državami v razvoju, danes pa naj bi sprejela ustrezne sklepe in stališča.

Razvito obmejno gospodarsko sodelovanje in sodelovanje na mnogih drugih področjih od odprta meji je pomemben dejavnik meddržavnih odnosov Jugoslavije s sosednjimi državami in pozitivno vpliva na hitrejši in skladnejši razvoj obmejnih območij.

Podpora in olajšave za proizvodnjo, ki izvažajo

Skupščina SR Slovenije je januarja leta 1975 sprejela Sklepe stališča o obmejnem gospodarskem sodelovanju SR Slovenije s sosednjimi državami in z njimi doletela izhodišča za nadaljnji razvoj naših gospodarskih odnosov s sosednjimi državami na obmejnem območju na temelju sodobnejših in dolgoročnejših oblik menjave. Ocena stanja obmejnega gospodarskega sodelovanja kaže, da se postopno uresničujejo v letu 1975 sprejeti dokumenti. Obmejno gospodarsko sodelovanje se je precej povečalo, k čemur so prispevali predvsem sklenjeni jugoslovansko-italijanski sporazumi, zlasti Osimski sporazumi, in sporazumi o obmejnem gospodarskem sodelovanju z LR Madžarsko, vse bolj pa je prisotno tudi spoznanje, da je potrebno bolj krepiti obmejno gospodarsko sodelovanje z Avstrijo.

Postopna strukturna preusmeritev obmejnega gospodarskega sodelovanja od trgovinske koncepcije na proizvodno poteka vse prepočas. Hitrejši razvoj proizvodnih zmogljivosti na obmejnem območju obeh strani meje, razvoj višjih oblik sodelovanja na področju industrijske proizvodnje, in sicer na dohodkovnih odnosih, širše kooperacije v kmetijstvu in turizmu in sodelovanje na področju tehnologije iz skupnih vlaganj bi moral potekati z bolj organiziranim nastopom organizacij združenega dela. Pospeševanje obmejnega gospodarskega sodelovanja je zato naloga vseh organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, bank ter družbenopolitičnih skupnosti v SR Sloveniji, ki naj v ta namen dopolnijo svoje planske razvaja.

V skladu s vsebino Osimskih sporazumov je treba pripraviti predloge za potrebne spremembe in dopolnitve Tržaškega in Goriskega sporazuma, ki naj spodbudijo predvsem proizvodno sodelovanje in druge višje oblike gospodarskega sodelovanja. Prav tako je treba pripraviti predlog sporazuma o obmejnem gospodarskem sodelovanju z republiko Avstrijo. V novem sporazumu o obmejnem gospodarskem sodelovanju z LR Madžarsko je potrebno pripraviti predlog ustreznih strukture blagovnih list in predlog obsega in strukture brezcarinskih list, ki bi ga predlagali madžarski strani.

V skladu s svojimi globalnimi ocenami ekonomskih odnosov s tujino se izvršni svet zavzema za naslednje akcije glede ukrepov tekoče ekonomske politike na področju zunanjetrgovinskega in deviznega sistema:

— pospeševati združevanje dela in sredstev za skupno ustvarjanje deviznega prihodka ter samoupravno sporazumevanje o udeležbi vsake TOZD pri ustvarjenem deviznem prihodu ter v okviru tega uveljavljanje skupnega planiranja, skupnega prevzemanja rizika in odgovornosti za poslovanje s tujino vseh tistih TOZD, ki medsebojno trajno sodelujejo pri proizvodnji blaga in storitev za izvoz;

— podpirati bomo vsa prizadevanja za izboljšanje obstoječega mehanizma za pospeševanje izvosa in za sklenitev samoupravnega sporazuma za pospeševanje izvosa v Interesni skupnosti Jugoslavije za ekonomske odnose s tujino;

— v mehanizmu blagovnih deviznih kontingentov si bomo prizadevali poenostaviti postopek in zagotoviti čimbolj umesten uvoz surovin in reprodukcijskega materiala, predvsem za proizvodnjo, ki je usmerjena v izvoz;

— proučiti bomo možnost uvedbe dodatnih davčnih olajšav za pospeševanje proizvodnje, namenjene izvodu;

— poiskati bo treba ustreznije spodbude za povečanje neblagovnega priliva.

Sprotno proučevanje družbenoekonomskega razvoja je še preveč rutinsko

Razprave o izvajanju nalog iz družbenega plana SR Slovenije morajo zajeti vse nosilce planiranja, zlasti se udeležence dogovora o temeljnih družbenega plana SR Slovenije, ki že preverljajo uresničevanje svojih planskih obveznosti. Nekateri so že predlagali konkretne spremembe in dopolnitve dogovora o temeljnih družbenega plana SR Slovenije. Pravice, obveznosti in odgovornosti za uresničevanje razvojne politike

se skladno z ustavo in zakonom o združenem delu vse bolj prenašajo na samoupravno organizirano združeno delo. Zato je nadaljnje razvijanje in utrjevanje samoupravnih organiziranih in konkretna preobrazba družbenoekonomskih odnosov v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih skupnostih, ki se še ustanovljajo, ena ključnih nalog v tej fazi uresničevanja družbenega plana.

Za učinkovitejšo planiranje na samoupravnih osnovah moramo še intenzivneje izpolnjevati metodologijo planiranja na podlagi znanstvenih osnov marksistične politične ekonomije in metod marksistične analize. Sprotno analiziranje družbenoekonomskega razvoja je še vedno vse preveč rutinsko, nepovezano in nediferencirano. V letošnjih analitičnih gradivih smo že storili ključni korak v smeri globljega ocenjevanja temeljnih tokov družbene reprodukcije. Usposobili se moramo, da dosejemo pogosto površinsko in globalno opazovanje preusmerimo v globlino, strukturno analizo materialnih in finančnih tokov družbene reprodukcije in družbenoekonomskih odnosov. To zahteva tudi ustreznejšo organizacijo organov za planiranje v občinah, da bodo sposobni vključevati vse vidike planiranja in povezovali delo strokovnih organov v fazi priprave strokovnih planskih predlogov. Skladno s temi zahtevami moramo hitreje razvijati tudi družbeni sistem informiranja, ki mora usposablja delavce samoupravljalca za sodelovanje v procesu političnega odločanja in samoupravnega družbenega planiranja.

Vse analize o dosežanih izvajanju srednjeročnih planov kažejo, da je bila temeljna usmeritev za naš razvoj v obdobju 1976-1980 pravilna in jo je treba dosledno uresničevati tudi v naslednjem obdobju. Pri posameznih planskih nalogah pa — če je to operativno potrebno — opraviti ustrezne dopolnitve in spremembe. Čeprav smo v poročilu izvršnega sveta dali le prvo globalno oceno o možnostih in usmeritvah za izvajanje družbenega plana v letu 1979, lahko to oceno še sedaj čvrsteje opredelimo zlasti v naslednjih strateških nalogah za nadaljnjo aktivnost v letošnjem in prihodnjem letu:

— pospešiti moramo razvijanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, zlasti tam, kjer odločno zaostajamo, in zagotoviti pravočasno usklajevanje zakonov in samoupravnih aktov z določili zakona o združenem delu;

— vsi nosilci planiranja, zlasti podpisniki samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljnih planih, morajo sprejeti in izvesti oceno izvajanja svojih planov ter ustrezno ukrepati, skladno z odgovornostjo za lasten razvoj oziroma svojimi funkcijami in pristojnostmi;

— dinamiko rasti materialne proizvodnje in razvoja družbenih dejavnosti moramo bolj opreiti na kvalitativne vzroke. S tem bomo najbolj učinkovito odpravljali inflacijske vzroke in utrjevali stabilen razvoj, družbeno produktivnost dela pa uveljavili kot najpomembnejši vzvod dinamike razvoja materialne osnove socialistične samoupravne družbe;

— povečati moramo izvoz in pospešiti racionalno nadomeščanje uvoza surovin, reprodukcijskega materiala in opreme, razširjati višje oblike ekonomskih odnosov s tujino na enakopravnih osnovah in skrbeti za uravnoteženo razmerje med uvozom in izvozom v celoti in po regionalnih skupinah držav ter tako na višji ravni mednarodne menjave blaga in storitev vplivati na bolj uravnotežen plačilni bilančni in deviznobilančni položaj naše republike;

— razvoj življenjskega standarda delovnih ljudi moramo uresničevati skladno s povečevanjem dohodka, posamične in družbene produktivnosti dela, ki naj jo spodbujata tudi dosledna uveljavitev osebnih dohodkov po rezultatih živga in minulega leta;

— nadaljevati moramo z vsebinsko preobrazbo bančnega sistema in pospešeno razvijati interne banke in finančne službe v organizacijah združenega dela kot osnovo uveljavljanja delavcev v TOZD kot nosilcev gospodarjenja z denarjem;

— nadaljevati moramo začrtno politiko prestrukturiranja oziroma selektivnega razvoja gospodarskih in družbenih dejavnosti na podlagi sprejetih razvojnih kriterijev in pospešiti razvoj zlasti tam, kjer močno zaostajamo za planskimi nalogami, vključno z doslednim uresničevanjem usmeritev za skladnejši regionalni razvoj;

— povečati moramo racionalnost in učinkovitost vlaganj z usklajenim in celovitim odločanjem delavcev v TOZD o vseh investicijskih, s postopnim zmanjševanjem odvisnosti od kreditov in krepitvijo procesa združevanja dela in sredstev;

— ustvarjano akumulacijo moramo usmerjati predvsem na podlagi združevanja dela in sredstev in za uresničevanje usmeritev družbenih planov kot dogovorjenih skupnih interesov, hkrati pa zagotoviti večjo mobilnost in hitrejšo obratovanje razpoložljive denarne akumulacije.

DELEGATI MED ODMOROM — Po večerajšnji skupni seji vseh treh zborov skupščine SR Slovenije.

Foto: Janez Zrnc

DOKUMENT JUTRIŠNJEGA DNE

Ljubljana 2000

Sočasno in kontinuirano načrtovanje bo dalo pospešen in skladen razvoj

LJUBLJANA, 26. julija — Kakšna bo Ljubljana čez dvajset let, bi sedaj težko ugibali. Lahko pa se že sedaj odločimo, kakšna si želimo, da naj bi bila. Ne samo, da se lahko odločimo, pravzaprav je to sedaj že nujno, če želimo, da bo mesto v tej, ne tako oddaljeni prihodnosti, še sposobno zadovoljiti življenjskim in delovnim potrebam človeka.

V Ljubljani se bomo morali dogovoriti, kakšna naj bo dolgoročna usmeritev razvoja gospodarstva, kakšni so interesi in potrebe po prostoru, ki bodo vplivali na njegovo uporabo, urejanje in neenazgotovnosti varovanje. Prav tako pa se bo treba dogovoriti o vsebini in načinu dolgoročnega socialnoekonomskega povezovanja Ljubljane v medobmočjskem prostoru, zlasti glede osnovne in socialne infrastrukture, glede naravnih osnov in virov, kakor tudi o gospodarskem sodelovanju in povzgojnosti na osnovi združevanja dela in sredstev, pa o izobraževanju, zdravstvu in še čem.

Neskladja v preteklem raz-

voju Ljubljane se danes že odražajo v vrsti protislojnih gospodarskega, socialnega in prostorskega značaja. Hitro naraščanje prebivalstva (prebivalstvo Ljubljane narašča trikrat hitreje kot drugod v Sloveniji) ustvarja težave na področju infrastrukture, družbenih dejavnosti in tudi solidarnosti. Gospodarstvo je premalo razvito, da bi bilo tem potrebam kos.

Da bi presekali neskladja in usmerili razvoj na pravo pot, se Ljubljana pripravlja na izdelavo dolgoročnih dokumentov »Ljubljana 2000«, ki naj bi zagotovili pospešen in kvalitetnejši razvoj mesta.

HELENA KOS

MALA ANKETA

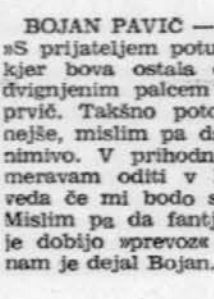
Z dvignjenim
palcem na pot

Avtočoparjem ni le za cenejše potovanje, poznanstva z novimi ljudmi jih zelo veselijo

LJUBLJANA, 26. julija — Pri Dolgem mostu v Ljubljani smo za kratek klepet ustavili nekaj fantov in deklet, ki so z dvignjenimi palci poskušali srečo pri avtomobilistih. Mladi, otovorjeni z nahrbtniki, šotori in spalnimi vrečami, so nam radi povedali: kdo so, kaj so, kam in kako potujejo.

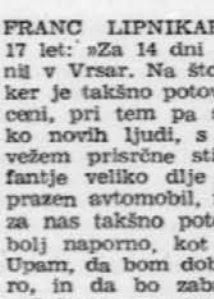
ALIANA MOSCATELLO — študentka FSPN, 20 let: »Samopotujem v Grčijo po jadranski magistrali. Na vseh 200 kilometrov dolgi poti bom prenočevala pri prijateljih, ki sem jih spoznala na lanskem potovanju. V Grčiji imam fanta, na avtosop potujem predvsem zato, ker le na ta način dobro spoznam ljudi. Tako potujem že od svojega sedemnajstega leta, pa doslej še nisem doživela večjih neprijetnosti.«

BOJAN PAVIĆ — dijak, 16 let: »S prijateljem potujem v Poreč, kjer bomo ostala deset dni. Z dvignjenim palcem grem na pot prvič. Takšno potovanje je cenejše, mislim pa da bo tudi zanimivo. V prihodnji sezoni namravam oditi v Istanbul, seveda če mi bodo starši dovolili. Mislim pa da fantje precej težje dobijo »sprovozo« kot dekleta, nam je dejal Bojan.«

ZDENKA ZORŽ — dijakinja, 18 let: Potujem na morje s psom Bagijem, ne toliko zaradi varnosti, temveč zato, ker med mojim odsotstvom nihče ne bi skrbel za moj študij. S šolanjem se ne mislim nehati, saj se mnogi vozijo sami in imajo prostor v avtu. Na vseh svojih potovanjih, ki jih je bilo že kar veliko, je bilo le nekaj neprijetnosti, v glavnem pa so voznice in vozniki prijazni.«

FRANC LIPNIKAR — dijak, 17 let: »Za 14 dni jo bom našel v Vrsar. Na stop grem zato, ker je takšno potovanje zelo poceni, pri tem pa spoznam veliko novih ljudi, s katerimi na večerim priscne stike. Ker pa fantje veliko dlje čakamo na prazen avtomobil, mislim, da je za nas takšno potovanje veliko bolj naporno, kot za dekleta. Upam, da bom dobil prevoz hitro, in da bo zabavno še med vožnjo, ne samo na morju.«

Besedilo in slike: MARKO CRTANEC

Zakaj tako?

Poletna drsnica
na Tržaški

LJUBLJANA, 26. julija — Je mar res napačna sestava asfalta na Tržaški cesti, posebno se kadar dežuje, vzrok številnim prometnim nesrečam? Ko je vozil mokro, pravijo ljubljanci, je ta cesta še bolj nevarna kot »drsnica« na jadranski magistrali. Lani so komunalci položili asfalt čez utrjene granitne kocice na Tržaški cesti. To je le začasno, so dejali, kajti Tržaška naj bi se letošnji jeseni obnovila v sodobno mestno vpadnico. Obnova pa je ta čas prelošena.

Medtem pa pravijo delavci UVJ, da je treba vzrok številnim nesrečam na Tržaški cesti iskati v ljubljanski prometni zagat: ozke cestne žile v mestu ne zmogajo gostega prometa in v leni kači avtomobilov pripelje vsaka neprevidnost v prometno nesrečo. V tem polletju je bilo na Tržaški cesti kar 42 hujskih prometnih nesreč, z večjo gmožno škodo in telesnimi poškodbami. Manjše nesreče so se vrstile zlasti ob dežju, ko pnevmatike zdrsnejo na gladkem asfaltu.

Zakaj je na cesti takšen asfalt? V Sloveniji drugače, nega sploh nimamo, bolj grob pesek za asfaltno zmes je edino v sosednjih republikah, prevoz pa bi bil seveda dražji. Zdrava pamet (in tudi v zakonu je zapisano) pa pravi, da je nesmiselno vlagati več denarja v krpanje ceste, če jo nameravamo kmalu obnoviti. In tako je tudi s Tržaško cesto, ki naj bi jo pričeli obnavljati jeseni letos. Toda obnova je obvisela v zraku, prednost bodo imele druge ceste in Tržaška bo ostala takšna, kakršna je — nevarna.

PETER MIRKOVIČ

ALPREM SE ŠIRI

Še več predelnih sten

Kamniški Alprem uresničil želje po širjenju prostorov in dejavnosti — Požarno varne predelne stene — Izvoz

KAMNIK, 26. julija — Ob občinskem prazniku bodo jutri v Bakovniku odprli nov obrat kamniške tovarne Alprem, v katerem sicer že nekaj časa poskusno predelujejo aluminij in izdelujejo predelne stene.

Širjenje dejavnosti in tehnološke izboljšave sta bili osnovni izhodišči te enovite delovne organizacije pri snovanju srednjeročnih načrtov. In ob likvidaciji tovarne IPOK kamniške tovarne usnja se jim je ponudila dobra priložnost, da z odkupom tovarniških prostorov uresniči svoje želje. Tako so pridobili 4000 kvadratnih metrov proizvodne površine in še 1600 kvadratnih metrov spremljajočih prostorov, hkrati pa pridobili tudi na času. Svoje želje po širjenju so namreč uresničili veliko hitreje, kot bi jih, če bi se lotili novogradnje na še pred leti kupljenem prostoru.

V novem obratu, veljal jih je 40 milijonov dinarjev, je zaposlenih 140 ljudi. V letošnjem letu bodo naredili

okrog trinajst tisoč kvadratnih metrov suhomontažnih predelnih sten (aluminijasto ogrodje je polnjeno z leseni polnili in zato ne zagotavlja požarne varnosti). Na redili pa bodo tudi približno na sedem tisoč kvadratnih metrov požarno varnih predelnih sten, ki so novost v njihovi proizvodnji in si z njimi šele utirajo pot na trg. Vendar so že doslej podpisali za ta program za 16 milijonov dinarjev pogodb, do konca leta pa pričakujejo še novih naročil. Celotna realizacija naj bi bila letos po predvidevanjih namreč večja od planiranih stotih milijonov dinarjev.

Alprem je bil vrsto let prišljen uvažati stroje in surovine, ker jih na domačem trgu niso mogli dobiti. Uvažali so jih iz tujine, kar je bilo predrago. Sedaj pa so se začeli s predelavo aluminija. Z leti so vse bolj občutili prostorsko stisko, saj se sredi mesta, kjer imajo prostore, niso mogli več širiti. O novogradnji so razmišljali že leta 1970, ko so kupili zemljišče, a niso dobili posejila. Tako so takrat za malekost povečali tovarno, kar je seveda dobrodošlo, saj bodo v starih prostorih lahko razširili predelavo žice in proizvodnjo trgovinske opreme.

JANA TASKAR

Pogrebi

LJUBLJANA: Na Zalah bodo danes pokopali 51-letnega kletarja Avgustina Rodmana (ob 16. uri); 88-letno upokojenko Anjele Jurčič (ob 16.45) in 78-letnega upokojenca Ivana Suhadolca (ob 17.30).

BIZOVIK: Danes ob 18.30 bodo na pokopališču v Bizoviku svojci pospešili na zadnjo pot 77-letno gospodnjo Ivano Dimnik.

KAMNIK: Na pokopališču v Tuhinju se bodo danes ob 16.30 svedeli še zadnji postavitvi od 77-letne gospodnje Neze Uršič.

R. D.

Poroke

LJUBLJANA: Danes ne bo v Ljubljani nobene poroke, jutri pa ob 11. uri pa se bodo na Magistratu vpisali v poročno knjigo štirje pari.

R. D.

PRESEKANA BREZOVICA

Nadvozi nad avtocesto

Na Brezovici se bodo čez novo avtocesto Vrhnika—Dolgi most peli trije nadvozi — Pot za šolarje bo varnejša

LJUBLJANA, 26. julija — Ker nova štiri pasovna avtocesta od Vrhnika do Dolgega mosta ni majhen gradbeni podvig, saj se njena trasa zaradi obsežnih del kar nekam nasilno začenja v barjanski tla, bo poleg številnih koristnih novosti prinesla tudi nekaj neprijetnosti. Slednje bodo najbolj občutili prebivalci Brezovice pri Ljubljani, saj bo avtocesta njihov kraj dobesedno prepelovala.

Kljub temu očitnemu (neizogibnemu) »nasilju« pa so v prvotnem projektu na Brezovici nad avtocesto predvideli le en nadvoz naj bi zagotovili povezavo med Brezovico, Vnanjimi in Notranjimi Goricami, Podpečjo, Preserjem in Borovnicami; po nadvozu naj bi na polja vozili še številni okoliški kmetje, poleg njih pa bi čez njega hodilo v šolo še več kot 250 šolarjev.

Kakor nam je povedal ravnatelj osnovne šole Brezovica Edvard Velkavrh so krajan, kakor tudi predstavniki šole, investitorje — Republiške skupnosti za ceste, ne nehno opozarjali na preveliko zmogljivost enega samega, predvidenega nadvoza. »Pri tem bi bili najbolj ogroženi in prikrajšani tisti šolarji — znanokrat jih je okrog petdeset, zaradi novih naselij pa njihovo število nenehno narašča — ki hodijo v brezoviško šolo z vrhniškega konca. Leti se namreč že zdaj ogibajo prometne Tržaške ceste in hodijo v šolo po bližnjici, ki je speljana po trasi nekdanje vrhniške železnice. In če za njih in seveda za dodatnega nadvoza nad avtocesto, se jim bo za polovico podaljšala pot do šole. Pa ne samo to, izpostavljajo tudi veliko več.

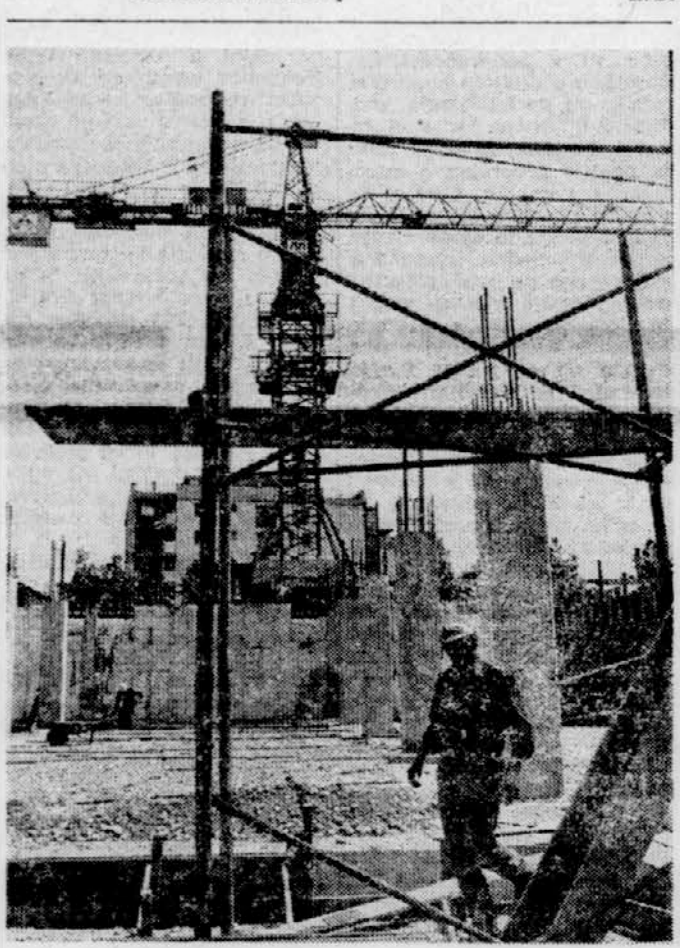
Kot so nam povedali na viškem oddelku za gradbene in komunalne zadeve so zahtevo za gradnjo dveh dodatnih nadvozov nad avtocesto na Brezovici, utemeljili predvsem s sprejetim urbanističnim programom za območje mesta Ljubljane, ki v neposredni okolici Brezovice v bližnji prihodnosti predvideva naselitev 5.000 novih prebivalcev. Vsi ti, skupaj z zdajšnjimi prebivalci, pa bodo potrebovali dobro povezavo čez hitro cesto.

Tako naj bi se en nadhod pel med brezoviško železniško postajo in Radnami. Nekoliko večji nadvoz (v širini žozone ceste) pa naj bi zgradili ob potoku Drobentinku.

Izvršilne organe viške občinske skupščine. Pri njih so po več kot štiridesetih letih končno uspeli: Oddelke za gradbene in komunalne zadeve pri občini Ljubljana Vič-Rudnik je namreč Republiški sekretariat za urbanizem že poslal zahtevo, da se izdajo lokacijska dovoljenja za gradnjo avtoceste Vrhnika—Dolgi most do polnino in da na območju

J. T.

GREGOR PUCELJ

Maja nova discontna trgovina

LJUBLJANA, 26. julija — Maja prihodnje leto bo Mercatorjev toz Grosist na Slovenčiči cesti za Bežigradom odprl discontno trgovino, ki bo prva večja tovarna trgovina v Ljubljani. V njej bodo potrošniki lahko kupovali blago v večjih količinah po deset do 15 odstotkov nižjih cenah od običajnih. Trgovina bo najbolj založena z živili, moč pa bo kupiti tudi nekatere druge proizvode. Prodajne površine bodo merile okrog 2.000 kvadratnih metrov, poleg trgovine pa bo še okrepčevalnica in parkirni prostor, na katerem bo prostora za okrog 150 avtomobilov. Poleg te trgovine bodo novembra začeli graditi še veliko skladišče (skladiščne površine bodo znašale kar 25.000 kvadratnih metrov), ki ga bodo predvidoma dogradili do konca prihodnjega leta. Discontna trgovina bo stala 65 milijonov dinarjev, skladišče pa od 400 do 450 milijonov dinarjev.

L. D.J.

Foto: Brane Božič

Posvetovanja
o kongresnih
dokumentih

Šišenska mladina se aktivno pripravlja na X. kongres ZSM Slovenije

LJUBLJANA, 26. julija — Predsedstvo občinske konference ZSM Ljubljana-Siška bo v okviru priprav na X. kongres Zveze socialistične mladine Slovenije v kratkem organiziralo vrsto posvetovanj v osnovnih organizacijah, v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, ter v taborniških društvih in delovnih brigadah. V drugi polovici avgusta in v začetku septembra pa bodo organizirali razprave o kongresnih dokumentih tudi v izobraževalnih ustanovah.

Razprave pripravljajo člani predsedstva in delegati iz Siške, ki se bodo udeležili kongresa. Hkrati se pripravljajo tudi na kongres, kjer bodo spregovorili o problematiki financiranja taborniške dejavnosti, o pogojih za delovanje mladine v nekaterih pri mestnih krajevnih skupnostih in o nekaterih drugih vprašanjih.

L. D.J.

Pisma bralcev

Zakaj je prazna
obvoznica

Moti se tisti, ki misli, da bi se dalo z dvema tablama doseči dobro počutje gostov na obvoznici od Črnega kapa prek Buzeta v Pulj. Mar je to sploh cesta? Saj začeti del je to ozka vijugasta pot pokrita z razpadajočim asfaltno.

To je poglavitni razlog, da se je izogibajo domači in tuji turisti, ne pa dve in kolikor toliko pregledni tabli. Tujci dobro poznajo naše cestno omrežje, večnoma bolj kot domači in tudi tako hitro ne nasedajo, kot domači.

V tem mesecu sem se že trikrat vozil z avtomobilom po tej obvoznici, ob tem pa ugotovil in občutil, da se na hrešči strani res zavedajo pomena te obvoznice in jo sicer primerno tudi modernizirajo, širijo in jo asfaltirajo.

jo vsako leto več. Na naši strani pa smo se vedno manjša, in to že dolga leta, da sta za dobro počutje motoriziranih turistov dovolj le dve tabli.

DR. ALEKSANDER NARDIN, Sempeter pri Gorici

Pa smo res bogati!

Marsikaterga bralca Dela je pred dnevi pogrelo, ko je pogledal sliko in hkrati bral članek pod naslovom »Star papir iz Rostova (SZ) za Kolčevo«.

To ni nikakršna novinarska raca, pač pa popolnoma resnična zadeva.

Smo pa res bogati. Pravo vse si lahko privoščimo, celo to, da našo papirniško industrijo zalagamo s tujim vstarnim papirjem, ki ga pa imamo doma dovolj. Le kako

morejo naši gospodarstveniki skleniti pogodbe za uvoz take surovine, kot je star papir, s tujimi partnerji, saj ta papir najbrž še plačujemo v devizah. Papirnica Kolčevo lahko plača tujemu dobavitelju za kilogram starega papirja od 1 do pol drugega dinarja za kilogram, domačega pa plačuje dokaj manj. Mar je star papir iz SZ toliko boljše od našega, ki ga imamo dovolj pred vrati naših papirnicarjev. Najbrž se pri nas ne da organizirati pobiranja starega papirja in je morda res lažje podpisati pogodbo in se tako enebiti vseh skrbí, ki bi se pojavile ob zbiranju starega papirja.

Po mojem mnenju je pri nas starega papirja dovolj, treba je le organizirati odkup in to tako potrebno surovino za našo papirniško industrijo plačati po takšni ceni, kot jo plačujemo za uvožen star papir, s tem pa bi prihranili veliko dragocenih deviz, in jih raje porabili za zdravila, zdravstvene instrumentarije in še kaj drugega potrebnega.

JOŽE VOLK, Velenjs

V nekaj vrstah

LJUBLJANA: MANJŠA PONUDBA SLADOLEDA — Ljubljanske mlekarne ne morejo ponuditi na tržišču toliko vrst sladoleda, kot so obljubljale in kot reklamirajo v svojih prospektih. Kot so nam povedali, so vzrok za to neljubno zaupno težave s proizvajalci embalaže za sladoled, ki niso izpolnili dogovorjenih obveznosti. To so Tipoplastika iz Gornjega Milanova ter Grafotona in Zadruga Štampa iz Zagreba, ki pa svoje postopke opravičujejo s težavami v uvozu surovin, ki jih potrebujejo pri proizvodnji omenjenih embalaž. Mimogrede naj še povemo, da Ljubljanske mlekarne v prihodnjih dveh letih nameravajo precej povečati proizvodnjo sladoleda, poleg tega pa bodo začele izdelovati še nekaj novih vrst sladoleda.

L. D.J.

BOHINSKA BELA: GRADITEV BOHINSKE CESTE — Pred mesecem dni so zbrali storji, da bi dobili hitrejši del ceste proti bohinskemu kotu. Nova cesta se bo pri cerkvi na Bohinjski Beli ločila od sedanje zarnadne ceste in se ji spet pridružila šele na Obhodu. Dolga bo približno 4,5 kilometra, na njej pa bosta tudi mostova Bela in Obre, ki se bosta bočila 15 oziroma 30 metrov nad Savo Bohinjsko. Najprej bodo zgradili oba mostova, ki bosta imela vsak po sto metrov, postavili pa ju bodo delavci SGP Gradbinec iz Kranja. Mostova bosta postavljena v prihodnjem letu.

LITJIA: NOVA CESTA POLJSNIK—MAMOLI — Pred dnevi so odprli novo, 8 km dolgo cesto Poljsnik—Mamoli, ki je tamkajšnjim vaščanom skrajšala pot v Litijo, pomembna pa je tudi za gozdarstvo. Cesta je stala 3,5 milijona dinarjev, ki jih je investiral Gozdno gospodarstvo Ljubljana, pomagali pa so domačini. Cesto nameravajo potegniti od Mamoli do Češke, kasneje pa od Češke do Spodnjega Loga, tako da bo dolga 20 km.

M. V.

NOVA GORICA: SREČANJE IZSELENCEV — V soboto bo na vrhu novgoriškega hotela Park 20. srečanje izselencev iz vese Primorske. Na srečanje, ki bo tudi posvečeno 30-letnici priključitve Primorske k matični domovini, bodo prišli tudi tisti, ki so se pred 30 leti kot prvi vrnili v svobodno domovino. Prireditelj, ki jo bo pripravila podružnica izseljenške matice iz Nove Gorice, bodo popestrile narodne in borbene pesmi ter številne recitacije.

K. R.

OBETI ZA CESTE NA CELJSKEM OBMOČJU

Asfalt namesto prahu

Obsežna dela na Kozjanskem, na cesti maršala Tita — Do zaključka leta po asfaltni prevleki vse do Lesičnega

CELJE, 26. julija — Celjsko cestno podjetje mora skrbeti za 86 km magistralnih cest in 455 km regionalnih, od katerih je še 204 km pokritih s peskom, prahom ali blatom. Za magistralno cesto velja cesta Ljubljana—Maribor, ki jo Celjani prevzamejo pod Trojanami in jo v Teranji oddajo Mariborčanom, prav tako pa je magistralna cesta od Celja proti Zidanemu mostu — meja je na radeškem mostu.

Magistralce so glede na pravil letos malce zmanjšale, saj so do danes popravili le 3 km na Vranskem, kjer so razbili prejšnje betonske plošče in jih nadomestili z asfaltno — cena 4,8 milijona dinarjev. Predvidevajo pa še, da bodo najbrž popravili še 9 milijonov dinarjev za popravilo magistralne med naseljenimi Stranice — Vojnik.

Veliko več se dogaja na regionalnih cestah. Slej ko prej je najpomembnejša cesta maršala Tita ali kakor jo po domače imenujejo Titova cesta. O tej cesti je bilo že precej povedanega, zato se danes na njej ne kaže predolgo zadrževati, pa ven-

dar... Dolga je 19 km, asfalt je že do Podrede, do konca leta pa mora biti že v Lesičnem — to je še približno 10 km. Lani so celjski cestarji, ki sami delajo to cesto, na njej kasirali 62 milijonov dinarjev, letos pa bodo dela veljala še približno 100 milijonov dinarjev. Potem bo to izredno lepa, bo imela na vsaki strani po meter utrjene bankine.

V Logarsko dolino po lepši cesti

Od Ločice proti Kamniku je že na začetku približno 3 km makadama, ki so mu pa papirju letos dnevi sicer šte-

m izredno slabega cestnišča, ki ga bodo letos popravili za 3,6 milijona dinarjev, od Planine proti Črnelici bodo letos za 9 milijonov dinarjev popravili 1360 metrov ceste in tako bo potem ta prometnica skoraj v celoti asfaltirana. Približno 20 milijonov bodo Celjani zaslužili na novomeškem območju, in sicer na 3 km dolgem odseku ceste Bistrica — Jezersko. Na

Na območju CP Celje je 12 km ceste od Latkove vasi preko Prebolda do Trbovelj. Na tej cesti bodo letos popravili 3 km dolg odsek, kar bo veljalo 6,5 milijona dinarjev, za 1,4 km dolg odsek od Stranice proti Vitanju pa bi pripravili 6,5 milijona dinarjev.

V bližini Jurklostra je 700

cesti Lesično — Golobinjak manjša še 2,4 km asfalta, ki bo za 8,2 milijona dinarjev urejen že letos.

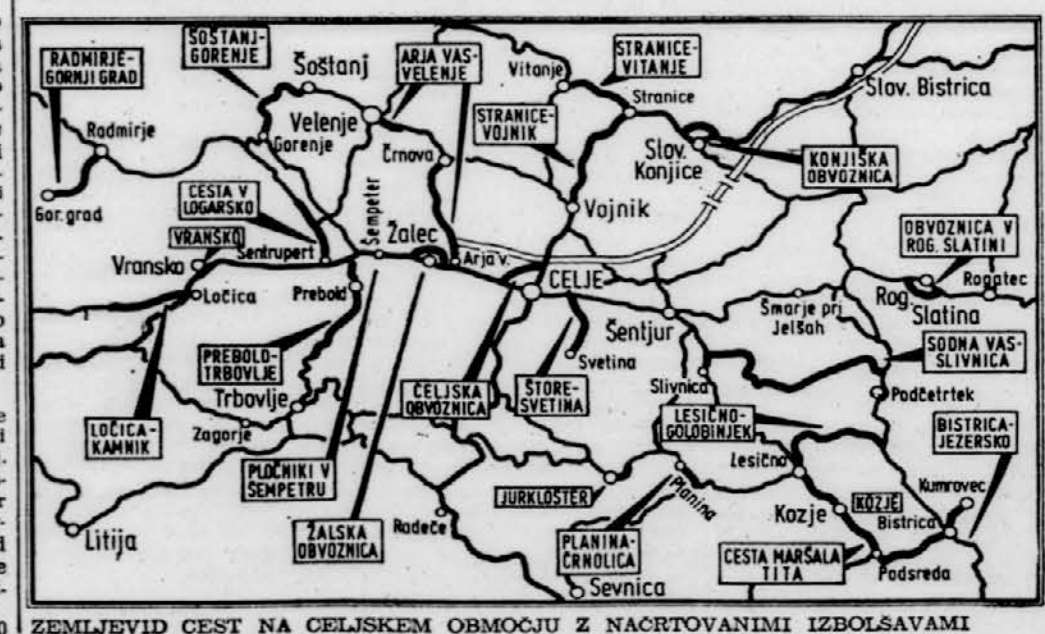
Presežek za novo cesto Soštanj—Gorenje

To bi bilo v glavnem vse, kar se dogaja na celjskih cestah s pomočjo republiškega denarja. Ostane nam torej še kratek pogled na de-

nar, ki je ostal občinam zaradi presežkov vpisa posojila. Na celjskem območju je s to rečjo takole: Po podatkih, s katerimi razpolagajo na CP Celje, so v Mozirju zbrali pri vpisu cestnega posojila 2,6 milijona več kot je bilo načrtovano, presežek pa bodo po vsej verjetnosti usmerili na regionalno cesto Radmirje — Gornji grad, projekti so že v izdelavi. V Zal-

cu so zbrali 18,5 milijona več, od tega so 5 milijonov namenili za žalsko obvoznico, 5 milijonov za cesto Prebold — Trbovlje, 2,5 milijona za cesto Črnova — Arja vas, milijon so namenili za šempetarske pločnice, ostalo pa za lokalne ceste. V Konjicah so zbrali približno 3 milijone več in predvidoma jih bodo uporabili za konjsko obvoznico. V Velenju se je nabralo 25,7 milijona presežka in vse bodo namenili za cesto iz Soštanj proti vasi Gorenje. Gre za približno 10 km dolgo cesto, ki ji bodo po vsej verjetnosti speljali čisto na novo. Celjska občina razpolaga z 12,2 milijona dinarjev, od tega so 6 milijonov namenili za magistralno cesto Zahod, ki bo obšla mesto, 3 milijone za cesto Svetina (iz Stor), druga sredstva pa so se nerazporejena. V Laškem imajo na razpolago 1,5 milijona dinarjev, ki jih bodo porabili za občinske ceste, v Smarju 6 milijonov dinarjev, ki jih bodo namenili za cesto Sodna vas — Slivnica (4,1 milijona dinarjev), 1,5 milijona dinarjev bodo namenili za obvoznico v Rogatec, 400 tisočakov pa bo do usmerili v Kozje. V sentjurski občini so zbrali 600 tisočakov več kot so predvidevali, namenili pa jih bodo za lokalne ceste.

ILIJA BREGAR

Srdita kampanja desnice

Ameriška desnica ostro napada Carterjevo afriško politiko - Spopad v senatu - Glasovi za Iana Smitha - Dvomična teza bivšega predsednika Forda

OD NASEGA NEWYORSKEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 26. julija — Negotovitost, ali bo afriška politika Jimmyja Carterja zdržala naj-novejši napad, ki ji ga v nedeljo pripravila desnica v senatu, je vedno večja. Cilj napada je — da Amerika neha spoštovati mednarodne ekonomske sankcije proti Rodeziji in da Iana Smitha tretjem »strpni« črnskim politikom v Salisburyju pokaže, da je na njihovi strani in ne na strani gverilcev Joshua Nkomo in Roberta Mugabeja.

Kampanja traja že več dni in posega po vseh vrstah orožja. Glavno tezo je sprožil Gerald Ford, čeprav takoj vodi ultradesničarski senator iz južne Karoline Helms. Carterjeva administracija je v Rodeziji na strani črnskih marksistov, namesto da bi podpirala belce in zahodu vdane črnce, rožnati bivši predsednik. Njegova teza je združila rasistični in ideološki podtekst in pravzaprav pomeni očitno, da ameriško-afriško politiko vodi črnci (ameriški veleposlanik v svetovni organizaciji Andrew Young in njegov pomočnik Donald McHenry), ki jim niso pri srcu ne interesi belcev v Rodeziji ne interesi Amerike, da na afriški celini ne bi prišli na oblast črnski marksisti.

GERALD FORD: Rasistični in ideološki podtekst teze

Vance brani Younga

Administracija vtraja pri stališču, da opustitev sankcij ne pride v poštev, dokler v Salisburyju vlada ilegalni režim. Jimmy Carter je pred dnevi zagovarjal svojo afriško politiko in se postavil v bran Andrewa Younga kot človeka, ki je državi naredil dragocene usluge in utrl nove poti za sodelovanje, zlasti v afriških državah. Cyrus Vance je v nedeljo po televiziji mreži ABC odločno povedal, da na opustitev sankcij ni misliti. Administracija ni v rožnatega konfliktu, ki na strani strpnih in tudi ne na strani patriotske fronte, temveč jih skuša vse skupaj spraviti za pogajalsko mizo, je dejal.

Kampanja pa postaja vse ostrejša. Rodezija skoraj vsak dan pošilja v svet, v časopise in v televizijsko omrežje, poročila in slike o tako imenovanih grozodejstvih gverilcev v tej državi. To naj bi potrdilo glavno tezo kam-

panje, da se črnski marksisti pripravljajo na pokol belcev in prozahodnih črncev. Pred dnevi si je »New York Times« nakopal jezo desnice, ko je v zvezi s to kampanjo zapisal: »Salisburyju v vsakem mrtem belcu v Rodeziji pripravi izčrpan poročilo, skrivnost, pa ostanje, kolikor črncev umre v navzkrižnem ognju.« List je seveda namigoval na formulo vlade v

Obrat v odnosih z Angolo

Administracija je zaskrbljena, da ne bi grozili napad na njeno politiko v Rodeziji tokrat uspel: ni še dolgo tega, ko je senatu primanjlovalo je nekaj glasov, pa bi sankcije opustili. Zaskrblje-

nost postaja vse večja, saj je bilo medtem slišati nekatere vplivne glasove, ki ne pripadajo hrupni desnici in ki so podprli »interno rešitev«, karšnje je v Salisburyju dosegel Ian Smith s tremi »strpnimi« črnskim politikom. Nekdanji podsekretar za zunanje zadeve v demokratičnih administracijah ZDA George Ball, ki zdaj sodi med upoštevane glasove v krogu ameriške zunanepolitične elite, administraciji svetuje, naj umakne prste od patriotske fronte in podpre »sprozahnok« rešitev. Kubanci ne bodo smeli udariti po četah Iana Smitha, trdi Ball.

Ta kampanja je najbrž eden od najbolj tehničnih razlogov, zakaj je administracija naredila popolno preobrat v odnosih z Angolo, da bi prišla bliže rešitvi za Namibijo, kot je predlagalo pet zahodnih držav, to pa naj bi povečalo možnosti za angloameriški načrt o izhodu za »zelo« prek pogajanj.

Prisluntni afriškim državam

Tako je Angola, do nedavnega napadana kot žarišče sovjetsko-kubanskega ekspanzionizma v Afriki, naredila administraciji dragoceno uslugo, ko je nagovorila osvobodilno gibanje v Namibiji, naj sprejme zahodni načrt za konec vladavine Južnoafriške unije nad to deželo. Vodilni ameriški časopisi vsi po vrsti podpirajo administracijo, pričajo, da niti ena rešitev ne bo sprejeta brez privolitve sil, ki se bojujejo v Rodeziji in ki so prisilile Iana Smitha h kompromisom, priznanim »strpnim« črncem v Salisburyju.

Bolj tehten in morda pomembnejši razlog pa je ta, da Amerika pod zdajšnjo administracijo meni, da je tre-

ba bolj poslušati, kaj imajo povedati o teh stvareh še druge afriške države. V ZDA so pozorno spremljali nedavne razprave v Kartumu, na sedanju OAE, in z zadovoljstvom so opazili, da so bili poleg udarcev, ki jih je dobil Zahod zaradi svojih afriških umeškanj, deležni opomina tudi Sovjeti in Kubanci — češ da se Afrika ni zmeblila enih upravljalcev, da bi si nakopala druge. Če bi senat razveljavil sankcije proti Rodeziji, bi se lepa podoba, ki si jo želi Amerika ustvariti v Afriki, v hipu razblinila.

Desnica bo v senatu napadla to politiko, prek nje pa zlasti Andrewa Younga, ki velja za očeta te politike. Spopad je še posebej zanimiv zaradi kosa sil v ameriškem vrhu.

DRAGISA BOSKOVIC

V žarišču

Odkrito o afriških problemih

Na splošno pričajo teksti, ki so jih sprejeli na konferenci Organizacije afriške enotnosti v Kartumu, o ne-kaži neopredeljenih kompromisnih formulah, predvsem pa o odločnem prodoru zmernih držav. Te so namreč zelo občutno spremenile večino tekstov, ki so jih predlagali v »progresivnem« taboru. Bistvena lekcija kartumskega vrha bo nedvomno v tem, da se afriške države prvič odkrito lotile problemov, zaradi katerih se razhajajo.

»Le Monde«, Pariz

Izraelsko-egiptovski razhajanja

Izjave Moša Dajana v knesetu so v nenavaden napretek v obdobju neupanja, izraženo po tristranski konferenci v Leodisu. Izraelski zunanji minister, ki se je vrnil iz Angije prepričan o miro- ljubnih namerah Egipta, je namreč poudaril stične točke iz izraelskega in egiptovskega mirovnega načrta, zlasti kar zadeva pot do administrativne vtonomije v Cisjordanji in Gazi. Res je, da upiranje Beginove vlade, da bi vrnila Egiptu glavno mesto Sinaja El Arih (kar bi v Kairu ime- li za dokaz izraelske dobre volje) ne olajša iskanja poti iz zagate. Menahem Begin, ki ga opozicija sili k odstopu in ki ga Sadat obožuje, da je edini ovira miru, pa je neomajen. Medtem predsednik Sadat poziva svet, naj bo priča izraelske nepopravljivosti. Njegov podpredsednik Hosni Mubarek je bil te dni v Parizu. Šel bo še v Rabat in Teheran. Sprito tako živahne dejavnosti se je mogoče spraševati, koliko časa bo Begin še vztrajal na stališču, za katere ima vse manj podpore.

»Les Echos«, Pariz

Albanske izbire

S končanim kibirskim varstvom ima Albanija dve možnosti: obnovitev prijateljstva s Sovjetsko zvezo ali pa previdno odpiranje do drugih balkanskih držav in Italije. Prva hipoteza se zdi neures-

ničljiva zaradi 20-letne polemike, ki je zastirala medsebojne odnose. Druga se zdi vsaj kratkoročno bolj verjetna in ne predpostavlja političnega popuščanja. Prej kot je Jugoslaviji, od katere jo ločijo resna nasprotja (gre zlasti za močno albansko manjšino na Kosovu), obraba Albanija pozornost k Italiji in Grčiji.

»Corriere della Sera«, Milano

Kritike sovražnikov socializma

Dolcea neutemeljeni so poskusi sovražnikov socializma, da bi kritizirali sovjetsko pravosodje in stališča »črnskih« sklepov. Če je govor o teh sklopih, potem je ravno sklepni listini in samemu duhu Helsinkov nasprotna ta provokativna antisovjetska kampanja, s katero skušajo spodkopati naraščanje vzajemnega razumevanja in zaupanja med narodi, ki je povezano s puščanjem napetosti. Dobro je znano, da Sovjetska zveza strogo spoštuje te sporazume v vseh njihovih delih in za njihovo uresničevanje dela bistveno več kot zahodne države. Nikomur ni dovoljeno izrabljati teh sporazumov za vmešavanje v notranje zadeve drugih držav. Svoje notranje probleme je Sovjetska zveza reševala in bo reševala v skladu s svojimi zakoni in interesi sovjetskega ljudstva in uveljavljanju socializma.

»Pravda«, Moskva

Nevarnost antisovjetske hysterije

Nevarnost sedanje antisovjetske hysterije na obalah Potomaca je v naslednjem. S tem ko skušajo z njeno pomočjo reševati svoje probleme — tako zunanje, kot notranje in osebne — ogrožajo visoko postavljeni washingtonski politiki nacionalne interese samih Združenih držav, interese vse zainteresiranih dežel v svetu, vse razvoj mednarodnih odnosov. In o tem bi jim kazalo razmisлити.

»Izvestija«, Moskva

Hanojska uvertura

Vietnam se približuje državam ASEAN — Normalizacija z ZDA brez vnapiženjih pogojev — Kitajska komponenta

Namestnik vietnamskega zunanjega ministra Phan Hien je diplomatsko turnejo začel in končal v Bangkoku, razen tajškega glavnega mesta je obiskal Japonsko, Singapur, Avstralijo, Novo Zelandijo in Malezijo. Skratka območje, ki je neposredno ali posredno zainteresirano v sedanjih konfrontacijah Kitajske—Vietnam—Kampučija.

V Bangkoku je Phan Hien povedal, da je Hanoi radikalno spremenil odnos do gospodarske skupnosti držav ASEAN in da predlagal, da bi ASEAN postal član tega pakta. Zanimiv je predvsem predlog, ki ga je dal v Bangkoku: vse države tega območja jugovzhodne Azije naj bi sklenile sporazum o »sami miru in sodelovanju«. Predlog ni nov. Šef vietnamske delegacije na izrednem zasedanju generalne skupščine OZN o razorožitvi je v New Yorku nepričakovano povabil na delovno kosilo šefe delegacij vseh članov ASEAN in jim predlagal, naj bi ta prostor rada razširila. V enakem smislu je treba razumeti tudi Phan Hienovo zagotovilo, da je Vietnam pripravljen začeti razgovore o normalizaciji z Združenimi državami brez poprejšnjih pogojev. Prej je Hanoi vztrajal, naj Washington najprej izpolni Nixonovo obljubo o vojni odškodnini v obliki 3,5 milijarde dolarjev pomoči za obnovo Vietnama.

Kampučijo, potem so na vrsti države članice ASEAN...

Pa še nekaj je treba upoštevati ob vietnamski pobudi. Prišla je v času, ko je prišel v Peking generalni direktor za zunanje zadeve v To-kiu Josuke Nakae, ki je 19. julija obnovil japonsko-kitajsko pogajanje o sklenitvi mirne pogodbe in sporazuma o sodelovanju.

Podpis kitajsko-japonskega sporazuma je torej po informacijah iz Tokia samo vprašanje časa in procedure. Okoliščina, da bo podpis, pa v sedanjih azijskih situaciji že sama po sebi kaže na manevrski prostor, ki ga želi Hanoi z odpiranjem do članice ASEAN in Združenih držav razširiti.

Hanoi hoče najprej »pospraviti«

MIRAN SUŠTAR

Pozabljena Afrika

Mnogi povratniki iz portugalskega kolonialnega imperija so si presenetljivo hitro ustvarili novo eksistenco

Na stotine beguncev iz nekdanjega portugalskega afriškega imperija, ki so se morali vrniti v domovino, si je presenetljivo kmalu ustvarilo novo eksistenco. Prav največji evropski kolonialni sili se je očito posredilo, da je odpravila stisko, zaradi katere je sprva sami domovini grozilo, da se bo sesula.

Iz portugalskih prekomorskih posesti Angole, Mozambika, Gvineje-Bissau, Timorja, Kapverdskih otokov ter Sao Tome in Principe se je po uradni statistiki od konca leta 1974 vrnilo 550.000 ljudi — šest odstotkov prebivalstva v domovini. Zdal jih v sprejemnih taboriščih živi le še okoli 13.000.

Portugalski »retornados« so se vrnili v deželo, ki je po polstoletni diktaturi ticala seriji revolucije in naglo se zaostrujočega gospodarske krize. Brezposelnost, že tako višja kot v drugih evropskih deželah, se je povzpela na 16 odstotkov. Povratniki so sprva le zelo redko dobili zaposlitev.

Vlada je spravljala povratnike v taborišča, pa tudi v luksuzne hotele, ki so bili od vojaškega udara 25. aprila tako ali tako prazni. Na stotine pa jih je moralo tudi po tedne dolgo prenočevati na libonskem letališču Portela.

Razmah kriminalitete

Država je vsakemu odraslemu povratniku plačevala mesečno podporo 120 mark. In ker je to komaj zadostovalo za življenje, se je dvignila kriminaliteta: razcvetela sta se trgovina z mamilami in prostitucija. Na tisoče belih kolonov pa tudi pripadnikov nekdanjih protigverilskih enot je skupaj s prilogo prineslo s seboj tudi orožje. Polni prikritje je se do njihovim preveč levo usmerjene vlade so se organizirali v prave uporniške zveze, kar je pomenilo resno nevarnost za še krhko portugalsko demokracijo.

»Predvsem zaradi teh velikih psiholoških problemov, pravi Fernando Baptista da Silva, direktor državnega inštituta za pomoč beguncem, se je zdel problem političnega sprava nezamansko težak in strašljiv.«

Sčasoma pa je libonska vlada spoznala, da problema beguncev ne bo mogoče trajno rešiti, dokler bo država praktično sama vzdrževala »retornados«. Konec leta 1976 ustanovljena »komisija za apatiride«, ki jo je vodil nek vojak, je razvila novo strategijo: pomoč s samopomočjo.

Povratniki so se morali zdati izseliti iz hotelov, ki jim jih je plačevala država, zato pa so dobili ugodne dolgoročne kredite, s katerimi so

si lahko začeli pridobivati premoženje.

Kritiki nove begunske politike so dokazovali, da država v številnih primerih posojenega denarja ne bo dobila nazaj. Toda kmalu so se pokazali uspehi: povsod po deželi so retornados ustanovili supermarketi in butike, bare in restavracije, tovarne in majhne obrate. Na portugalskem severu so se nekdanji koloni združili v donosne kmetijske zadruge.

Nova delovna mesta

Tako so begunci obenem ustvarjali nova delovna mesta.

DER SPIEGEL

sta za druge begunce. V neki libonski agenciji za public relations, ki jo je ustanovil poslovnež, ki se je pred pol drugim letom vrnil iz Angole, so na primer vsi zaposleni prav tako povratniki. Stevilna podjetja, ki so jih ustanovili retornados, uspevajo po mnenju da Silve tudi zato, ker so se povratniki vrnili v domovino z novimi idejami in v veliko iniciativ; njihove prodajalne so na primer pogosto odprte še v času, ko so druge že z dav- naj zaklenjene.

Povratnikom, ki se niso mogli ali hoteli postaviti na lastne noge, je skušala socialistična vlada pomagati drugače. Administracija, banke, zavarovalnice in državna podjetja so dobila navodilo, da imajo pri zaposlovanju prednost povratniki.

Stevilni zasebni podjetniki pa tudi sicer raje zaposlujejo retornados kot domačine. Kajti povratniki, ki so zvečine nastrojili bolj ali manj

Več kot 8000 izpuščenih jetnikov

BANDUNG, 26. julija (Reuters) — Kot poroča agencija, so danes v Indoneziji izpuštili več kot 8.000 političnih zapornikov. Gre za jetnike, ki so jih zapirali pod očitno, da so leta 1965 sodelovali pri poskusu državnega udara, vendar za to tedaj ni bilo dovolj zanesljivih dokazov. Indonezijska vlada predvideva, da bodo do konca leta izpuštili 10.000 političnih zapornikov te vrste.

Spodrezani frak

Francosi se na vse kriplje branijo očitkov, da so rasisti, kajti res je, da je Francija velika »delela političnega asila«. V prispevanjih, da bi se pokazala resnična francoska skrb za tuje, je župan nekega kraja v departmaju Vaucluse v bližini Pariza povabil vse kolege na pogovor s temo »tuji delavci«. Od nekega kolega je dobil tale odgovor:

»Dragi kolega, dobil sem vaše pismo z dne... Kot tudi zapisnik z vašega govora, ki je pritegnil našo pozornost.

Osebnostna ideja je vredna zanimanja, toda po mojem mnenju je ne gre posploševati, kajti v Franciji je več kategorij priseljencev:

1. Tisti, ki delajo in opravljajo dela, ki jih Francozi ne marajo. Te je mogoče upoštevati.
2. Tisti, ki so prišli v našo deželo le toliko, da dobijo pravice do naših socialnih priložnosti, kar izpolnjuje njihovo začetno željo, se pravi lenobo.
3. Tisti, ki zagrešujejo zločine, kraje, goljufaje (časopisi so prica tega), ki vnašajo nevarnost v Francijo in polnijo zaporo, katerih nekateri so bolj podobni hotelom kot jetnišnicam.

Slednji dve kategoriji žbita na račun dandokaj delavcev, se pravi predvsem delavcev.

Preden naj bi se lotili ukrepov v prid tujeve, ki mislim, morali eliminirati te dve kategoriji, kar je naloga vlade. Naj bodo pošteno slabe. Od tega sta odvisna naša prihodnost in naša varnost.

Z najlepšimi pozdravi...

Navidezno zatišje

Švedske politične stranke se pripravljajo na velika je-senska zborovanja — Začenja se predvolilna kampanja

POSEBEN TANJUGOV DOPIŠ

STOCKHOLM, 26. julija — Mnogičino odhajanje na juljske počitnice je izpraznilo mesta, skrililo naklado časopisov na tretjino, ministri, ki so še ostali na svojih delovnih mestih, opravljajo rutinsko delo, a pozornost urednikov televizijskih dnevnikov se je usmerila v sulinjo.

To politno politično zatišje pa je samo navidezno. saj skupine, ki so ostale v večini vodstev političnih strank, hite pripravljati velika je-senska zborovanja. Začenja se predvolilna kampanja, ki bo trajala vse do septembra 1979, ko se bodo Švedi spet odločili, koga bi radi na oblasti.

Štejejo koalicio trih mas- šonskih strank ali pa povrniti zaupanje socialdemokratom Olofa Palmeja. Izjema so uradi stranke centra, vodilne med članicami vladne koalicije, katere predsednik Thorbjörn

lilini kampanji, je rekel Andersson. V centralni urad socialdemokratov je prišlo 727 raznih predlogov iz njihovih organizacij, o katerih naj bi na kongresu povedali svoje mnenje.

Sekretar za informacije socialdemokratske stranke Leif Gustavsson je rekel, da se veliko predlogov nanaša na ekonomske demokracije (med drugim na sklade zaposlenih, kar je posebna oblika odločanja), pa tudi na davke, energije, zunanjo politiko, izobraževanje, promet in komunikacije. Ustanovili so že tri- člansko delovno skupino, ki ima nalogo, da pripravi taktilno in program bližnje predvolilne kampanje. Njeno pravo delo pa se bo začelo šele po kongresu.

Ena od članic koalicije, konservativna stranka, je že povsem nared, da si v tem času pridobi publiciteto s svojimi javnimi nastopi: z raznimi političnimi shodi, delitvijo brošur in s posamičnimi nastopi njenih vodilnih politikov. Vse to je del načrtovalne kampanje, ki bo najmočnejše spodbude deležna konec oktobra, ko bodo konservativci imeli v Göteborgu svojo veliko konferenco.

Tretja članica koalicije, liberalna stranka, se zdaj pripravlja na veliki shod, ki bo potekal štiri novembrske dni v Stockholm. Sekretar stranke Gunnar Stroom pravi, da so dosegli dobili od svojih članov 337 predlogov, ki se nanašajo na gospodarsko politiko, položaj družine in otrok, davke, energetiko in promet.

Leva komunistična partija (VPK) bo imela konec avgusta, kot je že v navadi, politno prireditev v Gävlu; ta ma-

Kitajski izvoz

PEKING, 26. julija (Hsin-hua) — Kitajski izvoz se je v prvih šestih mesecih letos v primerjavi z enakim obdobjem lani povečal za 28,5 odstotka, medtem ko se je uvoz povečal za 60 odstotkov. Agencija poudarja, da gre za rekordne obsege trgovinske menjave in dodaja, da so povečali izvoz industrijskih izdelkov, surove nafte, premoga in »kombiniranih« izdelkov ter uvoz tehnologije, elektrike in opreme in naprav ter umetnih gnojil in insekticidov. Kitajska je letos podpisala več sporazumov o sodelovanju s tujimi firmami.

Obilni dohodki liberalcev

Dohodki, ki so jih pravkar objavili, so pokazali, da so v lanskem fiskalnem letu zbrale najmočnejše frakcije, kot na primer frakcija premiera Fukuda, bivšega premiera Tanaka, generalnega sekretarja Masašija Ohira in perspektivnega Joshiura Nakasone, več kot sto milijonov jenov. Poleg tega so spet postale dejavne, saj je decembra pričakovati izvo-

„Politična darila“

Objava dohodkov in daril japonskih političnih strank je razburila duhove — Sumljivi skladi — »Mrtve duše«

POSEBEN TANJUGOV DOPIŠ

TOKIO, 26. julija — Objava dohodkov in daril japonskih političnih strank se je te dni ujela s festivalom Bon, ki ga po budističnih običajih praznujejo na Japonskem kot vrnitev mrtvih duš na zemljo. Lučke, ki gore vso noč, so nedvomno pravečata turistična zanimivost, političnim komentatorjem pa so pomagale osvetliti japonsko inačico Gogoljevih »Mrtvih duš«.

V dneh »festivala mrtvih« podeljuje vladajoča liberalno-demokratska stranka svojim mladim in obetavnim poslancem parlamenta so eno dva milijona jenov nagrade za njihovo politično dejavnost. Ob lepih in koristnih običajih se je letos pokazalo, da darila ne pripadajo le rok stranke, temveč od nekaterih njenih frakcij. Presenečenja se ni manjkalo, saj so menili, da frakcij ni več, a sam premier Takeo Fukuda je lani objavil njihovo ukinitve. Skupaj s mrtvimi in festivalom Bon so se vrnile z onega sveta tudi mrtve politične frakcije.

Obilni dohodki liberalcev

Dohodki, ki so jih pravkar objavili, so pokazali, da so v lanskem fiskalnem letu zbrale najmočnejše frakcije, kot na primer frakcija premiera Fukuda, bivšega premiera Tanaka, generalnega sekretarja Masašija Ohira in perspektivnega Joshiura Nakasone, več kot sto mili-

teve novega predsednika stranke, praviloma tudi novega japonskega premiera. Veliki dohodki vladajoče stranke — več kot 10 milijard jenov — pa so pritegnili pozornost tudi po svojem izvoru. Vladajoča liberalno-demokratska stranka je bila po izobrazbi atere v zvezi s prodajo Lockheedovih letal Japonski — pri čemer je neposredno sodeloval tudi takratni premier Tanaka — pod močnejšim pritiskom opozicije in javnosti pristisile na sprejeti novi zakon o dohodkih političnih strank.

Po novem zakonu je bilo prepovedano, da bi gospodarstveniki darovali političnim strankam, ki bi veljala več kot sto milijonov jenov, a članarine, za katerimi so se skrivale »sumljive« javnosti, je treba javno objaviti. Dohodki vladajoče stranke, ki so večidel izvirali iz daril, predvsem velikega businessa, so se zato v zadnjih dveh letih hudo zmanjšali. Predsednik Fukuda je napovedal razen razpustitve frakcij, — da bi v javnosti opozoril tudi o vladajoči stranki — tudi večjo množico stranke.

Radodarne gospodarske družbe

Liberalno demokratska stranka je v zadnjem letu in pol precej povečala svojih članov: predvidoma od približno 400.000 na 1,5 milijona. Njeni dohodki pa se zaradi tega niso kaj prida povečali, predvsem zato ne, ker je članarina manjša — približno tisoč jenov na leto. Nato so odkrili, da je to povečanje članstva pravzaprav umetno. Članarino večinoma plačujejo voditelji posameznih frakcij, da bi zbral čim več glasov pred bližnjimi predsedniškimi volitvami. V prid take trditve navajajo tudi dokazne povečanje članstva prav v tistih delih države, od koder so doma glavni kandidati za predsedniške volitve: Fukuda, Ohira in Nakasone. Politični komentatorji v Tokiju zaradi tega ocenjujejo, da se bo po decembrskih volitvah spet naglo skurilo članstvo liberalno-demokratske stranke.

Od kod torej denar ne da stroške stranke, temveč tudi za pokrivanje takšnih članarin? Letos so se dohodki vladajoče stranke znova povečali. Eden od virov so izdatnejša darila gospodarstvenikov. Opoziti je, da je med njimi vedno več gradbenih podjetij in zasebnih leznic. Ni težko ugotoviti, da japonsko gospodarstvo oživlja prek izdatnega povečanja javnih del in večjih prispevkov gradbene operativne.

DRAGO BUVAČ

tu, izpuščata pa odstavke, kjer

Split: Poletni utrip centra sveta in okolice

Litri čudnega vina pred tribunalom Rahitični čevapčiči na hotelski mizi

V Dalmaciji lahko pogorijo vsi vinogradi, v konobah pa bodo še vedno točili »pristno« dalmatinsko kapljico — V Splitu so po 23. uri zaprte skoraj vse gostilne in tudi edini javni stranišči

SPLIT, julija — Splitani pravijo, da je Split center sveta in okolice. Trditve bo držala vsaj v treh poletnih mesecih, ko vsi turisti, ki želijo počitnice preživeti na enem od srednjedalmatinskih otokov, dejansko morajo skozi dalmatinsko metropolo. In kljub temu, da je življenje v mestu za turista, željnega sonca in čistega morja, običajno dokaj nezanimivo, so vsi splitski hoteli in privatne sobe nenehno zasedene. Turisti po svoji volji, domačini pa zato, ker pač morajo, hrabro prenašajo peklenskih 33 stopinj v senci.

Tudi najbolj zahteven turist lahko v slabem tednu vidi v Splitu vse, kar je treba videti. Najbolj zanimivi so muzeji in galerije, vedno skrivnostno Dioklecijanovo palačo, Marjan, rimske izkopanine v Solinu... Ko smo že pri izkopanineh, je treba povedati, da v Splitu ne mine dan, ko gradbene ne nalezijo na kakšno staro kost. Split ni nikakršna izjema, tudi tu vzamejo v roke kramp in lopato sredi turistične sezone. Skoraj pol mesta je zaplankano zaradi mediteranskih iger in obnove starega splitskega gledališča. Dodatno turistično atrakcijo pa so Splitani gostom ponudili pred dnevi, ko so sredi mesta pri razkopavanju pločnika odkopali nekaj grobov iz 14. stoletja.

Prej najdeš staro kost kot ponoči odprto restavracijo

Sicer pa v Splitu prej najdeš 2000 let staro kost kot pa restavracijo, ki bi bila odprta po 23. uri. In ko vprašamo Splitana, ki se ob ponoči spremlja po rivi mimo še zdavnaj zaprtih kavarn in restavracij, kje bi se dalo še kaj pojesti in popiti, ta pokaže z roko nekam na morje: »Tam, čez! V Benetkah se nisi zaprl!«

Splitani, ki znajo reči tudi kakšno krepko na svoj račun pravijo, da je tako najbolje. Če bi bili lokalni odprti do jutra, bi delavski razred hodil zjutraj v službo naravnost iz gostilne. Toda tudi to bi se dalo urediti — po pomoči bi lahko došli sedeti v restavracijah le gostom s tujim potnim listom, ironično menijo domačini. Po deseti uri zvečer skrbno zaprejo tudi edini javni stranišči v mestu. Kot bančna trezorja. Nepravilni bi bili, če ne bi omenili restavracije Ero v mestnem središču. Restavracija v slogu dalmatinskega Zagorja, kjer strežijo natakariji v dalmatinskih narodnih nošah, je odprta, dokler je ne zapustili najzatravnjejši gost. Rib sicer nimajo, zato ti pa za male denarce pripravijo jaginje na ražnju, zajca na dal-

matinski način, blitvo, telečjo kračo in še kup specialitet.

Na sveže ribe v Stobreč
Če si pa turist zaželi svežih rib, mu ponje ni treba v splitske hotele. Dobro je znano, da naš ulov kakovostnejše bele ribe zadovoljuje le picla odstotka potreb in

za Stobreč, vedno poskrbi za sladkose. Res je, da je potrebno za kilogram orade, brancina ali zobatca odšteti 250 din, za prstace 60, kilogram dalmatinskega pršuta pa prodaja po 400 din. Vendar gost vsaj ve, kaj je. In ko si že v Stobreču, ne moreš mimo ugotovitve, da najbolj živi 2000 turistov, ki so

deš tudi take, ki ne kupujejo kruha v samopostrežni trgovini v kampu samo zato, ker je v mestu za 20 par cenješi. Prav gotovo je, da tisti, ki hodijo zaradi cenejšega hleba kruha v kilometer oddaljeno mesto, ne bodo šli večerjat v splitski provokatorni hotel Lav, kjer je potrebno za deset rahitičnih čevapčičev odšteti 40 dinarjev. Toliko kot v gostilni za poročje prstacev, ki so najbolj cenjene školjke.

Ribe plavajo v sumljivih kapljici

Riba mora trikrat plavati — v morju, olju in vinu. Republiški inšpektor za vino, ki ima sedež v Splitu pa je ugotovil, da je marsikatera riba plavala v vinu, ki grozdja še videlo ni. Pred sodiščem je trenutno sumljivih 220.000 litrov vina. »To so smešni ti turisti in naši ljudje iz notranjosti, ki se hvalejo, kako so pri kmetu v Dalmaciji pili pravo dobro vino,« komentira znani splitski novinar in humorist Miljenko Smoje. »So pa res navadni in povrh vsega še nič ne mislijo, ko pijejo kdove kakšno brozgo. Dokaz pa je zelo enostaven. Pri kmetu stane liter vina 10 do 12 dinarjev, kilogram grozdja pa stane 12 dinarjev. Za liter vina pa je potrebno skoraj kilogram in pol grozdja ali z drugimi besedami, za liter vina je potrebno grozdja za približno 20 dinarjev. Če pristajemo se proizvodne stroške, občinske, republiške in zvezne davke, bi moral kmet prodajati liter vina najmanj za 5 do 6 starih tisočakov. Turisti pa se hvalijo, kako so po dalmatinskih konobah pili pravo vino, vino kot grom za starega jurja. V Dalmaciji lahko pride 300 milijard turistov. Vsak lahko spije liter ali dva na dan. Brez skrbi, vina ne bo zmanjkalo. Lahko pogorijo vsi vinogradi, v konobah se bo še vedno točilo pristno dalmatinsko vino.«

Split je po opoldnevni pušni toplesti. Le kakšen slučajni turist se spreha znotraj obzidja Dioklecijanove palače. Na stojnicah, na katerih so sicer tudi res lepi spominki, pa prevladuje kič najslabše vrste. Turisti, domači in tuji, so na plažah. Domačini pa v senci borovcev

igrajo brisloko in trešet. Večina jih ne zaupa zelenorjavemu morju, ki je le preblizu splitski luki.

RANKO DOROTKA

Stiri vezalke za močnejša stopala

Tudi zavezovanje čevljev lahko patentirate. Seveda le, če ste izumili nekaj tako posebnega, kot Tom Adams iz San Antonia v Teksasu: vsak čevljev zavezuje z dvema vezalkama, tako da ima v sredini eno pentljo in pri vrhu drugo. Adams zagotavlja, da temu njegovemu izumu ni botrovala nečimrnost ali pretirana ljubezen do pentelj, marveč spoznanje, da so tako zavezani čevlji ne le bolj varni, ampak tudi primernejši za noge z močnejšimi kostmi. Tak način zavezovanja namreč omogoča, da si gornji del čevlja pritrdite poljubno tesno, ne glede na zategnjenost vezalk pri prstih. Adamsova firma Kaepa je že pričela izdelovati takšna obuvla — predvsem za tenis, v načrtu pa imajo tudi tekaške in druge modele za atlete.

Optimistična ameriška birokracija

Po zadnjih podatkih porajajo državljani ZDA za izpolnjevanje zveznih administrativnih obrazcev 785 milijonov ur na leto. Ta papirnata vojska stane državo letno 100 milijard dolarjev ali 500 dolarjev na glavo.

Da bi zvezna uprava dokazala, kako brdo se zaveza teh števk, je lanske leto ukinila 700 obrazcev. In uvedla 300 novih. O brezplodnosti poskusov, da bi zbirali birokracijo, najbolj zgovorno priča tako imenovani ardeci obrazcev, na katerega bodo morali po morebitni atomski vojni mestni uradniki zapisovati, koliko ljudi je preživelo katastrofo. Birokracija je očitno prepričana, da bo preživela tudi uničenje sveta, ki jo je ustvaril...

Ena skromna

Miš in slonica igrata nogomet v pušavi. Neverjetno, koliko prahu sva dvignili... pravi po tekmi mali glodalec.

MOZIRJE, julija — Ze od deževnega aprila sem se v Gornjesavinski dolini, v Savinjskem gaju lepjo oči na 6 ha cvetočih površin, kjer bo tja do jeseni odprta 8. republiška razstava »Hortikultura 78«.

Se pred letom je bil sedanji gaj le zapuščen zemljišče ob Savinji, kjer je imel plevel prvo besedo. Danes pa je ta čebelji raj med najprivlačnejšimi izletniškimi vabami v Gornjesavinski dolini in pomnik večim rokam slovenskih vrtnarjev.

Foto: Brane Božić

Čebelji raj za utrujene oči

Poleti izbruhne »francoski dopustitve«

Počitnice ali sezonska mora?

»Vznemirljiva stopnja napolnjenosti« ob francoskih morjih — Vsi gredo počivat julija in avgusta — Akcije za prerazporeditev pa so čisto brez učinka

PARIZ, julija — Vsak drugi Francoz bo šel ali pa je že šel letos na dopust, večinoma v Franciji ter večinoma julija in avgusta. Velika mesta v dveh poletnih mesecih skoraj zamrejo in Pariz je takorekro v rokah tujcev. »Dopust po francosko« je res tipično francoski problem, čeprav bi tako oblasti kot gospodarstvo in državljani raje videli, da bi bilo drugače.

Od začetka julija, ko se je odpravil na dopust prvi pet ali šestmilijonski val dopustnikov, pa sredi julija, ko mu je sledil drugi val (od skupnih starih velikih),

vlada na južnih obalah Francije (atlantski kot sredozemski) obsedeno stanje. Turistični delavci so potolkli vse do sedanjih rekordov. Kampinji so se spremenili v »koncentracijske taborišča«, v nekaterih krajih je 30 odstotkov letoviščanov odveč, mesteca, ki imajo deset mesecev na leto 4.000 prebivalcev, so se neznansko napolnila v turistične metropole s 50.000 ljudmi. Turisti zamenjajo sode sobe v hotelih in pri zasebnikih, v kampih ni prostora, letoviščarji spijo v avtomobilih ali pa taborijo na divje, zaradi česar so ves čas v strahu pred policijo.

Zamašene ceste in vzdih: »Tako ni več mogoče!«

In kot pošast iz Loch Nessa se je tudi letos v času dopustov pojavila beseda »spornodeliteva«, »setalemta«, počitnice na več mesecev v letu.

Zaradi tega izgubijo Francozi v dveh dneh nič manj kot šest milijonov ur na zamašenih cestah. V kritičnih obdobjih so ti cestni zamaški v Franciji dolgi skupaj 1800 kilometrov. Vendar je to samo ena plat problema. Ne bi mogli trdit, da oblasti ne poskušajo ničesar storiti. V zadnjih nekaj letih se množijo akcije, v katerih razni ministri (za turizem, za industrijo, za prosti čas ali šport) pozivajo državljane, naj hodijo na dopust skozi vse leto. Avtomobilska industrija je lani dala poziv, naj razporedi odhod za poslovnih na dopust. Renault je ubogal in razdelil odhode v dneh od 8. do 30. julija.

Toda čeprav je Renault veliko podjetje, ni vse francosko gospodarstvo. Se vedno namreč 80 odstotkov p-dijet čez dopust zapre vrata. Pravijo, da ni mogoče razporediti dopustov, ker da tega ne dopušča delo na tekočem traku. Minister za okolje D'Ornano je razposlal pozimi 40.000 okrožnih podjetjem v pariskem območju ter v predelu Rhone-Alpes, okoli tisoč podjetij, ki so spodbujali po telefonu napovedi, pa se jih je za razporeditev dopustov odločilo 116...

Zivi popuščajo, inflacija pa se krepi

Toda očitno med ministri ni povezave, kajti pozabili so, da imajo stari otroke oz. nasprotno: letosnje solsko leto se je v vsej Franciji končalo 29. junija, kajti v nasprotju z zimskimi in velikonočnimi počitnicami, ki

niso v vsej državi nkrati, so poletne uniformirane. Tako so oblasti »spustile na cesto« tako rekot isti dan več kot dvajset milijonov učenec, 670.000 učiteljev in profesorjev ter tristo tisoč administrativnih uslužbencev iz prosvete.

Takšna dopustniška navada ni slaba le za živce, marveč se izraža tudi v denarju. Množični dopusti pospešujejo inflacijo, kajti v turističnih krajih navajajo cene, brž ko zagledajo prvega letoviščarja. Treba je pokriti »zgubo« v ostalih desetih mesecih. Cene ponavadi poskočijo za kakšnih trideset odstotkov. Predvsem pa ohromi skoraj vsa gospodarska dejavnost, kar je svetovna izjema. Medtem ko ameriška industrija julija in avgusta zmanjša proiz-

Letos je položaj na južnih obalah Francije še bolj vznemirljiv, ker so Francozi iz slovenskega individualizma popolnoma »odpovedali« ter jasno dali vedeti, da jim je nacionalna solidarnost »neznana. Kajti eno najmočnejših francoskih turističnih predelov je prazno. Bretonjo je pred meseci prizadela katastrofa, ko je iz nasledlega tankerja Amoco Cadiz ušlo nekaj sto tisoč ton nafte. Čeprav so očistili skoraj vse onesnaženo obalo in čeprav so tako Bretonci kot tisk in RTV v vsej državi dopovedovali, da je večina bretonske obale »zdrava«, so turisti Bretonji pokazali hrbet ter se pognali na jug.

vodnjo za 1,5 odst. ter zahodnonemška za 10 odst., pa francoska pada za celih 40 odstotkov.

Zaradi tako neumnega dopusta mora železnica dati v promet 1600 vagonov, ki jih uporablja le 25 dni v letu, letalska družba mora povečati zmogljivosti za eno tretjino. Letoviščarski predeli imajo tedaj francoske izdatke (preskrba z vodo, odvoz smeti, urejanje obale npr.), najrazličnejše službe težko delajo, kajti tudi zdravniki iz letoviščarskih krajev gredo počivati na dopust. Da ne govorimo o policistih ali gasilcih.

Najbolj nenavadno pri francoski turistični »olemi« je dejstvo, da veljanska večina obžaluje, ker gre med so dopustniki kar 85 na počitnice julija in avgusta. Pred dnevi je 67 odstotkov vprašanih odgovorilo, da bi šli raje počivat ob drugem času, če bi imeli možnost... Tako pa je tudi letos vse po starem.

STANE IVANČ

Bela vrana v hotelski kuhinji

KRK, julija — »Dobrodošli. Ker sem nov, sem vas že nekaj čakal, da me opozorite na pomanjkljivosti, ki sem jih, novinec, spregledal.« je sprejel inspektorje šef kuhinje hotela Park v Puntatu.

Ob obisku inspektorjev so v hotelu pripravili 700 večerj (teležji kotlet s smetanovim omakom). Inspektorji se niso mogli pritožiti ne na čisto ne na čistost. A s solato le ni bilo, kot bi moralo biti. Vsa merjenja so namreč pokazala, da tako za penzioniste goste kot za tiste, ki izbirajo hrano po jedilniku, porcije fizičlove solate niso dovolj velike. Za večerjo pa so bile, saj so jih po navodilih šefa kuhinje takoj povečali.

Akcija Dela in njegovih bralcev

Iščemo „prebukirane“ Slovence

Beseda je grozna, priznamo. »Prebukirati«, »prebukiranje« — ali to skrupulno ne zasluži, da ga hitro vržemo prek svojega jezikovnega praga, če smo ga vanj že spustili? Zasluzi, a ven jo bomo vrgli šele tedaj, ko bomo našli ustreznejšo besedo. Ampak naj je beseda še tako grda, fisto, kar pomeni, je še grša. Se ostreje preganjanje torej zasluži sam pojav. In ker v redakciji vemo, da ga z lastnimi močmi ne bomo niti pošeno našli, smo se odločili, da zaprosimo za pomoč svoje bralce in bralke.

Takole si predstavljamo našo skupno akcijo: Prelijte izbruhne jeze, ki se vam je nabrala ob dvakrat prodanih posteljah, na papir. Opišite nam, kdaj, kje in kako so vam izpred nosa »odbukirale« postelje,

ki bi v skladu z vsemi pravili korektnega hotelskega bontona morala pripadati vam. Stresite na papir jezo in, če se vam je že pohladila, svoje trezne kritične pripombe. Z veseljem jih bomo objavili.

»Prebukirati« nam v tej zvezi ne pomeni samo obstati pred že zasedeno posteljo, temveč tudi »za nos povleči«, »potegniti«, »odciganiti«, »morce briti«, zato pričakujemo tudi nepostelje popoprane zgodbe z dopustniško tematiko. Navodila so preprosta:

Naslov: Delo, Ljubljana, Tomšičeva 3
Papir: Kakršenkoli.
Crke: Tipkane ali pisane.
Natančnost pri podatkih: Obvezna.
Posebna opomba: Anonimnih pisem ne sprejemamo.

Strojček za varjenje folij je nagrada...

To je nagrada za opravljeno delo. Pridobiti je treba tri nove naročnike Dela, poslati spodaj tiskano in izpolnjeno naročilnico na označeni naslov in z obratno pošto prejmete nagrado, ki si jo izberete.

NAROČILNICA (pišite s tiskanimi črkami)

NOVI NAROČNIK DELA:

Priimek in ime _____

Kraj _____ Ulica _____ h. št. _____

Pošta _____

Naročilo velja najmanj 6 mesecev neprekinjeno, kar naročnik potrdi z lastnorodnim podpisom.

Kraj in datum _____ podpis naročnika
IZPOLNJEVO NAROČILNICO POŠILJITE V PISEMSKI OVOJNICI NA NASLOV: Delo - naročnina 61000 Ljubljana Gradišče 14

IZJAVA
Podpisani _____
stanujoč v _____
ulica _____ h. št. _____
Pošta _____

Izjavljam, da sem pridobil novega naročnika dnevnika Delo. Naročilnico naročnika prilagam izjavi.
Obratno, kar ste izbrali:
1. pridobiti sem naj enega naročnika: poljubni mi ploščo »SLOVENIJA«
2. dva naročnika, izbral sem uro, minicel, tehniko
3. tri naročnike, izbral sem avbo, mešalnik, varilnik
4. ukral bom pridobiti še koga, čakam na večjo nagrado
5. odgovoril sem se nagradi: zaupam sreči pri izrebu

2. ukral bom pridobiti še koga, čakam na večjo nagrado
3. odgovoril sem se nagradi: zaupam sreči pri izrebu

Osemljetni fantič z maturitetnim spričevalom

Številke v deški glavi

Newyorški profesorji preizkušajo afganistanskega dečka, ki dokazuje nadarjenost za matematiko in tudi fiziko

NEW YORK, Julija — Osemljetni afganistanski deček, ki je končal srednjo šolo in ki kaže izredne sposobnosti za učenje, je prišel v očetovem spremstvu v New York in zdaj živi v četrti Elmhurst, medtem ko oče išče možnosti in pomoč pri nadaljnjem izobraževanju svojega sina. Vitki otroci in črnaletni Sajed Jalal se enako zanima za nogomet in odbojko kakor za matematiko in fiziko. »Genij,« govori oče Sajed Karim o svojem sinu.

Ameriški policniki vzgajajo, ki so govorili z dečkom in preverili njegove sposobnosti, se izogibajo besede »genij«, ker v njej ne vidijo znanstvenega opisa inteligence. Dečkov temeljito znanje je naredilo znanje tak vrt, da mnenja, da mali Sajed Jalal nedvomno zasluži zaključno srednješolsko spričevalo, ki mu ga je dala afganistansko prosvetno ministrstvo letos januarja, malo pred njegovim osmim rojstnim dnem.

»Prav poseben deček«

Dr. George Booth, profesor matematike na brooklynskem collegeu, ki je že delal z drugimi izrednimi otroki, pravi o Jalalu: »To je prav poseben deček, ki dobro obvlada srednješolsko matematiko in je mnogo pred običajno starostjo zrel za študij na višji šoli.« Podobnega mnenja je tudi profesor Robert Marino, fizik na Hunterjevem collegeu: »Z boljšo angleščino in z nekaj predmetne obnove bi bil primeren za college.«

Oče Karim pravi, da bi Jalal verjetno v enem letu opravil štiri letni študij na collegeu in da bi si pri enajstih letih pridobil doktorski naslov. Pojavila se je deček končal v poldnevem letu 12-letno šolanje na osnovni in srednji šoli, »V to je vključeno tudi oddih,« je dodal, »študij sam je zahteval samo eno leto. Fant se zelo hitro uči.«

Dvanajst predavateljev univerze v Kabulu, glavnem mestu Afganistana, je prevzelo skrb za Jalalovo šolanje, potem ko ga je neki list v sestavi o njegovi prejšnji srečavi naredil za krajno znamenitost. Pod njihovim vodstvom se je deček učil po šest ur na dan, nekaj tednov študija so zmerom sledile enako dolge počitnice.

Štiri ure za milijardo

Ko je bilo Jalalu pet let, je prošil očeta, ki je na učiteljski poučeval matematiko preden je postal načelnik oddelka na ministrstvu za prosveto, naj mu pokaže številke. Na list mu je napisal številke od 1 do 10 in rekel, naj se jih nauči. Deček se je vrnil po nekaj minutah in prošil za več. V štirih urah se je seznanil z vsemi števili od enic do milijarde, po dveh dneh je obvladal štiri osnovne računske operacije. Šestletnega dečka je oče peljal k profesorjem na preizkušnjo. Pripravili so 80 vprašanj, Jalal je na vse odgovoril pravilno. Potem ko je domači list poročal o tem, so univerzitetni predavatelji prevzeli skrb za dečkovo šolanje.

Po letošnjem januarju je oče začel razmišljati o dečkovih nadaljnjih vzgoji. Stipendije za študij zanj so v Kabulu redke, pravi, doma pa ni zadovoljivih možnosti. Z Jalalom sta potovala v razne dežele, tako sta pred kratkim prispela v New York.

»Mensa« se zanima

V New Yorku se je za dečka zanimalo več ljudi, med njimi Denis Moore, usklajevalec dela z nadarjenimi otroki v organizaciji »Mensa«, katere varovanci imajo inteli-

genčni količnik 140 in čez. »Zdaj sta dva tedna v moji hiši v Brooklynu,« pravi Moore, »Jalal se zelo hitro uči. Posebno močan je v matematiki in fiziki, v geometriji je šibak, angleško pa ne zna brati in pisati.« Po njegovem mnenju bi se deček moral boljše naučiti angleščine, ker bi lahko šel potem natančneje preveriti njegovo inteligenco.

»Uvodni preskus na pedagoškem oddelku univerze Columbia je pokazal, da ima

Sajed Jalal inteligentni količnik 125, torej precej manj kot nekateri izjemno nadarjeni otroci. Na preizkušnji ni bilo tveganja govoriti, torej je bil osumljen, zakaj po znanju iz matematike in fizike, ki ga je pokazal, bi pričakovali inteligentni kvocient okoli 150. Če bo dobil stipendijo za šolanje pri nas,« je dodal Moore, »se bo verjetno preselila tudi njegova družina, torej mati in tri mlajše sestre.«

Mali matematik in fizik iz Afganistana se je očito že naveličal dolgega bivanja med štirimi stenami. Med pomenkom je pokazal športne copate, kratke hlače in majico, ki jo nosi: »Rad bi igral nogomet. Samo da dobim nekaj prijateljev!«

Tožba za bratrančev kostni mozeg

PITTSBURGH, 26. julija — Robert McFall, 39-letni delavec v predelovalnici azbesta pri Pittsburghu v Pensilvaniji, poskuša prek sodišča doseči, da bi mu bratranec David Shimp podaril nekaj svojega kostnega mozga za presaditev. McFall, ki ga kaže posnetek, ko ga je v bolnišnici obiskala njegova sestra Beverly Hope, ima tako imenovano plastično anemijo, redko in večnoma usodno bolezen. Bratranec Shimp, edini z ustreznim kostnim mozgom, je odklonil prošnjo, čeprav po mnenju zdravnikov ne gre za posebno zapleten presaditveni postopek.

Telefoto: UPI

Kje so časovne meje bivanja v vesolju?

Težave dolgih poletov

Kozmonavt Grečko pravi, da bi polet lahko trajal tudi tri leta, vendar bi vesoljci imeli zdravstvene posledice

MOSKVA, Julija — Vedno zgovorni vesoljec Georgij Grečko je povedal tudi tisto, čemur se drugi po navadi izmikajo v izjavah: dolgotrajno bivanje v vesolju je mogoče, vendar ne brez posledice za zdravje kozmonavtov. Medtem ko sta Kovaljenok in Ivančenko zaključila v drugi mesec na poti okrog Zemlje, sta dosedanja rekorderja Romanenko in Grečko povedala nekaj ocen o možnostih človeka v vesolju in o nevarnostih, ki prežijo nanj.

Kozmonavta Vladimir Kovaljenok in Aleksander Ivančenko naj bi v »Sajutu 6« izboljšala rekord svojih predhodnikov, s tem da bi ostala v vesolju vsaj sto dni. Toda njuna vrnitev, ki jo pričakujejo ob koncu septembra, ne bo tako preprosta, kot bi se zdela. Za dolgotrajno bivanje v breztežnem stanju je treba plačati visoko ceno.

»Ko sta se vrnila vesoljca

da gre za fiziološke in psihološke probleme ne le v vesolju, marveč tudi na Zemlji, ker se mora organizem prilagoditi že »spozabljenim razmeram.«

Počutje po vrnitvi

»Za zdaj je še premalo izkušenj in podatkov,« je zadržano odgovoril Romanenko. »Mislim, da človek lahko ostane v vesolju precej dolgo, vsaj dve do tri leta,« pravi Grečko, vprašan pa je, kaj bo ob vrnitvi v zemeljske razmere. Po njegovih ocenah na podlagi lastnih izkušenj bi človek vzdržal dolgotrajni polet na Mars. »Prav gotovo bi ostala živa,« je rekel, »vendar se zdi, da se potem ne bi mogla vrniti na Zemljo pa bi se končalo tako kot z bajelovim Ihtianidrom, ki je za vselej ostal v morju.«

Kako nadomestiti težnost

Sodeč po izkušnjah Romanenka in Grečka, ki sta bila v vesolju nad tri mesece, so kozmonavti izpostavljeni izjemnim fizičnim naporom. Poudarjata, da je njuno dolgotrajno bivanje v vesoljski ladji nazorno pokazalo, da »čas ni najbolje razporejen, saj sta imela en sam prost dan, kar je malo, in da Kovaljenok in Ivančenko že imata petdnevni delovni teden, kar je po njihovi presoji malo.«

Romanenko sodi, da je treba urnik nadalje izpopolnjevati, in dodaja, da kozmonavti zdaj prebijejo vsaj tri ure dnevno pri različnih vajah na posebnem orodju v vesoljski ladji. Če pristajemo nujne pregledne ladje, jutranjo higieno in pripravljanje hrane, preostanejo od 16 ur okrog Zemlje v 24 urah le trije za tisto delo, zaradi katerega so pravzaprav v vesolju.

Grečko je dodal, da je treba dnevni red temeljito spreminiti in da morajo znanstveniki še zelo izboljšati vesoljsko garderobo in zagotoviti vse potrebno za umetno težnost. »Seveda bi ne bilo slabše, sta se v pogovoru oba zasmejala, »če bi razmišljali tudi o uvedbi stevalcev, ki bi nam v vesoljski ladji pomagale vsaj pri pripravljanju hrane.«

CVETO MASLESA

Ljudje in nravi

Banka za ključ

Münchenčanom ni več treba skrbeti, če se vohod na vrata zapro in ključ ostane v stanovanju, prav tako je odveč bojazen, da bodo ključ izgubili kje na dopustu in bodo ob vrnitvi stekli pred zaprtimi vrati. Neki domiselni ključničar si je izmisli banko za ključ. Zamisel se mu je porodila, ko v nekaterih novogradnjah ni bilo mogoče odpreti vrat, ne da bi razbili ključavnico. Razen tega so varnostne naprave na vhodnih vratih zelo drage. Ključničarjeva shramba za ključ spominja spričo alarmnih naprav na banko in trezor. Sicer pa bi morali vložiti ostali prazni rok, ker so ključni samo oštevilčeni, seznami pa so spravljeni drugje.

Dediščina za potepuha

Južnofrancoskega klovsa, ki tega še ne ve, čaka dediščina skoraj milijon francoskih frankov. Močakarja, ki pa je daljni sorodnik postavil za dediča, so zadnjič videli v več krajih na Azurni obali. Izvršitelj oporoke, ki je prabil sled za njim, je prošil radijski oddajnik Monte Carlo, naj 65-letnega klateža opozori, da mu poslednji več treba beračiti. Iskani dedič je iz premočne družine v Languedocu. V mladosti se je izučil za slaščičarja in se oženil, pred dvajsetimi leti pa je zapustil keno in otroka. Potem se je kot brezdomec potikal po Franciji.

Kristinina poroka 1. avgusta

»Da, Kristina se bo poročila,« je izjavil po vrnitvi iz Moskve nekemu atenskemu listu Kostas Gracos, dober prijatelj družine Onassis. List piše, da bo poroka 1. avgusta v Moskvi skupaj z začaranju Kristinih sorodnikov, ki so v skrbih za Onassiso premočnejši, in dodaja: »Onassiso sodeč, ki bo postala sovjetska državljanka, bo imela hišo v Moskvi in določeno dohodek.« Ze dober mesec se širijo govorice o bližnji poroki 27-letne Kristine s 37-letnim Sergejem Kausovom, bivšim nameščencem sovjetske družbe za pomorski tovarni promet. Kristina je doslej z nikola govorice.

Globa zaradi mačke

Zaradi mačke, družinske ljubljence, je moral profesor iz Francije plačati 400 funtov globo v Veliki Britaniji, kjer ima počitniško hišo. Britansko sodišče ga je obsodilo na denarno kazen zaradi kršitve predpisov o preprečevanju stekline, ker je ugotovilo, da mačka ni imela izkaznice, ki potrjuje, da je bila cepljena. Mačka je prispela v Veliko Britanijo na zadnjem sedežu avtomobila, s katerim se je francoska družina pripeljala na počitnice. Na meji ni bilo težav, mačka pa je postala

Ljubezen na indijskem platnu

»Nikakor ni nujno, da bi delna gotola, ljubezen in poljubi učinkovali na filmskem platnu vulgarnosti,« je izjavil v indijskem parlamentu minister za informacije Advani. S tem je končal žolčno razpravo, ki jo je sprožil poslanec Tjagi z vprašanjem, zakaj so cenzorji dopolnili prikazovanje novega indijskega filma »Resnica je lep«, v katerem se, kakor je dejal, »magci kopirajo v vulgarnih pozah.«

Izpiralec zlata

Lajos Nagy, madžarski upokojenec, se vsak dan zadržuje na svojem zemljišču ob Donavi. Ni vrtnikar. S sitom izpira zlato iz vode. V desetih letih ga je tako zbral dvesto gramov.

Muzej Marie Callas

Battista Meneghini, ločni mož lani umrle operne pevke Marie Callas, namerava v Milano, Parizu, Atenah ali v New Yorku urediti pevki posvečen muzej. Nedavno je na dražbi v Parizu kupil več dragocenih predmetov iz pokojnice zapuščine, ker v njeni oporoki ni bil opuštan.

ANDREW GARVE

PREŽEČE MORJE

30. nadaljevanje

Eden izmed vas bo vedno na muhi, ne pozabite. Vsako prekleto sekundo. In takoj ko bom slišal kakšne teza-ve, bom sprožil... Prav, izpusti jih, Chris.»

Robeson se je počasi povzpela v svetilnično sobo. Zaradi skličenega sedenja ga je bolelo vse telo. Zapet-ja in členke je imel odrgnjene od vrvi. Počutil se je čisto zdelanega. Vseeno je ob tem, kako so se stvari zasukale, začutil olajšanje. Zdal mu ne bo treba skrbeti zaradi luči. Zdal ko bodo spet lahko delali, bo čas tekel hitreje.

Spotoma se je ustavil v službeni sobi in pogledal barometer. Zračni pritisk je bil visok in umirjen. Za mizico je sedel Hines, ki je pazil na oddajnik in se zabaval s poslušanjem pop glasbe iz prenosnega radia. Robeson se je povzpela naprej gor, ne da bi mu privoščil besedo.

V svetilnični sobi je Mitchell umival notranjo stran steklenih zaslonov. Zunaj na galeriji je Baker z daljnogledom upajoče pregledoval obzorje.

»Zdravo, Mitch...« Odkar je banda zavzela svetilnik, je bilo tokrat prvič, da je bil Robeson s svojim glavnim pomočnikom sam. »No, nazadnje se lahko malo pogovoriva...«

Mitchell je pokimal. »Ali veš, kje je Macey?«

»Dobro...« Mitchell se je ozrl skozi okno na Bakerja in znižal glas. »Rob, priti moramo do pištole.«

Robeson si je vzel pipo iz ust in jo začel polniti. »To je laže reči, kakor storiti.«

»Vem... Toda vseeno moramo...« Si se domislil, kako bi to storili? Prepričan sem, da bo Macey res streljal ob prvem znamenju težav.«

»Saj ne more biti čisto ves čas na paši,« je rekel Mitchell.

»Meni se zdi presneto buden. Mitch, rekel bi, da nas ima v past...«

»Trenutno res. Vendar bo prav gotovo postal nepazljiv, takrat pa bomo mi dočakali priložnost.«

Robeson je zgodrnjal. »Seveda sem za to, da izkoristimo dobro priložnost. Nočem pa, da bi ti ali Jim kakorkoli tvegala glavo. Od tega, če bo kdo za prazen nič ubit, ne bomo imeli koristi.«

»Ne moremo kar čakati...«

»Vse dokler je s svetilnikom in lučjo vse v redu,« ga je prekinil Robeson, »toliko časa opravljamo svojo dolžnost in to je najvažnejše. Ta-

ko, kakor se je zasukalo, za nas ni najslabše. Ničesar ne izgubimo, če se pritajimo in čakamo. Najbolj pametno se mi zdi, da ohranimo mirne živce in jih za nekaj časa v vsem ubogamo.«

»Ja, da nas bodo še naprej zalili in potvali naokoli, kakor se jim zljubi!«

»Nič bolj mi ni všeč kot tebi, Mitch, toda vseeno je bolje, kot da dobiš kroglo v glavo. Vedno ne bo trajalo...«

»Ves mesec bo trajalo. Se več, če vlačilec ne bo mogel blizu!«

»Mogoče ne bo tako... Ne smeš pozabiti, da žive tudi oni pod precejšnjim pritiskom, da imajo za seboj umor! Se slabše bo zanje, ko se jim bo zjasnilo, da se nikakor ne morejo izveči. Lahko se zlomijo...«

»Dvomim,« je zmajal z glavo Mitchell. »Preveč so butasti. Saj ne morejo razmišljati dlje kot nekaj minut. Če temu sploh lahko rečeš razmišljanje... Govorčenje o tem, kako bodo zavzeli motorni stoln z izmenoi mlatenje prazne slame! Poleg tega si sploh ne delajo skrbi, vseeno jim je, kako bo! Kakšna družina!«

Robeson je molče pihal iz pipe.

Da te tolpa mladih ničvrednežev takole poja okrog! Mitchellov suhljati obraz je potemnel. »Morlice, okrutni šakal, cipa in bedast muhe... Jezus, dovolj je, da moram take ljudi gledati okoli sebe, kadar sem na obali, tole tu pa je več, kot lahko požrem... Rob, povem ti, da se mi do konca gnusijo. Ob tistem tipu, Hinesu mi gre na bruhanje.«

Robeson je pokimal. »Ta je najbolj zoprno človeče, kar sem jih kdaj srečal.«

»Vsi so pokvarjeni. Do dna pokvarjeni! Izvržki so.«

»Ne verjamem, da so veliko slabši od drugih, Mitch... Vsaj vsi ne.«

»Kaj? Tile, ki se pretepajo za prazen nič, grozijo z noži, ropajo ljudi in za slabo razbijajo in uničujejo? Kje je v njih kaj dobrega?«

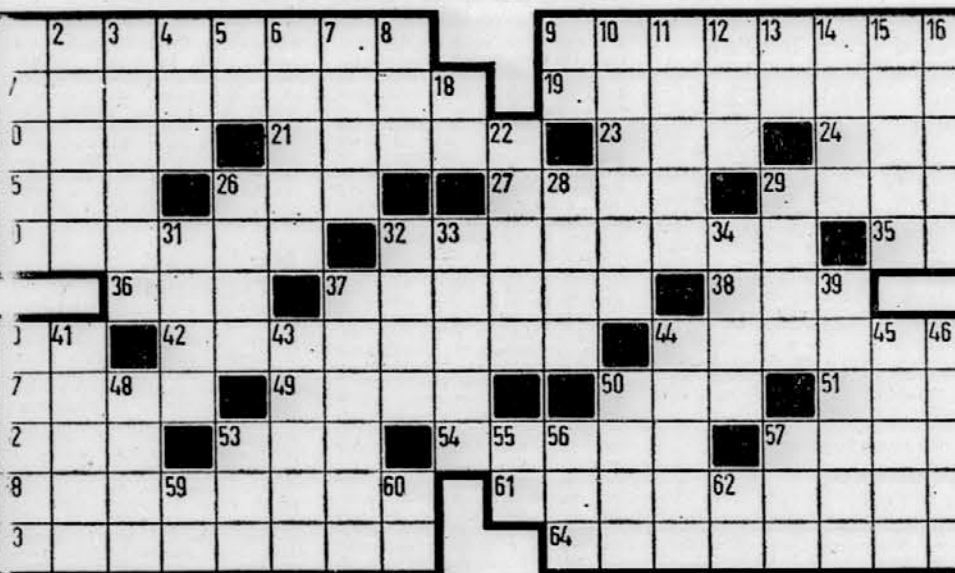
»Pravičen moraš biti,« je mirno rekel Robeson. »Niso vsi za isti kos.«

»Večina je slabih. Veliko več kot včasih.«

Robeson je zmajal z glavo. »Po moje, Mitch, je v vsaki generaciji ista mešanica dobrega in slabega. Samo da imamo mi stari slab spomin. Kadar se znašamo nad mladimi samo zato, ker so nekateri med njimi slabi, samo kažemo, kako se staramo. Ne verjamem, da je to, kar praviš ti, res pravi odgovor.«

»Kakšen pa je potem pravi odgovor?«

KRIŽANKA

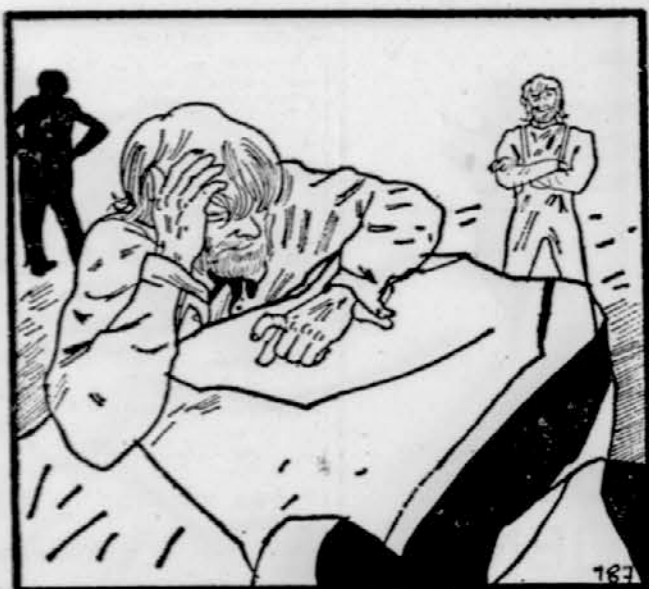
VODORAVNO: 1. znameniti flamski renesančni slikar (Pieter, »Kmečka svatba«), 9. prizadeven politični delavec na terenu, 17. velika francoska pokrajina ob Lionskem zalivu v glavnim mestom Toulouse, 19. skandinavski državljanski svetovni prvak, 21. policja za knjige, 23. egipčanski sončni bog (daljša oblika), 24. madžarski revolucionar po prvi svetovni vojni, kasneje žrtev Stalinovih čistk (Bela), 25. skandinavski letalska družba, 26. veletoč v Sovjetski zvezi, ki se izliva v Azovsko morje, 27. ime žive umrle ameriške filmske igralke Crawford, 29. pomemben danski pisatelj (Herman, 1857 do 1912), 30. trda magmatska kamnina, silicijev oksid, 32. nežna tanka kožica na nekaterih delih telesa, 35. avtomobilska oznaka Kotora, 36. zmikav, kradijavec, 37. gozdna ovijalka, 38. arktična ptica, 40. začetnici sodobnega slovenskega pesništva, prevajalca Goethejevega »Fausta«, 42. sedež ameriškega vojaškega poveljstva nedaleč od Washingtona, 44. v glasbi skupina treh glasov, ki se zaigrata naenkrat, 47. krmilna rastlina, 49. uporabljanje, 50. žuželka škotski strokovnjak za prehrano, Nobelov nagrajenec za mir leta 1949 (Lord John Boyd), 51. bitnost, 52. starozgodovski kralj, 53. mariborska tovarna avtomobilov, 54. pomemben nemški ekspresionistični slikar (Emil, 1867 do 1966), 57. dvorana, 58. slovenska opera in koncertna pevka (Vanda), 61. švicarski fizik in matematik, utemeljitelj hidrodinamike (Daniel, 1700–1782), 63. kapital, 64. zemljiska knjiga.

otrok, 28. kisik modrikaste barve in ostrega vonja, 29. indonezijski otok, imenovan »raj na zemlji«, 31. ovitek za viganje listin, 32. srbsca, 33. kanadski geolog iz 19. stoletja, po katerem se imenuje najvišja gora Kanade (Sir William Edmond), 34. priljubljen ameriški pisatelj detektiv (I. Dickson), 37. starejši češki skladatelj (Jan Václav, 1717–1757), 39. kemična prvina, podobna železu, 40. angleški fizik, ki je skupaj s sinom dobil Nobelovo nagrado za fiziko leta 1915, 41. starejši slovenski slikar, ki je umrl kmalu po koncu II. svetovne vojne (Ferdo), 43. značaj, temperament, 44. tretja najdaljša angleška reka, 45. glavno mesto francoskega departmaja Nord, 46. najsvetlejša zvezda v ozvezdju Orla, 48. vroči vodni hlapi, 50. mejna reka med Poljsko in Nemško demokratično republiko, 53. glas, zvok, 55. šibski veletoč, 56. zdravilo, 57. češki verski reformator (Jan), 59. različna soglasnika, 60. avtomobilska oznaka Čačka, 62. tuj dvojlasknik.

RESITVE PREJSNJE KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. odaliska, 9. komplet, 15. Demongeot, 17. bok, 18. rana, 19. Stern, 20. sredina, 22. Eton, 23. Tana, 24. motorika, 25. stisk, 26. oj, 27. Tanaro, 28. Kreon, 30. Platon, 33. em, 34. Atrans, 37. Burns, 39. terasa, 42. oa, 43. kodri, 45. Trident, 47. stid, 49. eben, 50. brakada, 51. bar, 52. kure, 53. Rob, 54. rap, 55. spartak, 57. Ravn, 58. nikar.

LOVCI V PASTI

187. Tako je torej tudi poskus z berkutom spodletel. Vseh treh sta se spet polotili slaba volja in potolčenost. Nekaj dni sploh niso hoteli govoriti o dogodku, potem pa ne niso več zdržali in so začeli znova razmišljati, ali se ideje o ptici, ki bi ponesla vrh na vrh sten, le ne bi dalo uresničiti. Toda morali so si priznati, da je kaj malo upanja; v dolini je bilo sicer veliko pitje, vendar nobene primere, zato so zamislili o vrvi dokončno opustili. Neuspeh je vsaj na zunanji se najmanj prizadel Karla, ki se je z. a. j. ves posvetil iskanju in nabiranju užitnih rastlin in plodov.

188. V dolini je bilo precej užitnih rastlin in sklenili so si narediti večjo zalogo za zimo, da ne bi bili, tako kot prejšnjo, navezani spet samo na meso. Tako so na primer počasi nabrali kar lep kupček semen himalajskih smrek. Storiži tega tepega drevesa so bili za debele pest veliki in v vsakem se je skrivalo po več semen, ki so okusna in zelo hranljiva. Velik »pri-delek« je dala tudi zanimiva in dragocena rastlina, ki ji prebivalci teh krajev pravijo singara, v Evropi pa je znana pod imenom vodni kostanj. Tudi te plodove, ki po obliki in okusu nekoliko spominjajo na krompir, so pridno nabirali.

PO REIDU PRIREDILA ALENKA STANIC RIŠE MATJAZ SCHMIDT

189. Toda največ koristi so imeli menda od najlepše rastline v dolini — od velikih lotosov, ki so na enem koncu jezera na gosto pokrivali vodno površino. Ob cvetenju so se veliki prelepi cvetovi dvigali nad vodo, ko so odvečali, pa so se na dolgih steblih nad gladino zibali veliki plodovi, polni okusnih semen. Takrat so se vsi trije odpravili na »žetev«, opremljeni z velikimi košarami, ki jih je bil spletel spretni Osaru. Poleg semen so pri lotosu užitne tudi debele korenine in sočna stebila. Tako so se, predvsem po zaslugi Karla, ki je res odlično poznal rastline, dobro založili za zimo.

Iskra

ISKRA COMMERCE LJUBLJANA

objavlja

prosta dela in vabi k sodelovanju nove sodelavce

DS Skupne službe

— za evidentiranje in usklajevanje zahtevnejših obveznosti do dobaviteljev (višji knjigovodja)

Pogoji:

- končana ekonomska srednja šola
- 5 let prakse v stroki

— za evidentiranje in usklajevanje obveznosti do dobaviteljev (samostojni knjigovodja)

Pogoji:

- končana ekonomska srednja šola
- 3 leta prakse v stroki

— za vodenje saldantov potrošniških kreditov in nadomeščanje vodje službe v primeru odsotnosti (višji referent I)

Pogoji:

- končana ekonomska fakulteta ali VEKS I. stopnje
- 5 let prakse v stroki

— za kontroliranje pogodb, šifriranje, usklajevanje, izterjevanje potrošniških kreditov (samostojni knjigovodja)

Pogoji:

- končana ekonomska srednja šola
- 3 leta prakse v stroki

— za šifriranje vplačil in izterjavo neplačanih potrošniških kreditov (samostojni knjigovodja)

Pogoji:

- končana šola za blagovni promet
- aktivno znanje strojeplisja
- 2 leti prakse v stroki

— za pripravo knjiženja osebnih dohodkov in opravljanje administrativnih dej (knjigovodja I)

Pogoji:

- končana šola za blagovni promet
- aktivno znanje strojeplisja
- 2 leti prakse v stroki

— za vodenje kontinuirane inventure osnovnih sredstev, blaga, materiala in drobnega inventarja (vodja oddelka I)

Pogoji:

- končana ekonomska fakulteta ali VEKS I. stopnje
- 5 let prakse v stroki

— za kontrolo in kontiranje ter obdelavo knjigovodske dokumentacije ter usklajevanje stanj (samostojni knjigovodja)

Pogoji:

- ekonomska srednja šola
- 3 leta prakse v stroki

— za knjiženje, odpravljanje napak in izpis analitike knjigovodske evidence (knjigovodja I)

Pogoji:

- končana šola za blagovni promet
- aktivno znanje strojeplisja
- 2 leti prakse v stroki

— za evidentiranje in usklajevanje manj zahtevnih terjatev od kupcev (knjigovodja I)

Pogoji:

- končana šola za blagovni promet
- aktivno znanje strojeplisja
- 2 leti prakse v stroki

— za evidentiranje in usklajevanje dolžniških razmerij v državi in vodenje evidence predplačil (samostojni knjigovodja)

Pogoji:

- končana ekonomska srednja šola
- 3 leta prakse v stroki

— za kontiranje žiro računa (samostojni knjigovodja)

Pogoji:

- končana ekonomska srednja šola
- 3 leta prakse v stroki

— za finančno materialno kontrolo poslovanja v poslovnih enotah Iskre Commerce (finančni kontrolor)

Delo je terensko.

Pogoji:

- končana ekonomska srednja šola
- 5 let delovnih izkušenj

— za vodenje knjigovodstva tuje firme, usklajevanje bilance in sestavljanje periodičnih in zaključnih računov pod mentorstvom (samostojni knjigovodja)

Pogoji:

- končana ekonomska srednja šola ali gimnazija
- 3 leta delovnih izkušenj
- zaželeno pasivno znanje enega izmed svetovnih jezikov

— za izvajanje in organiziranje del na področju patentne zaštite (strokovni svetovalec)

Pogoji:

- končana elektro fakulteta II. stopnje — smer elektronika
- 2 leti prakse v stroki
- znanje nemškega in angleškega jezika, enega od teh aktivno
- zaželen opravljen izpit iz prave industrijske lastnine

— za opravljanje administrativno-tajniških del za samoupravne organe, pripravo in pisanje sklepov (korespondent)

Pogoji:

- končana upravno-administrativna šola
- aktivno znanje stenodaktilografije
- 2 leti prakse v stroki

Za vsa navedena dela je obvezno 3-mesečno poizkusno delo.

TOZD DOMAČI TRG

— za nakup, prodajo in prevzemanje blaga

Pogoji:

- končana šola za blagovni promet elektro smeri, zaželen izpit za VK
- 3 leta prakse v stroki

Za navedeno delo je obvezno 3-mesečno poizkusno delo.

Ponudbe pošljite v 15 dneh na naslov:

ISKRA COMMERCE LJUBLJANA, Kadrovska služba, Topniška 58.

5549

Lesna industrija »GAJ«
Podravska Slatina n. sol. o.,

TOZD Delovna skupnost skupnih služb

Komisija za delovne odnose delavskega sveta delovne skupnosti skupnih služb objavlja na podlagi samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v delovni skupnosti skupnih služb DO »GAJ« Podravska Slatina

prosto delo

TERENSKEGA PRODAJNEGA REFERENTA za prodajo pohištva (na območju Slovenije in Istre)

Poleg splošnih mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

— dokončana ena izmed naslednjih srednjih šol: ekonomska, lesno-predelovalna tehniška, tehniška šola za končno proizvodnjo pohištva, gimnazija; kandidat je lahko tudi KV ali VKV prodajalec pohištva

— enoletne delovne izkušnje pri terenski prodaji pohištva

— psihofizične in zdravstvene sposobnosti, ki jih kandidat dokaže na testiranju in zdravniškem pregledu

— ustrezne moralno-politične lastnosti

Zaželeno je, da ima kandidat osebni avto, stalno bivališče na območju Slovenije ali Istre in po možnosti telefon v stanovanju.

Osební dohodek po samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev v DSS DO »GAJ«.

Oglas velja 15 dni po objavi. Prijave pošljite na naslov: Komisija za radne odnose Radniškega sveta Radne zajednice zajedniških služb Druge industrije »GAJ«, Podravska Slatina, Radniška 27.

5585

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

Komisija za delovna razmerja

oglašja
prosta dela in naloge

VODJE SLUŽBE ZA NOTRANJO ORGANIZACIJO

POGOJI:
— ekonomska fakulteta ali višja pomorska šola z opravljenim strokovnim izpitom
— 3 leta delovnih izkušenj ali
— višja šola za organizacijo dela
— 5 let delovnih izkušenj

Poskusno delo traja tri mesece.

Prijave sprejema komisija za delovna razmerja do 15. 8. 1978.

5593

Komisija za medsebojna razmerja pri svetu
KRAJEVNE SKUPNOSTI ZALOG
Agrokombinatska 2 — Zalog

objavlja
prosta dela in naloge:

1. REFERENTA ZA ADMINISTRATIVNO TEHNIČNE ZADEVE

(za nedoločen čas s polnim delovnim časom)

Pogoji:
— srednja ali 2-letna šola administrativne smeri
— 2 leti delovnih izkušenj
— 2-mesečno poskusno delo

2. REFERENTA ZA SLO IN CZ

(za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom)

Pogoji:
— višja ali srednja šolska izobrazba ustrezne smeri
— 2 oziroma 4 leta delovnih izkušenj pri podobnem delu
— 2-mesečno poskusno delo

Nastop dela je mogoč takoj ali po sporazumu.

Vloge sprejema tajništvo krajevne skupnosti Zalog, Agrokombinatska 2/I, 61260 Ljubljana Polje, v 20 dneh po objavi. Kandidate bomo obvestili o izidu v 15 dneh po opravljeni izbiri.

5577

BREST

Industrija pohištva
Cerknica

razpisuje
dela oziroma naloge:

1. individualnega poslovnega organa TOZD Tovarna lesnih izdelkov Stari trg n. sol. o. (direktorja)

2. individualnega poslovnega organa TOZD Tovarna pohištva Stari trg n. sol. o. (direktorja)

Za dela oziroma naloge pod 1. in 2. se lahko prijavijo kandidati, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

— najmanj višja izobrazba ustrezne smeri
— najmanj tri leta prakse pri odgovornejših delih oziroma nalogah na gospodarskem področju
— poskusno delo traja tri mesece

Razpisana dela oziroma naloge so vodilna, zato poleg zahtevane delovne sposobnosti zahtevamo tudi ustrezne moralno-politične vrline, ki se odražajo v odnosu do samoupravne družbene ureditve ter v sposobnosti za razvijanje samoupravnih odnosov, v razvitem čutu odgovornosti do dela in do delovnih ljudi ter v osebni poštenosti.

Kandidati naj predložijo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratek opis dosedanjega dela v Splošno-kadrovsko službo Skupnih dejavnosti BREST Cerknica, najkasneje v 15 dneh po objavi.

5613

HP

prehrambena industrija n. sol. o.
PORTOROŽ

Komisija za delovna razmerja
delovne skupnosti Skupnih služb

objavlja
prosta dela in naloge:

1. vodje razvojnega oddelka AOP
2. projektanta AOP za področje proizvodnje
3. vodje planske službe
4. organizatorja sistema dohodkovnih odnosov
5. referenta za cene
6. pomočnika za koordinacijska dela v oddelku računovodstva

POGOJI:

pod 1. in 2.: visoka izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri; pod 1. pet let, pod 2. tri leta delovnih izkušenj, poznavanje informacijskih sistemov in osnov dela na računalnikih; pasivno znanje angleškega jezika
pod 3. in 6.: visoka izobrazba ekonomske smeri ter 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj
pod 4. in 5.: višja izobrazba ekonomske smeri ter 3 leta delovnih izkušenj

Kandidate vabimo, da pismene prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh na naslov HP »DROGA« PORTOROŽ — Kadrovski oddelk.

5592

AVTOSERVIS DOMŽALE
Ljubljanska c. 1

razpisuje
potrebo po sklenitvi delovnega razmerja za nedoločen čas za opravljanje del in nalog

VODJE KOMERCIJALNEGA SEKTORJA

POGOJI:

— višja ali srednja izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri
Poleg navedenih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
— 5 let ustreznih delovnih izkušenj in moralno-politične vrline, dogovorjene z družbenim dogovorom o izvajanju načel kadrovske politike

Pismene prijave s kratkim življenjepisom, opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev ter potrdilo, da kandidat ni bil kaznovan, oziroma, da ni v kazenskem postopku, sprejema 15 dni po objavi »Razpisna komisija DS«.

AVTOSERVIS DOMŽALE

objavlja

potrebo po sklenitvi delovnega razmerja za nedoločen čas za opravljanje del in nalog

SAMOSTOJNEGA FAKTURISTA

POGOJI:

— ekonomska srednja šola
— 2 leti ustreznih delovnih izkušenj pri podobnih delih
— znanje strojeplisja
— poskusno delo traja 3 mesece

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Avtoservis Domžale, Ljubljanska cesta 1, v 15 dneh po objavi.

5590

DO »RADE KONČAR —
KUČANSKI APARATI«
TOZD »SERVIS KUČANSKIH APARATA«
41020 Zagreb, Mašerin prilaz 13

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD servisa gospodinjskih aparatov z dne 19. julija 1978

razpisujemo
sklepanje pogodb o medsebojnih pravicah in obveznostih DO in učencev za poklic

ELEKTROMECHANIK — serviser gospodinjskih aparatov

Sprejeli bomo 3 učence.

POGOJI: prijavi je treba priložiti spričevalo o končani pripravljalni stopnji izobraževanja.

Prijave pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: RO Rade Končar — Kučanski aparati, COUR Servis kučanskih aparatov, 41020 Zagreb, Mašerin prilaz 13, z oznako »odjelu za kadrove i opće poslove«.

5617

Razpisna komisija delavskega sveta delovne organizacije in
TOZD Proizvodnja anorganskih kislin in soli

objavlja
na podlagi določb statuta in sklepov delavskega sveta javni razpis za naslednja dela in opravila za štiri leta:

1. individualnega poslovnega organa delovne organizacije
2. individualnega poslovnega organa TOZD proizvodnja anorganskih kislin in soli

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje: pod 1. in 2.: najmanj višja strokovna izobrazba tehnične smeri, vsaj 5 let delovnih izkušenj pri podobnih delih oz. nalogah, organizacijske sposobnosti in smisel za vodenje ter moralno-politična neoporečnost

Pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi, navedbo dosedanjih zaposlitev in kratkim življenjepisom pošljite ali prinesite osebno na naslov: Kadrovska služba TOZD Tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik, Cesta 1. maja 33, v 15 dneh po objavi razpisa.

Na ovojnicah naj bo napisano »za razpis«.

5587

DO »PARALELE«

Ljubljana, Samova 9

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

sprejme

v delovno razmerje za nedoločen čas več delavcev za opravljanje naslednjih delovnih nalog in opravil:

čiščenje talnih, stenskih, stropnih in steklenih površin

montaža dekorativnih stropnih in stenskih oblog

POGOJI:

- odslužen vojaški rok
- stalno bivališče v Ljubljani oziroma okolici
- zdravstvena sposobnost

Kandidati naj svoje vloge pošljejo ali pa se zgledajo na gornji naslov.

5581

Razpisna komisija za imenovanje delavcev, ki imajo posebna pooblastila in odgovornosti

LEK LJUBLJANA

n. sol. o.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB,
Ljubljana, Celovška 135

javno objavlja
razpis za imenovanje delavcev, ki imajo posebna pooblastila in odgovornosti

— dveh pomočnikov generalnega direktorja
— direktorja investicijsko-projektivnega sektorja

Kandidati za opravljanje del in nalog morajo izpolnjevati splošne pogoje iz 168. in 511. člena zakona o združenem delu.

Poleg tega morajo kandidati izpolnjevati še posebne pogoje za:

1. pomočnika generalnega direktorja

Dela in naloge:

— sodeluje pri oblikovanju poslovne politike delovne organizacije in pri oblikovanju dohodkovnih odnosov ter pri organizacijskih povezavah po samoupravnem sporazumu o združitvi TOZD v DO in drugih samoupravnih splošnih aktih delovne organizacije

— organizira poslovanje in sodeluje pri povezovanju delovne organizacije z drugimi organizacijami združenega dela

— načrtuje nove organizacijske rešitve za izvajanje posameznih poslovnih funkcij ter spremlja realizacijo poslovne politike delovne organizacije v skladu s sklepi samoupravnih organov

Pogoji:

- delavec, ki želi opravljati to delo, mora izpolnjevati splošne pogoje iz 168. in 511. člena zakona o združenem delu
- imeti mora visokošolsko ali višješolsko izobrazbo ekonomske ali druge ustrezne smeri
- 5 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 3 leta pri podobnih delih
- imeti mora moralno-politične vrline ter organizacijske sposobnosti, potrebne za opravljanje teh delovnih nalog

2. pomočnika generalnega direktorja

Dela in naloge:

— sodeluje pri oblikovanju poslovne politike delovne organizacije, zlasti v zvezi s planiranjem, organiziranjem in vodenjem poslovnih projektov

— načrtuje nove organizacijske in tehnološke rešitve za izvajanje vseh faz proizvodnega procesa od načrtovanja proizvodnje do njene realizacije in odgovarja za njihovo uveljavitev

— spremlja realizacijo sprejete poslovne politike in sklepov samoupravnih organov na področjih, za katera je zadolžen

Pogoji:

- delavec, ki želi opravljati to delo, mora izpolnjevati splošne pogoje iz 168. in 511. člena zakona o združenem delu
- imeti mora visokošolsko izobrazbo strojne ali druge ustrezne smeri
- 5 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 3 leta pri podobnih delih
- imeti mora moralno-politične vrline ter organizacijske sposobnosti, potrebne za opravljanje teh delovnih nalog

3. direktorja investicijsko-projektivnega sektorja

Dela in naloge:

— organizira in vodi poslovanje sektorja, predvsem sodeluje pri oblikovanju smotne investicijske politike

— sodeluje pri sestavi razvojnega programa delovne organizacije

— usmerja povezovanje med posameznimi TOZD in ostalimi organizacijskimi enotami v DO in zunanjimi institucijami

Pogoji:

- delavec, ki želi opravljati to delo, mora izpolnjevati splošne pogoje iz 168. in 511. č

SPLOŠNA BOLNICA KOPER

razpisuje

za šolsko leto 1978/79 naslednje

ŠTIPENDIJE

- 8 štipendij za šolanje na srednji zdravstveni šoli — splošne smeri
- 2 štipendiji za šolanje na srednji šoli za medicinske sestre — babice

Vlogo za štipendijo je treba dopolniti še z naslednjimi prilogi:

- izpolnjen obrazec DZS — 1,65
- dokazilo o učenem uspehu
- dokazilo o vpisu
- potrdilo o materialnem položaju staršev

Kandidati naj pošljejo svoje prošnje s prilogami v 15 dneh po objavi na naslov: SPLOŠNA BOLNICA KOPER, Titov trg 5, Koper. 5615

Komisija za delovna razmerja pri

ASTRA

Ljubljana, Titova 77

DS SKUPNE SLUŽBE

objavlja
prosta dela in naloge

TAJNICE GENERALNEGA DIREKTORJA

- srednja ekonomska šola, 2 leti delovnih izkušenj pri enakem ali podobnem delu
- znanje strojepisja in stenografije

3 BILANCISTOV

- srednja ekonomska šola in 3 leta delovnih izkušenj v finančni stroki

REFERENTA LIKVIDATURE OSEBNIH

- srednja ekonomska šola in 3 leta delovnih izkušenj

2 SALDAKONTISTOV I

- srednja ekonomska šola in 1 leto delovnih izkušenj v finančni stroki

SALDAKONTISTA II

- srednja ekonomska šola in 3 leta delovnih izkušenj v finančni stroki
- nepopolna srednja šola in 2 leti delovnih izkušenj v finančni stroki

DO STORITVE

NALOGE OBRACUNA STORITEV,

- srednja ekonomska šola in 1 leto delovnih izkušenj

4 POLAGALCEV PLASTIČNIH

- prednost imajo tapetniki, čevljarji, mizarji ali delavci sorodnih strok z možnostjo priučitve

DO MALOPRODAJA

CVETLIČARKE

- kvalificiran delavec, vrtnarska šola
- Določeno je poskusno delo.
- Oglas velja 15 dni po objavi.
- Ponudbe sprejema kadrovska služba delovne organizacije. 5599

Komisija za delovna razmerja
TOZD BRNIK
Aerodromska dejavnost

objavlja
naslednje proste delovne naloge:

1. vodenje gasilske izmene (1 delavec)
2. sestavljanje liste obremenitve letal (3 delavci — loadsheetmani)
3. registracija potnikov, prtljage in vodenje (5 stewardess oz. stewardov)
4. prodaja v carine in davkov prosti trgovini (3 delavke)
5. dela na posebni opremi za sprejem in odpravo letal
6. čiščenje stavbe in letal (4 delavke)

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1.: gasilski tehnik z vozniškim dovoljenjem C kategorije, 2 leti delovnih izkušenj

pod 2.: popolna srednja šola, znanje angleškega jezika in zaželeno še enega svetovnega jezika, 6 mesecev delovnih izkušenj

pod 3.: popolna srednja šola, znanje angleškega jezika in zaželeno še enega svetovnega jezika, 6 mesecev delovnih izkušenj

pod 4.: popolna srednja šola, znanje angleškega jezika in zaželeno še enega svetovnega jezika, 6 mesecev delovnih izkušenj

pod 5.: poklicni gasilec z vozniškim dovoljenjem C kategorije, 6 mesecev delovnih izkušenj

pod 6.: dokončana osemletka

Delo se združuje za nedoločen čas s pogojem, da delavci uspešno opravijo strokovne tečaje, ki jih organizira TOZD Brnik, Aerodromska dejavnost.

Za vse objavljene delovne naloge zahtevamo poskusno delo, in sicer:

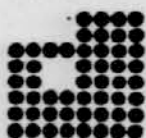
- za delovne naloge, za katere se zahteva srednješolska izobrazba ali kvalifikacija 60 dni
- za delovne naloge, za katere se zahteva PK ali NK 45 dni.

Za delo na letališču je pogoj tudi dovoljenje po 63. členu Zakona o prehajanju čez državno mejo in gibanju v mejnem pasu.

Prijave s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi:

Aerodrom Ljubljana-Pula,

Upravno-pravno-kadrovske sektor
Kadrovska služba
64210 BRNIK, p. p. 10. 5359

ČGP DELO

TOZD PRODAJA

Najbolj razširjeni slovenski dnevnik

vabi

RAZNAŠALCA, RAZNAŠALKA

za dostavo jutranjika DELO naročnikom na dom za območje Domžal

Delo je pogodbeno in zato primerno za študente, gospodinjke ali mlajše upokojece.

Prijave sprejema ČGP DELO — naročnine, Gradišče 14, 8 dni od dneva prve objave.

Vsa pojasnila dobite osebno ali po telefonu (061) 21-043, interno 32.

Založniško knjigarniško podjetje
»MLADOST« Zagreb

TOZD »Inozemna zastupstva«
Generalni zastopnik firme Scan Data

objavlja delo oziroma naloge

TEHNIKA za servisiranje elektronskih naprav firme Scan Data na območju Ljubljane

POGOJA:

- srednja strokovna izobrazba elektronske smeri
- znanje angleščine

Prednost imajo kandidati z daljšimi delovnimi izkušnjami.

Prijave sprejemamo 8 dni po objavi oglasa.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: IKP »Mladost«, Kadrovska služba, Zagreb, Ilica 30. 5601

Zavod za usposabljanje slušno
in govorno prizadetih n. sol. o.

TOZD UČNE DELAVNICE
Ljubljana, Bežigrad 8

objavljamo
dela in naloge:

1. ofset tiskarja
2. strojnega stavca
3. knjigovodje OD
4. knjigovodske delavke

Pogoji za opravljanje nalog so:

- pod 1.: — KV ofset tiskar
— 2 leti delovnih izkušenj
— OD od 6.800 do 7.600 din
- pod 2.: — KV strojni stavec
— 1 leto delovnih izkušenj
— OD 7.200 din
- pod 3.: — ekonomski tehnik
— eno leto delovnih izkušenj
— OD 6.600 din
- pod 4.: — osemletka
— 6 mesecev delovnih izkušenj
— OD 3.500 din

Izbrani kandidati bodo združili delo za nedoločen čas, s poskusnim delom do 3 mesecev.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: TOZD UČNE DELAVNICE Ljubljana, Bežigrad 8.

O izidu izbire bomo prijavljene kandidate obvestili v 15 dneh po preteku roka za prijave. 5600

OBALNI ZDRAVSTVENI DOM KOPER n. sol. o.

objavlja
prosta dela in naloge:

1. petih zobozdravnikov v TOZD zobozdravstvena služba
2. višjega rentgenskega tehnika — v TOZD zobozdravstvena služba
3. zdravnika specialista internista ali zdravnika specialista splošne medicine za delo v dispanzerju za borbe NOV
4. treh zdravnikov splošne prakse v službi splošne medicine
5. štirih patronažnih sester
6. višje medicinske sestre za delo v dispanzerju za žene Izola — Piran
7. dveh višjih medicinskih sester — pripravnice
8. šestih srednjih medicinskih sester v službi splošne medicine

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1.: medicinska fakulteta stomatološke smeri in strokovni izpit
- pod 2.: višja šola za rentgenske tehnike, strokovni izpit in eno leto delovnih izkušenj
- pod 3.: specializacija iz interne medicine ali iz splošne medicine
- pod 4.: medicinska fakulteta in strokovni izpit
- pod 5.: opravljena višja šola za zdravstvene delavce, strokovni izpit, podiplomski tečaj za patronažno dejavnost in 2 leti delovnih izkušenj
- pod 6.: opravljena višja šola za zdravstvene delavce, strokovni izpit in eno leto delovnih izkušenj
- pod 7.: opravljena višja šola za zdravstvene delavce
- pod 8.: srednja šola za zdravstvene delavce, strokovni izpit in eno leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje za vsa navedena dela in naloge se sklene za nedoločen čas. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Obalni zdravstveni dom Koper, Dellavallejeva 3.

O izbiri bomo obvestili kandidate v 30 dneh po poteku prijavnega roka. 5616

DELO

z vami
tudi
na počitnice

Vse poletje vas čakajo v naslednjih krajih ob jadranski obali in seveda na vseh prodajnih mestih v Slovenskem primorju

- BALE, BAŠKA, BAŠKA VODA, BETINA, BIOGRAD NA MORU, BOL, BRTONIGLA, BUDVA, BUZET, CAVTAT, CRES, CRIKVENICA, DAJLA, DUBROVNIK, FAZANA, FILIP — JAKOV, GROŽNJAN, HERCEGNOVI, HVAR, IŽ — VELI, JABLANAC, JADRANOV, JELSA, JURJEVO, KARIGADOR, KARLOBAG, KAŠTEL GOMILICA, KAŠTEL NOVI, KLENOVICA, KOMIŽA, KORČULA, KOTOR, KRK, LABIN, LOVIŠTE, LOVRAN, MALI LOŠINJ, MALINSKA, MEDULIN, MOŠČENSKA DRAGA, MURTER, NEREZINE, NIN, NJIVICE, NOVIGRAD, NOVI VINODOLSKI, OMIŠ, OMIŠALJ, OREBIČ, PAG, PAKLENICA, PIRGOVAČ, POKOŠTANE, PETERČANE, POSTIRE, PLOČE, PODGORA, POREČ, POSTIRE, POVLJE, PREKO, PULA, RAB, RIJEKA, PRIVLAKA, PUNAT, SAVUDRIJA, SELCE, ROVINJ, SAČURAJ, SAVUDRIJA, SENJ, SLANO, SLUN, SPLIT, STARI GRAD, SUKOŠANKA, SUPETAR, SUTIVAN, ŠIBENIK, ŠILO, TIVAT, TJESNO, TRIBUN, UMAG, VALOVINE, VELE LUKA, VODICE, VODNJAN, ZADAR, ZATON.

Naročniki lahko dobivajo časopise tudi po pošti na počitniški naslov, če vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice izpolnijo tole naročilnico:

ČGP DELO, Naročniški oddelek, Gradišče 14, 61000 LJUBLJANA
NAROČAM »DELO« NA POČITNIŠKI NASLOV:

Ime in priimek _____
Poštna št. in kraj _____
Ulica _____
Pošiljajte mi ga od _____ do _____
Moj stalni naslov _____
Ime in priimek _____
Poštna št. in kraj _____
Ulica _____
Lastnoročni podpis naročnika _____

Trgovsko proizvodno podjetje

Ljubljana
TOZD ZEMELJSKI PLIN
Ljubljana, Linhartova c. 38

vabi k sodelovanju delavce za opravljanje naslednjih del in nalog:

vodje splošnega oddelka

Pogoj: višja strokovna izobrazba pravne, upravne, organizacijske, kadrovske ali ekonomske smeri z dvema letoma delovnih izkušenj ali srednja strokovna izobrazba s petimi leti delovnih izkušenj pri opravljanju podobnih opravil ter pasivno znanje angleškega ali nemškega jezika

geodetskega referenta I za evidenco in meritev

Pogoj: srednja strokovna izobrazba geodetske smeri ter pet let delovnih izkušenj pri načrtovanju investicijskih objektov

debatnega stenografa

Pogoj: srednja strokovna izobrazba ekonomske ali upravno-administrativne smeri z znanjem stenografije in strojepisja ter tremi leti delovnih izkušenj

vodje pisarne

Pogoj: srednja strokovna izobrazba upravno-administrativne smeri z znanjem strojepisja in tremi leti delovnih izkušenj

obračunskega referenta II

Pogoj: srednja strokovna izobrazba ekonomsko-komercialne smeri z enim letom delovnih izkušenj pri podobnih delih

administrativnega referenta

Pogoj: srednja ali nižja strokovna izobrazba upravno-administrativne smeri z znanjem strojepisja in z dvema oz. tremi leti delovnih izkušenj v administraciji

vodje skladišča v vzdrževalnem centru

Pogoj: KV skladiščnik, pet let delovnih izkušenj pri delu v skladiščih kovinske stroje

strojepiske

Pogoj: srednja ali nižja strokovna izobrazba administrativne smeri z znanjem strojepisja

skladiščnega delavca —

Pogoj: PK delavec — skladiščnik, dve leti delovnih izkušenj pri delu v skladiščih kovinske stroje

telefonista — vratarja

Pogoj: dokončana osemletka

Poseben pogoj je uspešno opravljeno poskusno delo. Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Vloge z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo od kandidatov v 15 dneh po objavi.

Ponudbe pošljite na naslov: »Petrol« Ljubljana, kadrovska-socialna služba, Ljubljana, Dvorčakova 3/I (tel.: 327-061). 5228

ZDRAVSTVENI DOM MARIBOR

razpisuje

na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD osnovno zdravstveno varstvo dela in naloge individualnega poslovnega organa

VODJE TOZD OSNOVNO ZDRAVSTVENO VARSTVO

POGOJI:

- zdravnik
- petletne delovne izkušnje pri vodilnih ali vodstvenih delih in nalogah
- ustrezne moralno-politične lastnosti
- strokovno-organizacijske in koordinacijske sposobnosti

Poleg navedenih morajo kandidati izpolnjevati tudi splošne pogoje.

Prijave z dokazili o zahtevani izobrazbi sprejema splošno kadrovskega oddelka DS skupne službe Zdravstvenega doma Maribor, Ulica talcev 9.

Razpis velja 30 dni po objavi v časopisu. 5605

Odbor za medsebojna razmerja delavcev
v združenem delu

Ljubljana, Titova cesta 81

vabi k sodelovanju

sodelavca za komercialno tehnično obdelavo tržišča in akvizicijo za odpravevanje in odplinovanje industrijskih objektov

Od kandidata pričakujemo:

- visokošolsko izobrazbo kemijske, tehnološke ali strojne smeri
- znanjetrgovinsko registracijo
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika
- 4-5 let industrijske prakse
- odslužen kadrovske rok

Za opravljanje vseh navedenih nalog delavce združuje delo za nedoločen čas s posebnim pogojem 2-mesečnega poskusnega dela.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Commerce, Ljubljana, Kadrovskega oddelka, Titova cesta 81. 5623

EUROTRANS

delovna organizacija za
mednarodni transport
in spedičijo
RIBNICA

Komisija za delovna
razmerja

objavlja
potrebo po delavcih za
opravljanje del oziroma
delovnih nalog:

10 VOZNIKOV AVTOVLAKOV — ZAČETNIKOV

POGOJA:

- poklicna šola
- vozniški izpit C, E kategorije

10 VOZNIKOV AVTOVLAKOV — S PRAKSO

POGOJI:

- poklicna šola
- vozniški izpit C, E kategorije
- dve leti delovnih izkušenj

Ponudbe z vsemi ustreznimi dokazili sprejema Kadrovska služba v Ribnici 15 dni po objavi oglasa. 5611

Podjetje za notranjo
trgovino in turizem

»Metalektro« Beograd

objavlja
delo oziroma naloge

KOMERCIALNEGA REFERENTA —

potnika za območje Slovenije (za nedoločen čas)

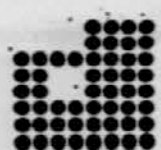
Poleg splošnih mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- do pet let delovnih izkušenj
- vozniško dovoljenje

Zaželeno je, da ima kandidat tudi osebni avto in telefon v stanovanju.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi sredstev podjetja.

Prijave pošljite na naslov: METALEKTRO, OUR Trgovina, 11030 Beograd, Visoka 29. Informacije dobite po telefonu (011) 557-434. 5590

CGP DELO

TOZD PRODAJA
IN RAZŠIRJANJE
CASOPIŠOV

vabi

izkušenega, dinamičnega sodelavca za

VODENJE PODRUŽNICE
»DELO« LJUBLJANA

od katerega pričakujemo, da ima:

- višjo izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri
- tri do štiri leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakega ali podobnega dela
- vozniški izpit B kategorije

in je pripravljen svoj pravilen odnos do dela dokazati v času trimesečnega poskusnega dela

PREMISLITE

ter pošljite svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela kadrovske službi CGP DELO, Tomšičeva 1 — v 15 dneh po objavi razpisa.

Trgovsko in proizvodno podjetje

Ljubljana

TOZD ZEMELJSKI PLIN
Ljubljana, Linhartova c. 38

vabi k sodelovanju delavce za opravljanje naslednjih del in nalog:

SAMOSTOJNEGA DISPEČERJA

Pogoj:

- srednja strokovna izobrazba tehnične smeri
- tri leta delovnih izkušenj
- znanje angleškega ali nemškega jezika

ELEKTROTEHNIŠKEGA REFERENTA

Pogoj:

- srednja strokovna izobrazba elektrotehnične smeri — jaki tok
- pet let delovnih izkušenj
- znanje angleškega jezika
- izpit »B« kategorije

Poseben pogoj je uspešno opravljeno poskusno delo. Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Vloge z opisom dosedanjega dela in z dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo od kandidatov v 15 dneh od dneva objave.

Ponudbe pošljite na naslov: »Petrol« Ljubljana, kadrovsko-socialna služba, Ljubljana, Dvorčakova 3/I (tel.: 327-061).

5498

dobra
knjiganajboljši
priateljINDUSTRIJA
BOMBAZNIH
IZDELKOV

p r o d a

po sklepu samoupravnih
organov naslednja
osnovna sredstva:transformatorja
NT 400/10
nazivne moči 400 KVA
inv. št. 001-60-3 in
inv. št. 001-60-4
cena za kos 2.500 dinPIV prenos
cena 800 dinPIV prenos
cena 400 dinPIV prenos
cena 200 dincentrifuga f. KEMA
leto izdelave 1926
zmogljivost 90 kg
materiala
cena 3.000 dinstroj za čiščenje cevki z
elektromotorjem
001-123-39
cena 75.000 dinVsi stroji so brezhibni in
sposobni za normalno ob-
ratovanje. Pismene po-
nudbe pošljite upravi
podjetja najkasneje do
20. 8. 1978. Ogled strojev
je mogoč vsak dan od 6.
do 14. ure. 5607

DO »Jugotehnika« —

TOZD »MELODIJA«

tovarna glasbil in učil
MENGEŠKomisija za delovna
razmerja

r a z p i s u j e

1. dela in delovne naloge
s posebnimi pooblastiliRAČUNOVODJE
TOZD

(ni reelekcija)

POGOJI:

najmanj srednja strokov-
na izobrazba ekonomsko-
finančne smeri in 5 let
delovnih izkušenj pri
vodstvenih oziroma odgo-
vornih delih in nalogah,
moralna in politična ne-
oporečnost ter organiza-
cijske sposobnostiKandidati naj pošljejo
ponudbe z ustreznimi do-
kazili kadrovske službi
TOZD »MELODIJA« Men-
geš v 15 dneh po objavi.
Podjetje ne more nuditi
stanovanja. 5609Specializirani
oddelek
za prodajo
ŽALNIH OBLEKLjubljana, Titova 43.
(nasproti
GOSPODARSKEGA
RAZSTAVISCA)Univerza v Ljubljani
Računalniški center
Univerze

Ljubljana, Vojkova 69

ponovno objavlja
prosto delo in naloge

TAJNICE CENTRA

za določen čas — nado-
meščanje delavke v času
porodniškega dopusta

NASTOP: avgust 1978

POGOJ: zaželeno srednja
šolska izobrazba, znanje
strojepisja in admini-
strativnih del, lahko za-
četnica, poskusno delo 1
mesec.Osební dohodek: približ-
no 6.000 din mesečno.Objava velja do zasedbe.
5612

DO »IGO« Ljubljana

r a z p i s u j e
po sklepu delavskega
sveta

javno licitacijo

za prodajo osnovnega
sredstva:zastava kombi 430 S
Izključna cena
5.000 din.Javna licitacija bo v to-
rek, 1. avgusta ob 13. uri
v Trnovskem pristanu 8.Pred pričetkom licitacije
morajo interesi plača-
ti 10 odst. varščine na
izključno ceno.Interesi si lahko ogle-
dajo vozilo vsak dan od
8. do 13. ure pred pro-
storom SERVISA.Kupec plača poig izlic-
tirane cene tudi ostale
dajatve v zvezi s prepri-
som lastništva. 5561V neizminni žalosti sporočamo, da je sredi ustvarjalne mladosti
preminil naš najdražji

MOJMIER LEHRMAN-LERO

diplomirani gradbeni inženir

Dan slovesa bo v petek, 28. julija 1978 ob 18.30 v Marijini vežici
na Zalah

Namesto cvetja prosimo za pomoč v boju proti raku

Zalujoči: njegovi

Umrli mi je najdražja mami

FANČI MOČNIK

roj. TERPING

vdova

Od nje smo se na njeno željo poslovili v najožjem družinskem krogu
v sredo, 26. julija 1978 ob 11.30 iz Petrove mrliške vežice

Hči Tanja, drugo sorodstvo in Marija

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube mame

ANE ROBIČ

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeno zadnjo pot, ji
darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Zahvala tudi dr. Vraniču,
dr. Gorjancu in zdravstvenemu osebju slovenjgraške bolnišnice ter dr. Kova-
čevi iz Celja za skrb in prizadevanje. Hvala tudi duhovniku za obred.

Zalujoči:

Silva s Petro, Betka in Peter z družinami

Celje, 24. julija 1978

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

FRANCA TOMAŽIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, izrazili sožalje,
darovali cvetje ter ga spremenili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči:

družina Tomažič in drugo sorodstvo

Trst, Ljubljana, 21. julija 1978

ZAHVALA

Ob boleči izgubi skrbne žene, mame, sestre
in none

ALBINE FILIPČIČ

se iskreno zahvaljujemo vsem tvačanom Brda in Križa za pomoč v najtežjih
trenutkih, sorodnikom in znancem za darovano cvetje, delovnim kolektivom:
Kras Sežana, Eksp. Narodne banke v Sežani in Tegradu iz Ljubljane in vsem,
ki so jo spremenili na zadnji poti in nam izrazili sožalje. Posebna zahvala
zdravnikom in zdravstvenemu osebju oddelka 400 bolnišnice »Ivan Regenta« v
Sežani za ves trud in nego med dolgotrajno boleznijo. Hvala tudi pevcem in
duhovniku iz Dutovelj za pogrebni obred.

Mož Frane, hčerke z družinami, sestra in ožje sorodstvo

ZAHVALA

Ob prezgodnji in boleči izgubi našega dragega
sina in brata

MIRANA ŽIVCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti,
mu darovali vence in cvetje in izrekli sožalje. Posebno zahvalo izrekamo voja-
kom VP Doboj, Vojni bolnici Sarajevo, Kirurški bolnici Sarajevo, godbi TZ Li-
tostroj, poveljstvu garnizije JLA Ljubljana in častni straži. Najlepša hvala tudi
govornikom za tople, iskrene besede.

Zalujoči vsi njegovi

Ljubljana, 21. julija 1978

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi dobrega moža
in skrbnega očeta

FRANCA OSREDKARJA

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremenili na njegovi zadnji poti, mu darovali
cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebna zahvala gasilcem, govornikom, pevcem
in godbenikom.

Zalujoči:

žena in hči z družino

Kranj, 20. julija 1978

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

SREČKO MAGNIK

Draga pokojnika bomo ohranili v trajnem in lepem spominu

Kolektiv osnovne šole Stopiče

Novo mesto, 26. julija 1978

Nenadoma nas je zapustila naša ljuba mama, stara mama, sestra, teta

IVANA DIMNIK

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 27. julija 1978 ob 18.30
iz hiše žalosti Bizoviška 50 na pokopališče Bizovik

Zalujoči:

sinovi Pavle, Feliks in Ivan z družinami in drugo sorodstvo

Bizovik, Ljubljana, Črnuče, Buenos Aires, 26. julija 1978

Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi in težki bolezni
zapustil naš ljubljani mož, oče in brat

FRANC BRIC

Na njegovi zadnji poti ga bomo spremenili v četrtek, 27. julija 1978
ob 16.30 izpred hiše žalosti na pokopališče v Zg. Jablanici

Zalujoči:

žena Lojzka, hčerka Marija, sinova Franci in Lojze, sestre Mici,
Francka in Mici U. ter drugo sorodstvo

Gradiške Laze, 25. julija 1978

Nenadoma nas je zapustila naša najdražja žena, tetka in svakinja

HELENA KRŽIŠNIK

roj. Hudovernik

K pogrebu jo bomo spremenili v petek, 28. julija 1978 ob 17. uri
iz Jožefove mrliške vežice na Zalah

Mož Tone in vsi, ki so jo imeli radi

Ljubljana, 25. julija 1978

Globoko pretreseni sporočamo žalostno vest, da nas je mnogo
mного prezgodaj za vedno zapustil naš ljubeči, skrbni mož in očka

IVO ŠPORČIČ

gradbeni tehnik

Od njega se bomo poslovili v četrtek, 27. julija 1978 ob 17. uri
na pokopališče v Kopru

Njegovi:

žena Marija, hčerka Erika in sin Erik ter drugo sorodstvo

Koper, 26. julija 1978

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST,
DA NAS JE ZAPUSTIL NAŠ SODELAVEC

IVO LAPAJNE

BIVSI DIREKTOR CZ »URADNI LIST SRS«,
ODGOVORNI UREDNIK IN NOVINAR

SKROMNEGA IN POZRTVOVALNEGA DELAVCA
IN TOVARIŠA BOMO OHRANILI
V TRAJNEM IN LEPEM SPOMINU

DELAVCI
CASOPISNEGA ZAVODA »URADNI LIST SRS«

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prezgodnji izgubi
našega dragega moža, očka, dedka,
brata in strica

Vinka Lobode

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam osebno ali pismeno izrekli so-
žalje ter ga pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo ZB NOV
Rožna dolina in za poslovljne besede ob grobu, strelski družini »Rajko
Skapina«.

Za njim je ostala praznina, ki je za nas in za vse,
ki so ga imeli radi, nenadomestljiva.

VSJ NJEGOVI

Ljubljana, Piran, 25. julija 1978

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega očeta

Ivana Videta

se zahvaljujemo vsem, ki so mu v času bolezni stali
ob strani. Zahvaljujemo se pevcem, župniku za ob-
red, vsem sosedom, znancem in prijateljem, ki so
nam ustno ali pismeno izrazili sožalje, ki so mu da-
rovali cvetje in so mu še zadnjič izrazili svoje
spoštovanje.

Sin Janko in hčerka Anja
v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

Ob smrti ljubljenega moža, brata,
strica in svaka

Bojana Ravbarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili
na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in nam
izrazili sožalje.

Zalujoci:
žena Tončka, brat Hinko in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža
in očeta

Milana Oprešnika

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijate-
ljem, znancem in sosedom za zadnje spremstvo, da-
rovanje vence in cvetje. Posebna zahvala velja Zele-
zarni Store, ZVZ in VZ Celje ter Kreator Celje.
Hvala duhovniku za opravljen obred, godbi na piha-
la ter tov. Selgu za poslovljne besede pri odprtem
grobu.

Zalujoca žena Pavla in hčerka Jožica

ZAHVALA

OB BOLEČI IZGUBI NAŠEGA DRAGEGA MOŽA,
OČETA, STAREGA OČETA IN BRATA

TONETA OMAHNETA

SE ISKRENO ZAHVALJUJEMO VSEM, KI SO GA SPREMILI NA NJEGOVI
ZADNJI POTI, DAROVALI VENCE IN CVETJE TER VSEM, KI SO POČA-
STILI NJEGOV SPOMIN.

ZALUJOCI VSI NJEGOVI

ZAGORJE, 17. JULIJA 1978

ZAHVALA

Ob boleči, mnogo prerani izgubi
ljube žene in mamice

MILE CAPUDER

ing. org. dela

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom
in sošolcem bežigradske gimnazije za mnoge izraze iskrenega sožalja, sprem-
stvo na njeni zadnji poti in poletno cvetje, ki ste ga prinesli na njen prerani
grob. Posebna zahvala dr. Pojtu, osebju Kliničnega centra v Ljubljani,
družinam Sturbejevi in Mejakovi za nepozabno pomoč v teh težkih trenutkih,
pevskemu zboru KUD Janko Kersnik iz Lukovice za vse in posebej za njeno
pesem, ter tovarišema Jernejju Jeršanu in Jožetu Peharcu, ki sta se v imenu
Gradisa in KS Savsko naselje z besedami priznanja in zahvale za njeno delo
poslovlila ob njenem grobu.

Njena zalujoca:
mož Lojze in hčerka Tatjana

Ljubljana, 24. julija 1978

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega brata

MAURICIJA CERARJA - DANILA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so ga obsuli s
cvetjem in pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala prof. dr. Zaklju
in prim. dr. Uršičovi za vso skrb in nego, prav tako strežnemu osebju Klinič-
nega centra. Iskrena hvala ČGP Delo, stanovalcem hiše za poklonjene vence,
predvsem pa hvala dobremu sosedu D. Bodloviču za požrtvovalno pomoč.

Sestri Mira in Silva Danilova ter družini Rudl in Omahen

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prezgodnji smrti naše drage žene,
mame, sestre in stare mame

AGATE VUČKO

iz Dol. Bistrice 9

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem,
ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, jo v tako velikem številu
spremljali na zadnji poti, ji podarili vence in cvetje, sočustvovali z nami ter
nam ustno in pismeno izrekli sožalje. Toplo se zahvaljujemo govornikom za
ganljive besede ob odprtem grobu, župniku za pogrebni obred in pevcem za
žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoci:

mož Jože, sin Milan z družino, hčerka Terezija, sin Jože
ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža in očeta

dr. ZORANA DIETZA

zdravnika v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili v
njegov zadnji tihi dom, prihitali od blizu in daleč, da počastite njegov spo-
min, darovali vence in cvetje. Posebna zahvala velja primariju dr. Zupan-
čiču za ves njegov trud in pomoč, dr. D. Ščuki za dolgotrajno zdravljenje na
domu, vsem zdravnikom, sestri Jani in drugemu zdravstvenemu osebju inter-
nega oddelka Splošne bolnice Sempeter. Zahvaljujemo se dr. Pavlu Jerina-Lah
za izraženo sožalje v imenu Partizanske sanitete slovenskega zdravniškega dru-
štva, tov. Komacu, predsedniku ZZZB, dr. Kerkoču in dr. Bernhardu za poslo-
vljne in tolažilne besede ob odprtem grobu. Lepa hvala župniku za opravljen
obred in pevskemu zboru Ajdovščina.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam ustno ali pismeno izrazili sožalje.

Zalujoca žena, sin in drugo sorodstvo

Ajdovščina, 25. julija 1978

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubelega moža, ata, starega ata,
brata in svaka

LUDVIKA ARKA

borca NOV od leta 1942 — Notranjskega odreda

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom, os-
novni organizaciji ZK Dvor ter za poslovljne besede pred domačo hišo tov.
Andrejčič. Zahvaljujemo se osnovni organizaciji ZB Dvor, občinski ZB Novo
mesto za venco, OZD Avtohele za venco in pomoč, Društvu upokojencev
Dvor za govor ob odprtem grobu, tov. Božiču, kot tudi pevcem, godbi in žup-
niku za opravljen obred. Iskrena hvala gasilskemu društvu za prevoz. Zahvalju-
jemo se tudi nosilcem praporov. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste sočust-
vovali z nami, darovali cvetje ter nam izrekli sožalje. Iskrena hvala tov. Miru
Vovku za organizacijo.

Zalujoci:

žena Marija, sin Marjan z družino, hčerka Irena z družino
ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni, boleči in nenadomestljivi izgubi
našega dragega

STANETA ZORMANA

se iskreno zahvaljujemo vsem za ustne in pismene izraze sožalja, za toliko
lepega cvetja in tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se za-
hvaljujemo celotnemu kolektivu Slovenjales — trgovina za vso pomoč, dobrim
sosedom iz Novega Polja, kolektivu vrtca Angelce Ocepke, vsem sorodnikom
in prijateljem. Hvaležni smo zdravnikom na intenzivnem oddelku Kliničnega
centra v Ljubljani za požrtvovalno pomoč, da bi ga ohranili pri življenju:
dr. Rodetu, dr. Rakovcu, dr. Gibicu, dr. Horvatu, dr. Bručanu ter ostalemu
zdravstvenemu osebju, posebej še sestri Olgici. Hvala sosedoma dr. Olgi Cerar
in med. sestri Marjeti Čeh, ki sta mu prvi nudili pomoč. Tovarišu Rantu hvala
za tople besede ob grobu.

Zena Marta v imenu vseh njegovih

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega

BORISA GLOBOČNIKA - DAMJANA

se zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali
vence in cvetje, izrekli sožalje ter nam ob težki izgubi stali ob strani. Še
posebej pa se zahvaljujemo prof. dr. Plesničarju, dr. Jožetu Možganu in dr.
Francu Rešku, ki so mu po svojih najboljših močeh pomagali.

DRUŽINA GLOBOČNIK

ZAHVALA

OB IZGUBI NAŠEGA DRAGEGA

PAVLINA ZULETA

SE ISKRENO ZAHVALJUJEMO VSEM, KI SO GA SPREMILI NA ZADNJI
POTI, DAROVALI CVETJE IN VENCE TER NAM PISMENO ALI OSEBNO
IZREKLI SOŽALJE.

ZULETOVI

ZAHVALA

Hvala vsem, ki ste našega nonota

JOŽETA ČEPARJA

spremlili do konca življenjske poti in mu s tem izkazali prijateljstvo in spo-
štovanje. Prisrčna zahvala dr. Jožetu Maroltu za dolgoletno nesebično pomoč
in zdravljenje, dr. Priji in osebju sanatorija Golnik. Hvala tudi vsem za izra-
ze sožalja in za venco ter cvetje.

Njegovi

Ljubljana, 26. julija 1978

ZAHVALA

Ob boleči, nenadomestljivi izgubi naše ljubljene

MAJDE ZDOLŠEK

se najiskrenejše zahvaljujemo primariju dr. Fazarinu, dr. Požumu in ostalemu
zdravniškemu osebju internega oddelka celjske bolnišnice, ki so ji s svojo srč-
no dobroto in strokovnostjo lajšali zadnje dni njenega trpljenja. Srčna hvala
dr. Lidijski Trop iz pujske bolnišnice, ki jo je bodrila in ji vtila upanje. Hvala
vsem za izraženo sožalje in cvetje, s katerim so zasuli njen prerani grob. Po-
sebna hvala stanovalcem Cankarjeve 5 in 7, tov. Oštirju in oktetu za ganljive
žalostinke, članom kolektiva EMO TOZD Kotli in TOZD Posoda — tehnologija,
Krojaštvu Mesko, predstavnikom Tovarne usnja Soštanj, gasilskemu društvu
tovarne usnja, častiti duhovščini za zadnje spremstvo in opravljen obred ter
vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti in čutili z nami.

Neutolažljivi:

mož Marjan, sin Marjan z Mileno, hčerka Dušanka, brat Ferdo z družino,
brat Slavko s teto Faniko, tašča Mela ter drugo sorodstvo

konicah tudi na desetine kilometrov daleč.

Dolgoročno načrtovanje terja zrelo sodelovanje

Delegati vseh treh zborov skupščine SR Slovenije o uspehih in zaostajanjih
v izvajanju srednjeročnega načrta — Poročilo izvršnega sveta SR Slovenije

LJUBLJANA, 26. julija — Pred dvema letoma in pol smo si s srednjeročnim načrtom razvoja Slovenije zastavili zahtevne cilje, ki so na mnogih področjih pomenili tudi prelomnice v našem razvoju. Zato je prav, temu pa so v današnjih razpravah vseh treh zborov skupščine SRS posvetili izjemno pozornost, da vnovič presodimo planske dosežke, pa tudi to, kar nas pri tem še loči.

Ali, kot je dejal podpredsednik republiškega izvršnega sveta Zvone Dragan v svojem ekspoziciji, zgolj doseganje osnovnih materialnih okvirov brez ustreznih sprememb v strukturi in krepitvi kvalitativnih dejavnikov ter utrjevanju samoupravljanja z razvojnega stališča se ne pomeni tudi docela uspešnega izvajanja srednjeročnega plana. (Ekspozicija Z. Dragana na skupnem zasedanju zborov objavljamo na 5. in 6. strani).

Delegati so v svojih razpravah, ki so se v glavnem ujemale s ocenami v poročilu izvršnega sveta na to temo, osvetlili poleg uspehov tudi več vzrokov za zaostajanje na nekaterih področjih. Tako so, recimo, dejali, da ne moremo marsikje pričakovati boljših dosežkov, če prej ne uredimo ustreznih infrastrukture. To neke lahk pomeni le boljše cestno povozarje med Ljubljano in Naklino, drugod pa vse tiste

manjše ceste na manj razviti območjih, ki bi nenadoma pritegnile tudi več industrijskih naložb. Videti je tudi, da kasnimo pri marsikateri proizvodni naložbi, kar bi brez posebne zamere nekoliko odložili. Čeprav smo dosegli nekaj ugodnejših premikov v naši zunanjetrgovinski blagovni menjavi, na drugi strani izgubljamo preveč moči s se preveliko učenim prenosom tega področja neposredne na združeno delo kar je seveda treba upoštevati. Ravno pri tem pa se vedno pogrešamo dolgoročnejsše planiranje, ki terja zlasti višje oblike gospodarskega sodelovanja, ne le kolo prodajo blaga in storitev.

Marioborski delegati pa so med drugim opozorili, da je do prve jesenske skupščine seje preveč daleč, da bi do takrat odlagali razpravo o nekaterih davčnih olajšavah pri davku iz dohodka TOZD. Zato naj bi o tem odložili že danes. Na pojasnilo pod predsednika IS Zvoneta Dragana, da bi bilo to pravzaprav preuranjeno, saj tudi današnji podatki še niso do-

morali v zadnjih dveh letih planskega obdobja kar se da nadoknaditi. Seveda pa bo verjetno že treba pomisliti tudi na to, kaj bi le kazalo

morali v zadnjih dveh letih planskega obdobja kar se da nadoknaditi. Seveda pa bo verjetno že treba pomisliti tudi na to, kaj bi le kazalo

Iz ekspozicije Zvoneta Dragana

• Enotnejši, razvitejši in plansko usmerjen jugoslovanski trg je bistven pogoj za dinamičen, racionalen in usklajen razvoj nacionalnih gospodarstev in skupnega jugoslovanskega gospodarstva. Zato moramo v procesu sporazumevanja in dogovarjanja še bolj intenzivno skupno graditi vse tiste elemente ekonomskega sistema in razvojne politike, ki spodbujajo sodelovanje in sporazumno racionalno delitev dela.

• Prepričano uveljavljanje pravic in obveznosti iz minulih dela najbolj ovira razvoj dohodkovnih odnosov in racionalne kroženje akumulacije.

• Bitka za nagrajevanje po delovnem prispevku pomeni tudi politični spopad z vsemi, ki se upirajo procesu preobrazbe družbenoekonomskih odnosov.

• Doseganje zgolj osnovnih materialnih okvirov brez ustreznih sprememb v sestavi in krepitvi kvalitativnih dejavnikov ter utrjevanju samoupravljanja, še ne pomeni docela uspešnega izvajanja srednjeročnega načrta.

• Po izrazito nizki rasti v letu 1976 smo uspeli v Sloveniji ujeti predvideno dinamiko proizvodnje, vendar ocenjujemo, da v prihodnjih letih kljub dinamični rasti ne bo moč povsem nadomestiti nižje rasti proizvodnje iz leta 1976.

• Ob dokaj živahni gospodarski rasti in bolj sproščeni ekonomski politiki se ponovno krepijo pritiski na povečanje cen, zmanjšuje se interes OZD za prodor na tuje trge, ohranjajo se nekatere negativne tendence pri zaposlovanju, še vedno nismo uspeli povsem zagotoviti, da bi se vse oblike porabe gibale v odvisnosti od ustvarjenega dohodka. Vse to otežuje izvajanje politike ekonomske stabilizacije.

• Gibanja v prvih treh letih tega srednjeročnega obdobja kažejo, da so naložbe v osnovna sredstva ob zmanjšanem izvoznem povpraševanju leta 1977 in 1978 glavni pospeševalci gospodarske rasti.

• Republiški IS predlaga znižanje splošne davčne stopnje, s čemer bi izboljšali akumulacijsko sposobnost gospodarstva.

• Pri gradnji magistralnih cest zaostajamo, zato moramo proučiti, katera ozka grla lahko hitro odpravimo in s tem omogočimo hitrejši pretok prometa.

• V zadnjih dveh letih so dosežani sistemi solidarnosti na področju družbenih dejavnosti povzročili veliko težav. V nekaterih družbenih dejavnostih prje-mata solidarnostno pomoč kar dve tretjini slovenskih občin. To dokazuje, da smo solidarnostne programe zastavili previsoko glede na dohodkovne možnosti celotnega slovenskega združenega dela.

• Obmejno gospodarsko sodelovanje se je precej povečalo, ki čemur so prispevali predvsem sporazumi med Italijo in Jugoslavijo in sporazum o obmejnem gospodarskem sodelovanju z Madžarsko. Vse bolj pa je prisotno tudi spoznanje, da je treba bolj okrepiti obmejno gospodarsko sodelovanje z Avstrijo.

Tarakijevi pozdravi za Tita

Fadil Hoxha sprejel
afganistanskega pod-
predsednika Amina

BEOGRAD, 26. julija (Tanjug) — Podpredsednik predsedstva SFRJ Fadil Hoxha je danes sprejel Hafizulaha Amina, podpredsednika revolucionarnega sveta, podpredsednika države in zunanjega ministra demokratične republike Afganistana, ki je izročil pozdrave predsednika revolucionarnega sveta Nura Mohameda Tarakija za tovariša Tita in za jugoslovansko vodstvo.

Fadil Hoxha je izrazil zadovoljstvo s tradicionalno dobrih in prijateljskih odnosih in sodelovanjem med Jugoslavijo in Afganistanom. Poudaril je pomen sodelovanja med Jugoslavijo in Afganistanom v gibanju nevrščeni in prizadevanje obeh držav, da bi ohranili enotnost in okreplili akcijsko sposobnost nevrščeni.

„Enotnost temelj moči“

Začela se je splošna debata na plenarni seji ministrske konference nevrščeni držav — Zasedala tudi politični in ekonomski odbor konference

OD NAŠIH POSEBNIH POROČEVALCEV

BEOGRAD, 26. julija — Nekaj pred peto uro se je danes popoldne začela v centru »Sava« splošna debata na plenarni seji ministrske konference nevrščeni pod predsedstvom zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca. Hkrati z generalno debato sta začela zasedati politični in ekonomski odbor konference pod predsedstvom predstavnikov indije in Gvajane.

Predsedujoči na plenarni seji Vrhovec je dal najprej besedo predstavniku Sri Lanke, ki bo do vrha v Havani prihodnje leto predsednik gibanja nevrščeni. Kakor da hoče še naprej razviti misel o potrebi po enotnosti, ki je temelj naše moči, izpisani za njim na steni v arabsčini, angleščini, francosčini, španščini in srbohrvaščini, je srilanski zunanji minister Hamid rekel: »Še nikoli poprej ni bilo večje potrebe po enotnosti našega gibanja, kot je danes.« Od sestanka nevrščeni na vrhu v Kolumbo se je zgodilo marsikaj, kar je ogrozilo gibanje nevrščeni, je dejal Hamid.

Srilanski zunanji minister je povzel glavne vidike nevrščeni danes in zlasti ponovno potrdil načela nevrščeni.

Poudaril je zlasti pomen načel nevrščeni za krepitev gibanja, ki mora ta načela spoštovati.

V zadnjem času je čutili silne pritisk in poskuse sejanja razdora med nevrščeni in izražena je bila bojazn, da ne bi gibanje zaradi teh pritiskov skrenilo s poti.

Gibanje nevrščeni ne vsiljuje nikomur enotnih ideoloških pogledov, pač pa krepi tisto enotnost, ki je jamstvo njihove neodvisnosti in varnosti.

Zal je prišlo do tega, da so nekateri nevrščeni dvignili orožje proti drugemu in zato mora biti naš imperativ: enotnost in solidarnost. Za morebitne sporove mora obstajati bilateralni ali kak drug mehanizem za reševanje sporov.

Nevrščeni niso nikoli sprejemali in ne sprejemajo tega, da je lahko kak blok »nezmotljiva ali zaveznik nevrščeni«. Nevrščeni imajo

pravico imeti odnose z vsemi, to pa ne pomeni podrejanja, kateremu koli bloku ali državi.

Minister Hamid, ki je poudaril, da kot predsedujoči nevrščeni do Havane čuti dolžnost povzeti glavna načela in naloge gibanja, je posebej poudaril, da popuščanje napetosti ne more biti omejeno na določene dele sveta ali celine, temveč mora zajeti ves svet.

Splošna debata se nadaljuje in na seznamu govornikov so še predstavniki Indije, Iraka, Gane, Peruja in drugih.

Glavna naloga obeh odborov konference, političnega in ekonomskega, ki potekata vzporedno s plenarnim zasedanjem, je obravnavati in izdelati končne osnutke dokumentov konference, ki jih bodo predvidoma prejeli na končnem plenarnem zasedanju v soboto. Ti dokumenti vsebujejo deklaracijo, ki ima politični in gospodarski del, in akcijski program.

Potem ko so udeleženci pozno sredi potrdili dnevi red, ki ga je predlagal koordinacijski biro konference, so dopolnile nadaljevali še zadnjo točko pred splošno

razpravo. Obravnavali so status nevrščeni udeležencev. (O tem berite poročilo na strani 9.)

Ministri arabskih držav so ustanovili odbor veleposlanikov, ki naj bi proučil tri predloge PLO, ki zadevajo palestinsko vprašanje. Ministri arabskih držav, ki so se davi sestali, se udeležujejo konference nevrščeni.

Opazovalci opozarjajo, da je to prvič od preteklega novembra, da se vse arabske države udeležujejo političnega srečanja, in to še na ravni ministrov za zunanje zadeve.

(Podrobneje o konferenci predvsem o močnih odmevih, ki jih je vzbudil včerajšnji govor predsednika Tita, poročamo na 9. strani.)

BOZO MASANOVIĆ
BOZIDAR PAHOR

Zaupnica Beginovi vladi

Kljub temu, da je Aba Eban ostro kritiziral politiko v Cisjordaniji

JERUZALEM, 26. julija (AFP) — Bivši izraelski zunanji minister Aba Eban je danes izraelskemu knesetu (parlamentu) predložil dokument laboristične stranke o nezaupnici vladi premiera Beginu.

Eban je podčrtal, da so »nepotrebna naselja v Cisjordaniji« se poslabšala mnenje svetovne javnosti o Izraelu in obtožil vlado premiera Beginu, da je z nasilno priključitvijo arabskega prebivalstva in s poskusom, da bi uresničila načrt o administrativni avtonomiji Cisjordanije in Gaze, okrnila ugled Izraela.

Poslanci izraelske kneseta pa so kljub temu danes izglasovali zaupnico premieru Menahemu Beginu.

Vzhodni Bejrut v ognju

Zgorel tudi gozd pri palači predsednika Sarkisa — Padlo 25 ljudi

BEJRUT, 26. julija (Reuters) — Libanonsko glavno mesto je bilo tudi nočjo pri zorišču hudega topovskega obračunavanja med sirskimi enotami, ki delujejo v okviru arabskih mirovnih sil, in borci desničarske libanonske policije.

Boji so bili najhujši v jugovzhodnih delih mesta, kjer so izbruhnili številni požari. Ogenj je zajel celo večji gozd v bližini palače predsednika Elias Sarkisa. Desničarski radio je pozno sredi sporočil, da je padlo najmanj 25 ljudi, v glavnem civilistov.

Najnovejši boji v Bejrutu zelo resno ogrožajo ohranitev sporazuma o premirju.

Obisk na brigadirskih deloviščih

TATRE, 26. jul. — Predsednik CK ZKS France Popit je danes skupaj s predsednikom RK ZSMS Ljubom Jasničem obiskal delovišča mladinskih delovnih brigad Brkini 78 v Tatrach, Istra 78 v Smarju pri Kopru in Kožbana 78 v Brdcih. Brigadirjem dodela akcije, ki teče v Sloveniji. Posošje 78 pa je France Popit obiskal, da jih bo obiskal prihodnji mesec. Komandant akcije Brkini 78 Janez Novak je poročal, da brigade presegajo normo za 30 do 40 odstotkov, pohvalil pa je tudi pionirsko brigado, ki po prizadevanju prav nič ne zaostaja za starejšimi brigadami. Ob slovesu s minicini podarili Francetu Popitu za spomin brigadirsko uniformo. (Več na 3. strani)

Iz Crne gore o dvojni prodaji

TITOGRAD, 26. julija — O dvojni prodaji hotelskih zmožljivosti v Crnogorskem primorju je razpravljaj tudi izvršni svet Crne gore. Ocenili je, da bi morale hotelske organizacije pravočasno in odločno je

Vreme danes

Se bo sončno in še kar topleje. Tudi vreme nad Jadranskim se je ustalilo. Na severnem Jadranu bo mirno morje, brez vetra in jasso, le na odprtem morju srednjega in južnega Jadrana bo pihal severozahodnik z močjo do treh borovov. Lepemu vremenu primerno, so se dvignile tudi temperature morja. V Rovinju, denimo, so namerili že blizu 25 stopinj Celzija.

Načrt na afriško politiko ZDA

NEW YORK, 26. julija — Ameriška desnica srdito napada Carterjevo afriško politiko in hoče doseči, da bi Amerika nehala spoštovati mednarodne ekonomske sankcije proti Rodeziji in da Janu Smithu ter trem »astrpnim« črnim politikom v Salisburyju pokaze, da je na njihovi strani in ne na strani gverilcev Joshua Nkoma in Roberta Mugabeja. (Stran 8)

Seveso spet prišel na dan

RIM, 26. jul. — Primer Seveso se je znova znanle v središču pozornosti italijanske javnosti. Desetega julija sta minili dve leti od katastrofe, ko je ta kraj prekril strupeni oblak dioksida, na zatonih klopi pa so se znašli sedaj le kmetije, ki so na okuženem ozemlju redili koke, kokoši ter sadili krompir in paradižnike. (Več na 12. strani)

Mednarodna zmaga nogometašev Olimpije

LJUBLJANA, 26. julija — Po skoraj enoletnem premoru je bil bežirajski štablon spet priložnost mednarodnega nogometnega dogodka. Čistoval je grški klub Olimpiakos iz Pireja, ki je moral priznati premoč domačih Olimpije z 2:0 (1:0). Bil je to prijeten nogometni večer. Na sliki: posnetek pred vrati domačinov. (Več na 14. strani)

Mrtvi v jami

Požar v velejskem rudniku je terjaj življenja treh rudarjev - V jami še gori

VELENJE, 26. julija — Davi okoli 555, to je ob uri, ko je v jami najmanj rudarjev, je v nekem predahu, po katerem prideka svež zrak v jamo Skale, na koti 213 in 210, nenadoma izbruhnili požar. Ogenj se je nazlo razširil v dolžini več kot 50 metrov. Reševalci, ki so se takoj lotili gašenja, so po težavnem reševanju zvečer okrog 21. ure prinesli iz jame trupla treh mrtvih rudarjev.

Takoj ko je izbruhnili požar, so vsi rudarji, ki delajo v jamah Skale in Pesje, takoj nehali s kopanjem pre-moga in po hitrejši na prsto na kraju požara so se podali vsi člani reševalnega odreda. Direktor rudnika dipl.inž. Slavko Janžič, ki je hkrati tudi poveljnik reševalne čete, kakor tudi vse tehnično vodstvo, si je ves čas prizadevalo, da bi čimprej omejili ogenj.

Reševalci, ki so delali v zelo težavnih razmerah, saj jih je ovirala velika koncentracija monoksida in gost dim, so storili vse, kar je bilo v njihovi moči, da bi prišli do treh rudarjev, ki so jih pogrešali. Zal pa je bil trud reševalcev zaman, saj so okrog 21. ure prinesli iz jame mrtve vse tri pogrešane rudarje: Irhana Čavčevića, Rastin Ujčića in Nikolo Jarića. Kolektiv je smrt tovarišev hudo pretresla.

Po zadnjih vesteh požar se traja in bo, kot kaže, jamo treba zasuti.

IVICA BURNIK

„Sadat trguje z zahodnim bregom“

Arafat v Moskvi — Oster napad na egipčanskega predsednika

MOSKVA, 26. julija (Tanjug) — Med včerajšnjim kratkotrajnim obiskom v Moskvi, kjer se je udeležil otvoritve novega poslojpa predstavništva PLO, se je Jaser Arafat srečal tudi z nekaterimi sovjetskimi predstavniki.

O teh pogovorih tukaj sicer ne poročajo, vendar domnevajo, da je Arafat izmenjal mnenja o najnovejšem razvoju dogodkov na Blžnjem vzhodu.

Tako lahko sklepamo tudi iz Arafatove izjave sodelavcu TASS, v kateri je ostro napadel Sadata in ga obtožil, da »odkritro trguje z zahodnim bregom Jordanu«.

V tej izjavi, je Arafat obtožil tudi ZDA in sionistične sile, da si za vsako ceno prizadevajo ustanoviti svojo agenturo v arabskem svetu.

„Sadat trguje z zahodnim bregom“

Arafat v Moskvi — Oster napad na egipčanskega predsednika

MOSKVA, 26. julija (Tanjug) — Med včerajšnjim kratkotrajnim obiskom v Moskvi, kjer se je udeležil otvoritve novega poslojpa predstavništva PLO, se je Jaser Arafat srečal tudi z nekaterimi sovjetskimi predstavniki.

O teh pogovorih tukaj sicer ne poročajo, vendar domnevajo, da je Arafat izmenjal mnenja o najnovejšem razvoju dogodkov na Blžnjem vzhodu.

Tako lahko sklepamo tudi iz Arafatove izjave sodelavcu TASS, v kateri je ostro napadel Sadata in ga obtožil, da »odkritro trguje z zahodnim bregom Jordanu«.

V tej izjavi, je Arafat obtožil tudi ZDA in sionistične sile, da si za vsako ceno prizadevajo ustanoviti svojo agenturo v arabskem svetu.

Sneg se še ne da, mi pa tudi ne!
KAMNISKI SEDLO, 26. julija — Iskati te dni samoto v gorah bi bilo dokaj jalovo opravilo. Predvsem ob koncu tedna na vseh poteh mrgolijo planincev, prenočišče pa je v planinskih postojankah skorajda težje dobiti kot ob morju. Toda nič ne de, glavno, da je do bre volje dovolj. Vendar pa upamo, da poleg smeha planinci te dni premorejo tudi zimsko planinsko opremo. Dobra petina naših planinskih poti je namreč še pod snegom in bolj kot dobra volja so potrebne derce in cepini.

Foto: Ziva Paulin

Živijo z brigadirji

»Hvaležni smo, saj imamo vodo in ceste,« je v Brkinih domačinka dejala predsedniku CK ZKS Francetu Popitu

TATRE, 26. julija — »Ne vemo, kako bi se zahvalili vam in brigadirjem, zdaj ima naša vas vsaj ceste, vodo in telefon.« Je s hvalnostjo dejala Antonija Gustinčič, brigadirska mamica, kot jo imenujejo, predsedniku CK ZKS Francetu Popitu. Uspeli so skupaj s predsednikom RK ZSMS Ljubom Jasničem obiskati danes delovna mladinskih delovnih akcij Brkini 78 v Tatrah, Istru 78 v Šmarju pri Kopru in Kožanah 78 v Brdcih, Brigadirjem 9. akcije, ki teče v Sloveniji — Posočje 78 pa je Franc Popit obiskal, da jih bo obiskal v avgustu.

Brigadirji v Brkinih so pripevali bistven delež, da bo do lahke delavice oktobra asfaltirali 31,5 kilometra slemen-ske ceste — slovesno naj bi jo odprli na dan republike. Še tem pa njihova naloga v Brkinih še ne bo končana, saj vse vasi še nimajo vode in telefonov.

Komandant akcije Brkini 78 Janes Novak je lahko poročal, da brigade presegajo norme za 30 do 40 odstotkov, pohvalili pa je tudi pionirsko brigado, ki po prispevanih prav nič ne zaostaja za nekaj let starejšimi kolegi. Ob slovesu so mladinci Francetu Popitu za spomin podarili brigadirsko uniformo.

»Mi gradimo Istru, Istra gradi nas,« je gostjo, ki sprejme obiskovalce brigadirskega naselja v Šmarju pri Kopru. Prvič letos so mladi iz Slovenije in iz drugih republik (iz občin, ki so pobratene s Koprom), zgrabili iz krampe, lopate in krompirorje. Njihova naloga ni lahka: do 20. avgusta izkopati 3.000 metrov težavne trase (strmina, lapor) na višinski vodovodu. Čeprav nosi akcija za zdaj le regionalno obsežnost, so mladi z veseljem sprejeli predlog predsednika CK ZKS Slovenije, naj se počitajo kot da so na svemirski akciji. Ljubljani pa je obiskovalci, da si bo za svemirski prizadeval pri ZSMJ.

Tudi za akcijo Istru 78 je značilna pristna povezanost brigadirjev in krajanov, ki so sami veliko prispevali, da bi čimprej dobili v svoje domove tako potrebno vodo. Višinski vodovod je namreč projekt treh obalnih občin, ki bo zagotovil vodo 14 krajevnim skupnostim, v katerih je 12.000 prebivalcev. V gradnjo

vključenih v delovne brigade okrog 6.000 mladim, računajo tudi zvezo in lokalne akcije. Ne samo zaradi delovnega učinka, predvsem zaradi drugih kvalitativ, med katerimi so spoznavanje med seboj, seznanjanje s življenjem krajanov, samopopravna organiziranost, ki je na slovenskih delovnih akcijah izredno zahtevna, koristi brigadirjem tudi v šoli kot pri delu.

VLADO SLAMBERGER

Nova valjarna sarajevskega Unisa

BANJA LUKA, 26. julija (Tanjug) — V industrijski coni Ramica v Banja Luki so danes odprli novo tovarno hladno valjenih jeklenih trakov sarajevskega Unisa.

Za gradnjo in opremo te sodobne tovarne, v kateri bo zaposlenih 450 delavcev, in ki bo imela letno proizvodnjo 1,4 milijarde dinarjev, so investirali 1,6 milijarde dinarjev.

Na otvoritvi nove tovarne so bili predstavniki graditeljev in kooperantov Unisa in številni družbenopolitični delavci federacije, republike in banja-luške ter sosednjih občin.

Kosovo žeja

Premalo vode v Prištini — Višje cene za vodo, kanalizacijo - Prečiščevanje

OD NASEGA PRISTINSKEGA DOPISNIKA

PRISTINA, 26. julija — V teh sopenih poletnih dneh trpijo prebivalci Prištine zaradi pomanjkanja vode, ki redko kdaj priteče iz pip. Izvršni svet skupščine Prištine je zaradi pomanjkanja vode predlagal, naj bi cene vode in uporabe kanalizacije zvišali za 40 odstotkov, hkrati pa je izdal sklep, po katerem je treba problem preskrbe z vodo rešiti takoj.

Ta sklep so sprejeli na zahtevo delovne organizacije »Građanka«, ki prebivalstvo oskrbuje z vodo. Omenjena delovna organizacija, ki je bila ustanovljena pred 30 leti, je zmogljivost vodovodov do sedaj povečala šestkrat, čeprav številni prebivalci v kosovskem glavnem mestu raje zelo hitro.

Pri reševanju problemov preskrbe z vodo in zaradi potreb v gospodarstvu so se pred tremi leti uvedli ukrepe, s katerimi je bilo določeno, da bodo Prištino oskrbovali z vodo iz vodnega sistema Ibar-Lepenc, vendar je ta možnost propadla, ker se je pokazalo, da je takšen način preskrbe neekonomičen in da bi bilo bolje, če bi kosovsko glavno mesto oskrbovali s vodo preko sistema Batlava v Prištini, menijo, da bi bila najboljša oskrba iz sistema

Gračanka oziroma s gradnjo dodatnega sistema za prečiščevanje, za kar bi potrebovali 140 milijonov dinarjev sredstev. To pa se ni vse. Rešitev skušajo najti tudi v obnovi starega mestnega vodovoda, ki ga trenutno ne uporabljajo, lahko pa bi ga v nekaj mesecih usposobili in s tem zagotovili še 40 litrov vode v sekundi. Po dograditvi sistema za prečiščevanje vode na Građankino jezero bi zagotovili še 200 litrov vode na sekundo.

Vendar tudi ta količina ne bi zadostovala za Prištino in njeno gospodarstvo. Najustreznejši rešitev bi verjetno dosegli s gradnjo sistema Batlava, za kar bi potrebovali več kot 1,5 milijarde dinarjev, ki ga bi mesto in njegovo gospodarstvo ne moreta zagotoviti.

MUHAMET SHKOZA

Sad petih let

Uspeh nevrščenih in držav v razvoju — Drugačna klavzula za ugodnosti

ZENEVA, 26. julija (Tanjug) — Nevršene države in države v razvoju so dosegle pomemben uspeh v komisiji OZN za mednarodno pravo, ki je na njihovo pobudo sprejela osnutek pravil o klavzuli najvišjih ugodnosti.

Osnutek bodo jeseni predložili 33. zasedanju generalne skupščine OZN, ki ga bo sprejelo v obliki mednarodne konvencije. To bo velik napredek v prizadevanjih za novo gospodarsko ureditev.

Besedilo so pripravljali pet let, o osnutku pravil pa je potekala še posebej vna razprava med zasedanjem, ki se je začelo 8. maja, končalo pa se bo konec tega tedna.

Bodoča konvencija o klavzuli najvišjih ugodnosti bo imela velik pomen za splošni razvoj mednarodne trgovine, se zlasti za trgovino med državami v razvoju in razviti državami. Na pobudo delegata SFRJ dr. Milana Sahovića, podpredsednika komisije, in delegata Kenije G. Njenge, ki so jo podprli

Carterjeva zmaga v senatu

WASHINGTON, 26. julija (UPI) — Sklep ameriškega senata, da bodo odpravili prepoved prodaje orožja Turčiji, imajo v ameriških vladnih in kongresnih krogih za novo zmago Carterjeve administracije. Carter je utemeljeval ukinitve embarga s tremi glavnimi argumenti: embargo ni dal pričakovanih rezultatov pri reševanju ciprskoga vprašanja, s njim je bilo ogroženo vzhodno krilo NATO in zdaj je pričakovati, da bo Ankara tvojneje sodelovala pri reševanju ciprskoga vprašanja. Na sliki so ameriški senatorji Sarbanes, Byrd, McGovern, Chafee in Bentsen po glasovanju.

Telefoto: UPI

Povpraševanje po zlatu

ZENEVA, 26. julija — Povpraševanje po zlatu za uporabo na področju industrije še vedno presega zahodno proizvodnjo te dragocene kovine, zato niso izključene.

Krog, ki so blizu zbirskemu tržišču zlata, menijo, da morata mednarodni monetarni sklad in Sovjetska zveza nujno prodati večjo količino zlata, da bodo lahko zadovoljili potrebo po tej kovini in cene obratili na razumni ravni. Torej ni čudno, da je po zlatu v zadnjem času zelo veliko povpraševanje, saj se je proizvodnja zmanjšala, poleg tega pa so na to vplivali še kupovanje za investicije in v spekulacijski nakupi.

B. S.

Ostre kazni

Sedem od štirinajstih bretonskih avtonomistov obsojenih na daljšo kazen

OD NASEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 26. julija — Še nikdar ni sodišče za državno varnost izreklo tako strogih kazni za avtonomiste kot včeraj, ko je bilo sedem izmed štirinajstih bretonskih avtonomistov obsojenih na štiri do osem let zaporov ali strogega zapora, ostalih sedem pa na nekaletne pogoje zaporne kazni. Dosegli so bili razni korizki in bretonski avtonomisti blaže obsojeni za hujša dejanja in posledje je pričakovati še hujše kazni za skupino, ki je s bombami podrla dobesni del versakega gradu.

Se nikdar doslej tudi državni tožilec ni bil tako oster, saj je zahteval po dveh letih zaporov za nekatero vodilno člane skupine, pripadajoče prepovedanih bretonskih organizacij FLB-AB (osvobodilna fronta Bretanje) ali bretonsko revolucionarno armado, ki so zvedli trinajst bombnih atentatov na predstavništva francoskega imperalizma in kolonializma, se pravi poljskega postaje, županstva ali banke. Na procesih od leta 1972 pa do danes so bili za hujše atentate (v spopadih pri korizki vasi Aleria sta bila celo mrtva dva orožnika) storilci kaznovani s največ petimi leti zaporov. Zakaj tokrat toliko strogo, se sprašuje celo tisti del francoskega tiska (ki je seveda v večini), ki nima niti najmanj razumevanja za avtonomistična stremeljenja nekatere nacionalnih skupnosti v Franciji.

Obtoženci na sedanjem procesu, ki se je končal sinoči, ne le niso obsojeni na padca na versajski grad, marveč so dalj vedeli, da je nasilje zanje edini izhod v silo, češ, da drugace njihove v Franciji sploh ne bo vedel za skupni položaj Bretanje. Toda sodišče je bilo strogo — čeprav ni uslišalo zahteve državnega tožilca — in takšne

obrambe ali izgovorov ni upoštevalo.

Po pisanju tistega dela tiska, ki kot »Le Monde« deloma razume probleme Bretoncev, Korizčanov ali Baskov, so sinočnje obsode tako hude iz treh razlogov, ki so med seboj povezani: zaradi nesposobnega vedenja obtožencev med procesom (kar je večkrat razloženo, ne le sodišče, marveč predvsem državnega tožilca), zaradi želje, da enkrat za vselej naredi konec atentatorski dejavnosti avtonomistov, ter zaradi prikazni versakega atentata.

Čeprav se že omenjeni del francoskega tiska ne strinja s visokimi kaznimi, pa odločno zavrača nasilje kot obliko političnega boja za pravice Bretoncev, Korizčanov, Baskov in drugih, ki jim Francija ne priznava posebnega položaja. Po pisanju »Le Matina« so atentatorji v svoji manjšinski logiki zapirajo vase in skodujejo spoštovanja vredni stvari, za katero se borijo.

In prav zato je stroga obsoda toliko bolj nerazumljiva: obsojeni so tako dobili večji pomen, kot ga morda imajo v resnici.

Proces prot skupini, ki je izpeljala atentat na versajski grad, bo jensni.

STANE IVANC

Aretirana funkcionarja SWAPO

WINDHOEK, 26. julija (AFP, Reuter) — Južnoafriška policija je danes ponovno aretirala voditelja notranjega krila organizacije ljudstev Jugoahadne Afrike (SWAPO) duhovnika Festusa Naholoja in Franca Kabungulo.

Sekretarja za zunanje zadeve gibanja Swapo Naholo in sekretarja za promet Kabungulo so v začetku meseca na treh mesecih zaporov izpustili, da sta se lahko udeležila mednarodnih pogovorov o prihodnosti Namibije, ki so bili v Angoli. Voditelja gibanja Swapo so aretirali brez kakršnegakoli vzroka na letališču v Windhoeku, ko sta se vračala iz Lusake.

IZ VČERAŠNJE ZADNJE IZDAJE

Zgrešen strel iz Sofije

Bolgarsko zunanje ministrstvo objavilo deklaracijo, v kateri opeva bolgarsko politiko do Jugoslavije — Smešne trditve o zunanji politiki Jugoslavije

BEOGRAD, 26. julija (Tanjug) — V Sofiji so pozno sinoči objavili deklaracijo zunanjega ministrstva LR Bolgarije, ki je, ne da bi varčevala s besedami, polna samohvalne bolgarske politike do Jugoslavije. Po drugi strani deklaracija v veliko zagnanostjo in prav tako v obilice besed kritizira celotno jugoslovansko zunanjo politiko, njene uradne ustanove in odgovorne funkcionarje, ter jim deli nauke, kako naj bi se obnašali.

Kaže, da gre v tem panskem odgovoru na nedavno izjavo zveznega sekretariata za zunanje zadeve in na objavo treh osnutkov jugoslovanskih dokumentov za ureditev odnosov z Bolgarijo. Ta tekst z okoli 6000 besedami ni prinesel nič novega v bolgarskem vprašanju o osnovnem spornem stavu med Jugoslavijo in Bolgarijo — o vprašanju makedonske manjšine v Bolgariji, odnosu do SR Makedonije in Makedoncev in Jugoslovije v celoti. Edino novost predstavlja malce žalostna in dolga smešna bolgarska trditev, da jugoslovanska praksa do sosednje Bolgarije ni zrušljiva s politiko Jugoslavije v gibanju nevrščenih.

Kritika jugoslovanske politike v sinočni deklaraciji pravi, da Jugoslavija »nepravilno in tendenciozno obvešča svetovno javno mnenje o bolgarskih stališčih, toda Sofija tudi tokrat ne pove pred javnostjo, kaj je bistvo njenega spora z Jugoslavijo. Še več, v deklaraciji je Jugoslavija obtožena, da kaže pretenzije do tako imenovane makedonske manjšine v LR Bolgariji, pri tem pa deklaracija zamlčuje dejstvo, da se je današnja socialistična Bolgarija odvrnila od Dimitrova in se vrnila k samostanskim iluzijam bolgarskega carja Borisa. Verjetno

prav dva vata, enega za geografsko oddaljene države, drugega pa za tiste v svoji bližini. Pri tem se direktno govori o jugoslovanskem odnosu do nevrščenih dežel, čeprav se v istem kontekstu zastavlja vprašanje usklajenosti takega domnevnega jugoslovanskega stališa z vlogo Jugoslovije v gibanju nevrščenih.

Gotovo je, da je moralo bolgarsko ministrstvo to umetno ekvilibristiko izvesti zaradi trenutka, v katerem je objavilo deklaracijo. To se je namreč zgodilo sinoči, v trenutku, ko so se predstavniki oke stot držav — več kot dve tretjini človeštva — pripravljali, da začnejo s največjim dosedanjim diplomatskim shodom v svetovni zunanji okvira Združenih narodov, prav v Beogradu. Vsekakor so to storili zato, ker cenijo jugoslovansko revolucijo in neodvisnost, njeno celotno politiko v njenem nastajanju tako pred 17 leti na začetku obdobja nevrščenosti, kot tudi sedanjost, saj so hkrati prepričani v prihodnost jugoslovanske politike in Jugoslovije in s tem tej državi izkazujejo priznanje. Napad iz Sofije na jugoslovansko zunanjo politiko je tako ostal strel v prazno, njen namen je popolnoma zgrešen cilj. Razumemo ga natanko tako, kakor zasluži: kot še eno slepilo nedolaskovitosti stališa, ki je prenehalo biti aktualno in uporabno še tedaj, ko so v tem prostoru vladali še carji in kralji.

Spričo take nenavadne bolgarske trditve, v katero danes zagotovo ne verjamejo ne v Bolgariji ne zunaj nje, je nesmiseln »znanstvenilski zaključek, da ima Jugosla-

Od vsepovsod

Vihar oral po kockarski »meki«

HONGKONG, 26. julija — Z več kot 140 kilometri na uro se pustošili orkan drug za drugim po Hongkongu in bližnjih otokih. Porušili so kockarske »meko« na otoku Macao, udarili val pa je hudo pustošil tudi v osrednjem pristanišču. Na sliki: reševalci odstranjujejo ruševine porušenišč pročili v Macau.

Telefoto: UPI

Lava opustošila polja

GVATEMALA, 26. julija (AFP) — Kot poroča agencija, je ob močnem bruhanju vulkana Santiaguito, 230 kilometrov zahodno od Gvatemale, izgubilo 20 ljudi.

Hudournik lave, ki je bil dolg več kot kilometer, je odnesel most na reki Hamaca in tako odrezal od sveta prebivalce 200 posestev. Tudi na poljih je povzročil velikansko škodo.

Kolera pobira žrtve

ANKARA, 26. julija (INA) — Med epidemijo kolere, ki je zajela Džihar Bakir v Turčiji, so tri osebe umrle, zbolelo pa jih je sto.

Mestni župan Džar Bekir je poudaril, da so uvedli najstrožje ukrepe za preprečitev širjenja bolezni.

Trije planinci umrli v Alpah

CHAMONIX, 26. julija (AFP) — V francoskih Alpah so v zadnjih 24 urah umrli trije planinci, medtem ko s enega, katerega

»Uleta« atomska podmornica

LONDON, 26. julija (UPI) — Ena izmed štirih britanskih podmornic s atomskimi izstrelki »Polaris« je ujeta v mafišnem oporišču v zahodni Škotski. Civilni delavci, ki so zaposleni v oporišču, pozivajo sodelavce pri oskrbi in remontu podmornice.

Sindikati transportnih delavcev je pozval delavce v oporišču k stavki. Zahtevajo zvišanje plač s 38 na 47 funtov tedensko.

Uradni predstavnik obrambnega ministrstva je izjavil, da je treba blokadno podmornico takoj ustaviti, da bo podmornica lahko odplula, ker mora v kratkem v oporišču prispeti druga atomska podmornica na redni remont in oskrbo.

Predstavnik sindikata je sporočil, da se bo sindikat sprli vsakemu poskusu mornarice, da bi omogočila odhod podmornice iz oporišču, če pa bo mornarica skušala stavko ustaviti s silo, bo izbruhnil nov spopad.

Monsunsko deževje pustoši

NEW DELHI, 26. jul. (DPA) — Povodnji, ki jih je povzročilo veliko monsunsko deževje, so v zadnjih nekaj dneh v Indiji terjale najmanj 122 človeških življenj, medtem ko je okoli 9,5 milijona ljudi ogroženih. Velika škoda je tudi na posevkih. Vremenoslovci še ne napovedujejo boljšega vremena in tako se je bati, da bodo posledice še hujše.

Poleg tega je na območju Sitamanarhija v državi Bihar izbruhnila tudi epidemija kolere.

Stavka kontrolorjev letenja

PARIZ, 26. julija (AFP) — Okoli 450 kontrolorjev letenja centra v Athis-Monsu, ki vodijo letalski promet v vsej severni Franciji, se bo v petek ob 6. uri po srednjeevrop-

Hrup sprožil pritožbe

WASHINGTON, 26. jul. (AFP) — Ameriško prometno ministrstvo je sporočilo, da so prebivalci iz okolice letališča »Kenneb« v juniju vložili 663 pritožb zaradi hrupa pri pristajanju in vzletanju letal.

Kljub temu, da je bil hrup, ki ga povzročajo reaktivna letala, enako močan tudi v maju, je bilo v tem mesecu le 397 pritožb. Večje število pritožb pripisujejo zaradi poletni vročini, zaradi katere so ljudje prisiljeni odpirati okna in se jim tudi hrup zato zdi močnejši.

Kritika jugoslovanske politike v sinočni deklaraciji pravi, da Jugoslavija »nepravilno in tendenciozno obvešča svetovno javno mnenje o bolgarskih stališčih, toda Sofija tudi tokrat ne pove pred javnostjo, kaj je bistvo njenega spora z Jugoslavijo. Še več, v deklaraciji je Jugoslavija obtožena, da kaže pretenzije do tako imenovane makedonske manjšine v LR Bolgariji, pri tem pa deklaracija zamlčuje dejstvo, da se je današnja socialistična Bolgarija odvrnila od Dimitrova in se vrnila k samostanskim iluzijam bolgarskega carja Borisa. Verjetno

prav dva vata, enega za geografsko oddaljene države, drugega pa za tiste v svoji bližini. Pri tem se direktno govori o jugoslovanskem odnosu do nevrščenih dežel, čeprav se v istem kontekstu zastavlja vprašanje usklajenosti takega domnevnega jugoslovanskega stališa z vlogo Jugoslovije v gibanju nevrščenih.

Gotovo je, da je moralo bolgarsko ministrstvo to umetno ekvilibristiko izvesti zaradi trenutka, v katerem je objavilo deklaracijo. To se je namreč zgodilo sinoči, v trenutku, ko so se predstavniki oke stot držav — več kot dve tretjini človeštva — pripravljali, da začnejo s največjim dosedanjim diplomatskim shodom v svetovni zunanji okvira Združenih narodov, prav v Beogradu. Vsekakor so to storili zato, ker cenijo jugoslovansko revolucijo in neodvisnost, njeno celotno politiko v njenem nastajanju tako pred 17 leti na začetku obdobja nevrščenosti, kot tudi sedanjost, saj so hkrati prepričani v prihodnost jugoslovanske politike in Jugoslovije in s tem tej državi izkazujejo priznanje. Napad iz Sofije na jugoslovansko zunanjo politiko je tako ostal strel v prazno, njen namen je popolnoma zgrešen cilj. Razumemo ga natanko tako, kakor zasluži: kot še eno slepilo nedolaskovitosti stališa, ki je prenehalo biti aktualno in uporabno še tedaj, ko so v tem prostoru vladali še carji in kralji.

K sreči le dva ranjena pri zasilenem pristanku

KALAMAZOO (MICHIGAN, ZDA), 26. julija — Tako se je »spočil« reaktivno potniško letalo znanke convair, ki je takoj po vzletu z letališča v mestu Kalamazoo moralo zasilon pristati v koruznem polju. Od 39 potnikov in treh članov posadke sta bila na srečo le dva ranjena.

Telefoto: UPI

Napetost na vroči meji

Prebivalci Iriana množično bežijo v Papuo — Novo Gvinejo

SYDNEY, 26. julija (Tanjug) — Avstralijska je pri indonezijski vladi razvila zaskrbljenost zaradi povečane vojaške aktivnosti na meji med indonezijsko provinco Iriana (bivši Zahodni Iriani) in Papuo — Novo Gvinejo. Dobro poučeni krogi v Canberra navajajo, da je avstralska vlada izrazila zaskrbljenost preko svojega veleposlanika v Džakarti, ni pa vložila uradnega protesta.

S spornega območja na meji med Papuo — Novo Gvinejo in Irianom pa poročajo o novih begunih, ki bežijo iz Indonezije v Papuo — Novo Gvinejo. Indonezijske čete so namreč v zadnjem mesecu s pomočjo letalstva začele ofenzivo proti gerilcem gibanja za osvoboditev Zahodne Papue, ki je sestavi del Iriana.

Gverilci so namreč pred sedmimi meseci ugrabili sedem visokih civilnih in vojaških funkcionarjev iz pokrajine, za njihovo izpustitev pa so zahtevali začetek pogajanj o samoodlobi in nekaj denarja. Pri svojih operacijah so imeli izhodno v Papuo. Novi Gvineji je v zadnjem mesecu dni so indonezijski vojak nekatkrat vdrl na ozemlje sosednje države. Zadnje operacije pa so spravile ljudi iz severnega območja pasu Iriana v beg v sosednjo državo.

PRED 1. AVGUSTOM

Praznik Kranja

Občinsko praznovanje povezano z jubilejema - Nova šola na Primskovem

KRANJ, 26. julija — Letošnji občinski praznik, ki ga slave 1. avgusta, bodo v Kranju združili z jubilejema dveh večjih delovnih organizacij ter ga obeležili s pomembnimi družbenimi pridobitvami in z vrsto prireditev.

V Tekstilindusu so svoj jubilej — 50-letnico ustanovitve svojega predhodnika tekstilnega podjetja Jugobruna proslavili že minul petek. V soboto pa bodo podobno slavje imeli v Planiki, ki je sicer za polovico manjša. Ob tej priložnosti bodo v Planiki v petek in soboto odprli vrata svojih proizvodnih prostorov za ogled.

Ob jubileju kranjske tovarne obute bo na razstavišču v Savskem logu v soboto skupna seja vseh zborov občinske skupščine in delavskega sveta podjetja. Na njej bodo med drugim podelili letošnje občinske nagrade in priznanja ter priznanja Planike delavcem, ki so v njej že od vsega začetka.

Tudi prvi novi družbeni objekt so za praznik že odprli. To je dom avtomoto društva

v Cerkljah, kjer je bila slovesna otvoritev minulo nedeljo. V soboto popoldne pa bo slavje ob novi podružnici osnovni šoli na Primskovem, v kateri bo tudi vrtec.

Denar za šolo so dali občani s samoprispevkom in delovne organizacije. Vanjo se bodo jeseni preselili iz stare, dotrajane šole. V novi bodo imeli 10 učilnic, večnamenski prostor, knjižnico in druge prostore. V štirih nižjih razredih bo v prihodnjem šolskem letu okoli 200 učencev, v vrtec pa bodo sprejeli 45 otrok.

V okviru občinskega praznika se bo v prihodnjih dneh v Kranju in drugih krajih vrstilo več športnih tekmovanj v plavanju, atletiki, kolesarstvu, alpskem smučanju, smučarskih skokih in košarki.

LADO STRUŽNIK

Gneča na obali

PORTOROŽ, 26. julija — Slovenska obala je te dni živa in polna kot že dolgo ne. Skorajda ni hotela, ki ne bi bil za seden več kot stoočstno. V hotelu Marina v Izoli so izbrskali na plan vsa ležišča, podobno je v Emoni, pa Bernardinu, kjer je prazno samo nadstropje, ki ga popravljajo zaradi hudega neurja. Tudi avtokampi so polni. V portoroškem kampu je več kot 900 gostov. Hotelirji slovenske obale pa se že pripravljajo na prihodnje leto. Kaj velikega sicer ne bodo zgradili, zato pa bodo temeljito obnovili nekatere stare hotelske objekte.

J. J., Foto: J. Pukič

Poudarek samoupravnim odnosom

Na Koroškem ustanavljajo skupščine krajevnih skupnosti

RADLJE OB DRAVI, 26. jul. — Občinsko in krajevno konference SZDL v koroških občinah namenljajo ta čas veliko pozornost razvoju samoupravnih odnosov v krajevnih skupnostih in stanovanjskem gospodarstvu.

Tako na Ravnah, v Dravogradu, Slovenj Gradcu in Radljah so velik poudarek dali preobrazbi krajevnih skupnosti oziroma ustanovitvi skupščin v njih. Skupščine krajevnih skupnosti, kjer bodo zastopani tako delegati iz posameznih zaselkov, delegati družbenopolitičnih organizacij, tozdev in delovnih organizacij ter društvo, bodo povsod ustanovili še pred avgustom, le v Slovenj Gradcu so to opravili pustili za september.

Organizacije SZDL so sproti tudi akcije za ustanovitve učilnic odbojev oziroma odborov SZDL po zaselkih, s čimer bi radi to frontno organizacijo še bolj približali ljudem. Stekla je tudi še akcija za ustanovitve zborov stanovalcev.

I. P.

DELO IN KULTURA

Letos izbrali Bistričane

MARIBOR, 26. julija — Nastopi ob prireditvah ob veku »Bratstva in enotnosti« so za vsako kulturno-umetniško skupino veliko priznanje. Zato se je tudi letos prijavilo več skupin, ki bi rade odpotovale in se predstavile v pobratnih mestih Srbije. Pri medobčinskem svetu SZDL Maribor so tako pri izboru upoštevali raznolikost programa, ki ga skupina nudi in uspeh skupin, želeli pa so tudi, da bi se letos predstavila tista občina, ki doslej še ni imela te priložnosti. Tako so se odločili, da potuje letos z vlakom pihalni orkester Impol iz Slovenske Bistrice, pridružili pa se mu bodo tudi dramski igralci DPD Svobode.

M. S.

Beograjsko »Kolo« za brigadirje

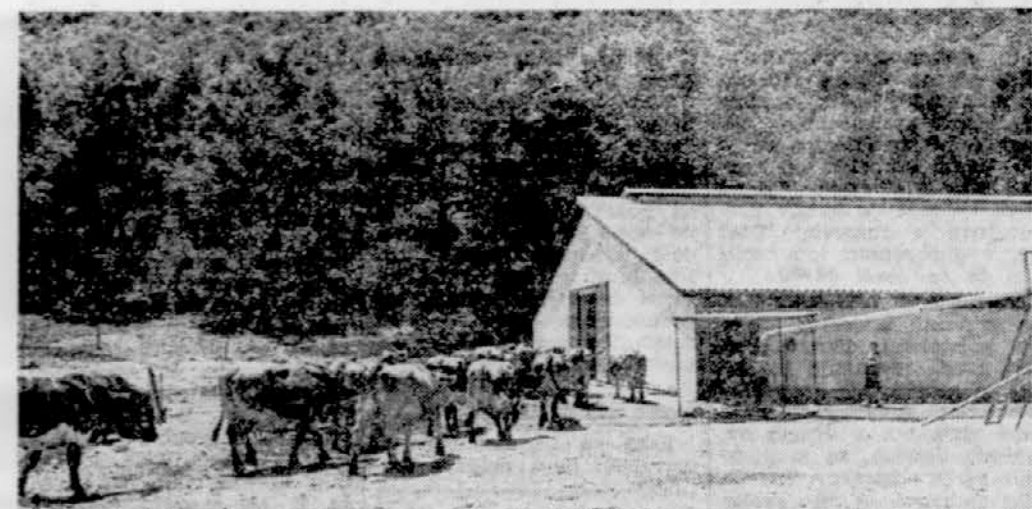
BOVEČ, 26. julija — Jutri ob 18. uri se bo v Boveču na prostoru pred hotelom Alp, zavrtela beograjska folklorna skupina Kolo. Enournna prireditev osred. v kulturni program, ki ga organizira tolmniška zveza kulturnih organizacij v sodelovanju z vodstvom mladinske delovne akcije Posoje 78, za brigadirje iz kobarškega naseleja. Na prireditvi pa so seveda vabljeni tudi domačini in številni bovsiki turisti.

K. R.

Tinje: ustanovili KUD

TINJE, 26. julija — V okviru proslav ob 100-letnici rojstva pesnika Otona Zupaniča so v krajevni skupnosti Tinje na bistriskem Pohorju ustanovili kulturno-umetniško društvo, ki nosi pesnikovo ime. Društvo ima več kot 60 članov, ki sodelujejo v moškem in ženskem pevskem zboru in v recitatorski skupini, najbolj aktivna pa je dramska skupina, ki vsako leto pripravi po dve predstavi.

V. H.

Volarska živina ostala v dolini

VOLARJE, 26. julija — Medtem ko je večina tolmniških živinorejcev že v prvih poletnih mesecih gnala svoje črede na visokogorske pašnike pa je petdesetgleda čreda volarske hlevske skupnosti ostala v dolini. Čeprav se bo te dni čreda povečala še za dvajset krav, pa v sodobno urejenem skupnem hlevu in s pašnokošnim načinom krmljenja živine zanje zlahka skrbi le nekaj zaposlenih.

Foto: Katja Roš

OBETI ZA CESTE NA CELJSKEM OBMOČJU

Asfalt namesto prahu

Obsežna dela na Kozjanskem, na cesti maršala Tita — Do zaključka leta po asfaltni prevleki vse do Lesičnega

CELJE, 26. julija — Celjsko cestno podjetje mora skrbeti za 86 km magistralnih cest in 455 km regionalnih, od katerih je še 204 km pokritih s peskom, prahom ali blatom. Za magistralno cesto velja cesta Ljubljana—Maribor, ki jo Celjani prevzamejo pod Trojčani in jo v Teranjah oddajo Mariborčanom, prav tako pa je magistralna cesta od Celja proti Zidanemu mostu — meja na radeškem mostu.

Magistralne so glede na pravil letos malo razenarjene, saj so do danes popravili le 3 km na Vranskem, kjer so razbili prejšnje betonske plošče in jih nadomestili s asfaltno — cena 4,8 milijona dinarjev. Predvidevajo pa še, da bodo najbrž popravili še 9 milijonov dinarjev za popravilo magistralne med naseljenimi Stranice — Vojnik.

Veliko več se dogaja na regionalnih cestah. Sijl ko prej je najpomembnejša cesta maršala Tita ali kakor jo domačini imenujejo Titova cesta. O tej cesti je bilo že precej povedanega, zato se danes na njej ne kaže predolgo gadrežati, pa ven-

V Logarsko dolino po lepši cesti

Od Ločice proti Kamniku je že na začetku približno 3 km makadama, ki so mu pa papirju letos dnevi sicer šte-

ti — toda najbrž res samo na papirju. Očitno bo za ta odsek zmanjkalo denarja, pa tudi sicer se bo potem po vsej verjetnosti s tem odsekom ukvarjalo ljubljansko cestno podjetje. Obiskovalci Logarske doline bodo že letos vozili po 3,2 km novi asfaltni prevleki od Senturta naprej, kar bo investicije veljalo 7,9 milijona dinarjev. Pred Velenjem (glej dano iz Arje vasi) so delavci Slovenije ceste že bistveno izboljšali 2 km cestišča, za svoje delo pa so zaračunali 8 milijonov dinarjev.

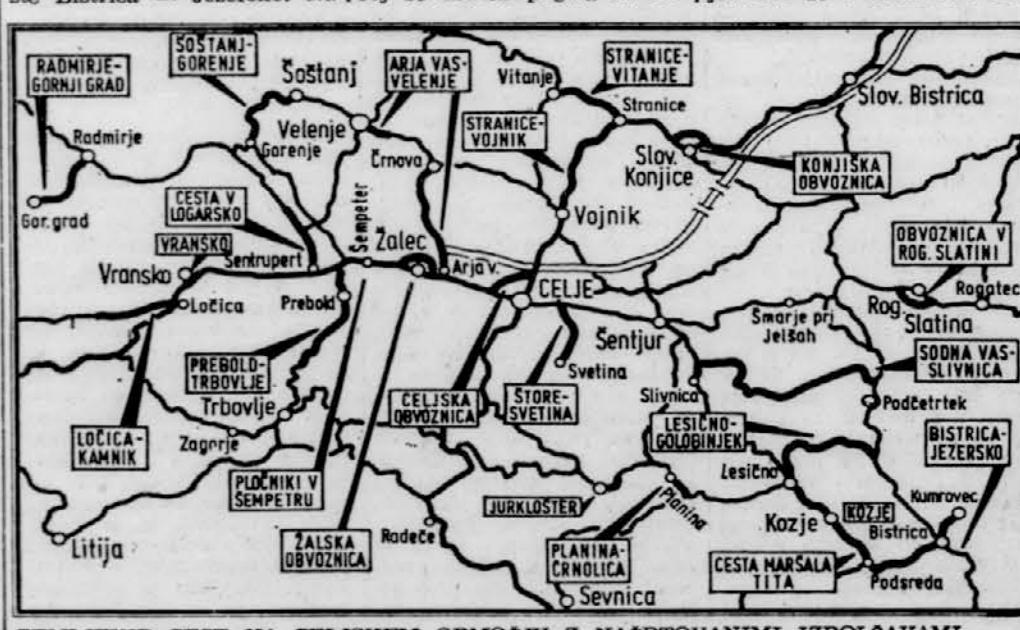
Na območju CP Celje je 12 km ceste od Latkove vasi preko Prebolda do Trbovelj. Na tej cesti bodo letos popravili 3 km dolg odsek, kar bo veljalo 6,5 milijona dinarjev, za 1,4 km dolg odsek od Stranice proti Vitanju pa pripravljanih 6,5 milijona dinarjev.

V bližini Jurklostra je 700

m izredno slabega cestišča, ki ga bodo letos popravili za 3,6 milijona dinarjev, od Planice proti Črnomlju bodo letos za 9 milijonov dinarjev popravili 1360 metrov ceste in tako bo potem ta prometnica skoraj v celoti asfaltirana. Približno 20 milijonov bodo Celjani zaslužili na novomeškem območju, in sicer na 3 km dolgem odseku ceste Bistrica — Jezersko. Na

Presežek za novo cesto Šoštanj—Gorenje

To bi bilo v glavnem vse, kar se dogaja na celjskih cestah s pomočjo »republiškega« denarja. Ostane nam torej še kratek pogled na de-

ZEMLJEVID CEST NA CELJSKEM OBMOČJU Z NAČRTOVANIMI IZBOLŠAVAMI

Metliški dom kulture do praznika

Za občinsko slavlje, 26. novembra, bo nared obnoven dom Partizana

METLIKA, 26. julija — V Metliki so začeli obnavljati prejšnji dom Partizana, ki ga bodo spremenili v dom kulture. Dela je prevzela domača delovna organizacija Transportno gradbeno podjetje. Vrednost del je ocenjena na 5 milijonov dinarjev, prenovljeni dom kulture pa naj bi bil nared do občinskega praznika, 26. novembra.

Obnova metliškega doma Partizana je letošnja druga največja negospodarska investicija, če ne upoštevamo komunalnih objektov. Za največjo gradnjo, zidavo nove šole v Podzemlju, pa bodo do konca meseca naredili gradbeni projekt in začeli zbirati denar.

Kot računajo, bo nova šola, ki jo ima telovadnica, kuhinja, z jedilnico, knjižnico, pisarno in 14 učilnic in kabinetov, veljala 17 milijonov dinarjev. Mariborski Marles je obljubil »kredit« v višini 50 odstotkov predračunske vrednosti stavbe, za posojila pa bodo prošili tudi republiško telovadnisko in izobraževalno skupnost. Če bo šlo vse po načrtih, bodo začeli podzemeljsko osnovno šolo zidati jeseni.

J. S.

Po poteh partizanske sanitete

MOZIRJE, 26. julija — Mozirski mladinci so uspešno zaključili dvodnevni pohod po poteh partizanske sanitete, v katerem so obiskali kraje, znane po partizanski bojnišnici.

Put so začeli v Logarski dolini in jo končali v Rovanem kotu, pohačali pa so se udeležili tudi borbi in nekaj njih, ki jih je med vojno kot ranjenec sprejela v svoje varno okrilje bolnišnica v Podolsevi. Z mozirskimi mladinci so po poteh partizanske sanitete hodili tudi predstavniki mladine iz pobratene občine Čajetina, za vse pa je bil pohod prijetno doživljaj, v katerem so obogatili tudi svoje znanje o narodnoosvobodilni borbi.

I. B.

Več sladkarij iz Sane

Posodobitev obeta večjo proizvodnjo in boljše kvaliteto izdelkov

MARIBOR, 26. jul. — Podravka Koprivnica — TOZD Sana Hoče namerava modernizirati svojo proizvodnjo in kupiti novo opremo za povečanje proizvodnje in za izboljšanje kvalitete svojih izdelkov. Tako bodo med drugim preuredili linijo Oetker, razširili poslovne prostore, postavili transformatorsko postajo in preuredili ostale proizvodne linije.

Na tujem nameravajo kupiti pakirni stroj, saj je na tržišču vedno večje povpraševanje po kilogramskih zavitih praskov in sladoledu. Modernizacija bo veljala okoli 0,9 milijona dinarjev. Z novimi investicijskimi vlaganji bodo povečali produktivnost, ekonomičnost in rentabilnost poslovanja, kar bodo odpravili ožka grla v proizvodnji in modernizirali proizvodni proces.

M. K.

Pisma bralcev

Zakaj je prazna obvoznica

Moti se tisti, ki misli, da bi se dalo z dvema tablama doseči dobro počutje gostov na obvoznici od Črnega kula prek Buzeta v Pulj. Mar je to sploh cesta? Saj začetni del je to ozka vijugasta pot pokrita z razpadajočim asfaltom.

To je poglavitni razlog, da se je izogibajo domači in tuji turisti, ne pa dve še kolikor toliko pregledni tabli. Tudi dobro poznajo naše cestno omrežje, večina bolj kot domači in tudi tako hitro ne nasedajo, kot domači.

V tem mesecu sem se že trikrat vozil z avtomobilom po tej obvoznici, ob tem pa ugotovil in občutil, da se na hrvaški strani res zavedajo pomena te obvoznice in jo temu primerno tudi modernizirajo, širijo in jo asfaltirajo.

jo vsako leto več. Na naši strani pa smo še vedno mnogi, in to že dolga leta, da sta za dobro počutje motoriziranih turistov dovolj le dve tabli.

DR. ALEKSANDER NARDIN, Sempeter pri Gorici

Pa smo res bogati!

Marsikateri bralca Dela je pred dnevi pogrelo, ko je pogledal sliko in hkrati bral članek pod naslovom »Star papir najbrž še plačujemo v devizah. Papirna Kolčevo lahko plača tujemu dobavitelju za kilogram starega papirja od 1 do poldruga dinarja za kilogram, domačega pa plačuje dokaj manj. Mar je star papir iz SZ toliko bolj si od našega, ki ga imamo dovolj pred vrati naših papirnicarjev. Najbrž se pri nas ne da organizirati pobiranja starega papirja in je morda res lažje podpisati pogodbo in se tako znebiti vseh skrbi, ki bi se pojavile ob zbiranju starega papirja.

Po mojem mnenju je pri nas starega papirja dovolj, treba je le organizirati odvoz in to tako potrebno surovino za našo papirniško industrijo po plačati po takšni ceni, kot jo plačujemo za uvožen star papir, s tem pa bi prihranili veliko dragocenih deviz in bi jih raje porabili za zdravila, zdravstvene instrumente in še kaj drugega potrebnega.

JOŽE VOLK, Velenje

PREHRANA ŠOLARJEV

Zaprta kuhinja

Med celjskimi dijaki je med počitnicami malo zanimanja za kosila v šoli

CELJE, 26. julija — Varstvo in prehrana šolskih otrok povzročata med počitnicami — kot vse kaže — več skrbi prosvetnim delavcem, kakor pa staršem. Potem ko so včeraj v šolski kuhinji na gimnaziji, ki te dni opravlja dežurstvo, pripravili samo sedem obrokov, so se odločili, da bodo zaradi premajhnega zanimanja šolarjev kuhinjo zaprli.

Zares je prav presenetljivo, da v nasprotju s tisoči učencev, ki v času pouka kosijo v šolskih kuhinjah, ni med počitnicami skoraj nikogar, ki bi uporabljal to možnost. To namreč gotovo ne pomeni, da so si prehrano uredili kje drugje, temveč prej, da je čez počitnice nered v naših prehranbenih navadah še večji kot ob običajnih dneh.

Podobno je tudi z varstvom otrok. V pionirskem domu Cvetke Jerinove, kjer so prijavili v zadnjih tednih šolskega leta sklepati, da bo čez poletje treba imeti vsaj dva oddelka, so se danes zjutraj zbrali trije učenci in dve učiteljici. Če stvar zdej pogledamo z otroškega stališča, je seveda veliko privlačnejše do polne prežitve na dvorišču kot pa pod nadzorstvom učitelja, nobenega dvoma pa ni, kaj je bolj varno in bolj v redu.

Resnici na ljubo je treba ugotoviti, da počitniško varstvo celjskih otrok ni najbolj pestro. Verjetno bodo zainteresirane interesne skupnosti morale najti nove oblike počitniškega varstva — z več zanimivimi dejavnostmi, skratka tako, da bo tudi otrokom prijetnejše v organizirani kot pa v neurejeni, slučajni skupini na dvorišču ali v stanovanjski soseski.

IVICA BURNIK

Spominske razstave v Godčevi hiši

Revolucionarjev dom bo postal kulturno-godovinski objekt

BOHINJSKA BISTRICA, 26. julija — OK ZKS in komiteja občinske konference ZKS Radovljica, sta začela s pripravami, da bi preuredili hišo predvojnega revolucionarja Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici v kulturno-godovinski objekt. V tej hiši je bil marca 1939. leta konstituiran CK KP Jugoslavije.

V prostoru, kjer je bila soba tako, kakršna je bila pred 40 leti, ko je bila v njem usnjarska sušilnica z razstavnim gradivom o zgodovinskem pomenu tega godovinskega objekta.

V hiši bodo uredili tudi spominsko sobo Tomaža Godca, razstavo o naprednem političnem delovanju in narodnoosvobodilni borbi v Bohinju ter tudi usnjarski muzej, za katerega bodo kot eksponate uporabili predvsem predmete, ki so služili usnjarski obrti v Godčevi hiši. V. F.

V nekaj vrstah

LIUBLJANA: MANJŠA PONUDBA SLADOLEDA — Ljubljanske mlekarne ne morejo ponuditi na tržišču toliko vrst sladoleda, kot so obljubljale in kot reklamirajo v svojih prospektih. Kot so nam povedali, so vzrok za to neljubo za deveto težave s proizvajalci embalaže za sladolede, ki niso izpolnili dogovorjenih obveznosti. To so Tipoplastika iz Gornje Milanove ter Grafotekma in Zadržna štampa iz Zagreba, ki pa svoje postopke opravičujejo s težavami z uvozom surovin, ki jih potrebujejo pri proizvodnji omenjene embalaže. Mimogrede naj še pomenimo, da Ljubljanske mlekarne v prihodnjih dveh letih nameravajo precej povečati proizvodnjo sladoleda, poleg tega pa bodo začele izdelovati še nekaj novih vrst sladoleda.

L. Dj.

MARIBOR: MED DOPUSTI ZAPRTE AMBULANTE — Ker je v poletnih mesecih bolezen nekoliko manj pogost gost, pa tudi zdravniki bi radi na zaslužni oddih, so v mariborskem zdravstvenem domu sklenili, da v avgustu zaprosijo naslednje okoliške ambulante: Selnica ob Dravi, Miklavž, Kungota, Jakobski dol, Limbuš in Duplek. Bolnikom, ki se običajno zdravijo v teh ambulantah, priporočajo obisk v ordinacijah v mestu.

M. S.

MARIBOR: ZOPET KOPANJE V FONTANI — Tiste, ki jim je kopanje v Fontani zdravilo in okrepilo, bo prav gotovo razveselila vest, da so ponovno odprli bazen, ki je sedaj bogaten še s trmiskim kabinetom. Cena kopanja je ostala še naprej 30 dinarjev za neomejen čas. Tisti, ki imajo bolečine v križu, naj se ogledajo v Fontani v torek, od 15. do 17. ure, ko je plavanje pod nadzorom fizioterapevte. Do 20.30 pa je tega dne rekreacijsko plavanje. V sredo je čas med 15. in 17. uro namenjen tistim, ki imajo bolečine v ramenem sklepu, od 17. ure dalje pa za vse ostale. V četrtek lahko zaplavate v Fontani od 15. do 20.30, v soboto in nedeljo pa od 10. do 18.30.

M. S.

MURSKA SOBOTA: HOTELI ZASEDENI — Vsi hoteli v Radenich, vključno s hotelom Radin, so zasedeni do septembra. Prav tako so potrebne predhodne rezervacije v zasebnih turističnih sobah. V tukajšnjem hotelu Diana je še dovolj prostora, prav tako pa tudi v hotelu Grozd v Gornji Radgani in v hotelu Jeruzalem v Ljutomeru. V Moravskih Toplicah pri Murski Soboti so zasedene vse postelje kapacitete, nekaj prostora je le v zasebnih turističnih sobah.

F. M.

DRAVOGRAJ: NA AVTOCESTO BEOGRAD—NIS — Deset mladih Dravogradčanov bo 28. julija odpotovalo na zvezno mladinsko delovno akcijo pri graditvi avtomobilske ceste Beograd—NIS. Mesec dni bodo delali v brigadi Dragačevski heroji iz pobratene občine Lučani.

S. S.

BOHINJSKA BELA: GRADITEV BOHINJSKE CESTE — Pred mesecem dni so zabrnili storji, da bi dobili hitrejši del ceste proti bohinjanskemu kotu. Nova cesta se bo pri cerkvi na Bohinjski Beli ločila od sedanje zamudne ceste in se ji spet pridružila Sebe na Obrnari. Dolga bo približno 4,5 kilometra, na njej pa bosta tudi mostova Bela in Obrnari, ki se

bosta bočila 15 oziroma 30 metrov nad Savo Bohinjsko. Najprej bodo zgradili oba mostova, ki bosta imela vsak po sto metrov, postavili pa ju bodo delavci SGP Gradbenice iz Kranja. Mostova bosta postavljena v prihodnjem letu.

Foto: V. F.

LITUA: NOVA CESTA POLSKIN—MAMOLJ — Pred dnevi so odprli novo, 8 km dolgo cesto Polskin—Mamoli, ki je tamkajšnjim vaščanom skrajšala pot v Litijo, pomembna je tudi za gospodarstvo. Cesta je stala 3,5 milijona dinarjev, ki jih je investiralo Gozdno gospodarstvo Ljubljana, pomagali pa so domačini. Cesto nameravajo poglobiti od Mamolja do Češke, kasneje pa še od Češke do Spodnjega Loga, tako da bo dolga 20 km.

M. V.

TREBNJE: VRNITEV BRIGADE — Trebanjska brigada se je vrnila z mladinske delovne akcije Kozbana 78, kjer se je uvrstila med najboljše brigade.

M. D.

NOVO MESTO: ZELENICE UREJAJO — Novomeške zelenice in parke urejajo, da bi mesto pričakalo konferenco jugoslovanskih mest, ki bo tu oktobra, s kar najlepšo zunanjjo podobo. Za pleskanje klopi v parkih, urejanje skarp in za vsa druga olepševalna dela je namenjenih 400.000 din.

M. D.

NOVO MESTO: RAZSTAVA O ZELENICARJIH — V novomeškem domu JLA so pripravili razstavo »Zelenicariji v revoluciji«. S fotografijami in dokumenti je prikazana udeležba zelenicarjev v predvojnem revolucionarnem boju za delavske pravice, njihova udeležba med NOB ter v prvih po vojnih naporih za usposobitev železniškega prometa. Razstavo je pripravil aktiv ZZZ železniškega gospodarstva Ljubljana, v sodelovanju z aktivom ZZZ železniškega vozlišča Novo mesto. Odprta bo do 30. julija.

M. H.

ROVČI: ZAMEJSKI TABORNIKI ODPOTOVALI — Zamejski taborniki iz Gorice in Trsta, ki so združeni v rodu Modrega vala, so zapustili Tolmnsko. Taborniki, ki so si letos postavili tabor ob zgornjem toku Nadžice, so s številnimi srečanji s tolmnsko mladino slovenskih tabornikov iz sosednjih taborov in z mladino, ki sodeluje v mladinski delovni akciji Posoje 78, poglobili stike in bolje spoznali materialno domovino.

K. R.

NOVA GORICA: SREČANJE IZSELENCIH — V soboto bo na vrtu novogoriškega hotela Park 20. srečanje izseljenec iz vse Primorske. Na srečanje, ki bo tudi posvečeno 30-letnici priključitve Primorske k matični domovini, bodo prišli tudi tisti, ki so se pred 30 leti kot prvi vrnili v svobodno domovino. Prireditvi, ki jo bo pripravila podružnica izseljeniške matice iz Nove Gorice, bodo popestrile narodne in borbene pesmi ter številne recitacije.

K. R.

ILJA BREGAR

cin. Srečna mati, Veselinka Nikolič iz Parčina, je avtobus rodila zdravo deklico, težko 3100 gramov in dolgo 47 centimetrov.

»Zaslišal sem krik in klice: 'Ustavite, ustavite! Zenska rojeva!'« pripoveduje voznik avtobusa Stevan Obradović. »Zavrli sem in ženski pomagal, da je legla na tla. Bal sem se, da bi se otrok zadušil. Potem sem takoj z vsemi potniki odpejal v bolnišnico. Vozil sem hitro, kolikor je bilo mogoče in na srečo se je vse dobro končalo.«

V paraskemem medicinskem centru, kjer je mati z otrokom, smo se pogovarjali tudi z materjo Veselinko, ki nam je dejala:

»V avtobus sem vstopila v Čupriji. Niti sanjalo se mi ni, da bom ta dan rodila. Toda kot ste slišali, se počutim dobro. Zahvaljujem se vsem potnikom, še posebno pa vozniku, ki so mi nesebično pomagali.

Zvedeli smo, da so deklici dali ime Majša.

(Po »Novosti«)

Prevozniški pasji dnevi

LJUBLJANA, 26. jul. — Da so naposled tudi naši kraji dočakali prave pasje dneve, priča tale posnetek tovrnjaka na enem izmed parkirišč v glavnem mestu Slovenije. Za poklicne soferje so ti časi vsekakor pasji, predvsem zaradi kolon, ki onkraj meje — v Avstriji in ZRN predvsem — stojijo ob počitniških konicah tudi na desetine kilometrov daleč.

Dolgoročno načrtovanje terja zrelo sodelovanje

Delegati vseh treh zborov skupščine SR Slovenije o uspehih in zaostajanjih
v izvajanju srednjeročnega načrta — Poročilo izvršnega sveta SR Slovenije

LJUBLJANA, 26. julija — Pred dvema letoma in pol smo si s srednjeročnim načrtom razvoja Slovenije zastavili zahtevne cilje, ki so na mnogih področjih pomenili tudi prelomnico v našem razvoju. Zato je prav, temu pa so v današnjih razpravah vseh treh zborov skupščine SRS posvetili izjemno pozornost, da vnovič presodimo planske dosežke, pa tudi to, kar nas pri tem še ovira.

Ali, kot je dejal podpredsednik republiškega izvršnega sveta Zvoneta Dragana v svojem izjavi, zgolj doseganje osnovnih materialnih okoliščin brez ustreznih sprememb v strukturi in krepitvi kvalitativnih dejavnikov ter utrjevanju samopraviljanja v razvojnem stališču še ne pomeni tudi dočela uspešnega izvajanja srednjeročnega plana. (Ekspozice Z. Dragana na skupnem zasedanju zborov objavljamo na 5. in 6. strani).

Delegati so v svojih razpravah, ki so se v glavnem ujemale z ocenami v poročilu izvršnega sveta na to temo, osvetlili poleg uspehov tudi več vzrokov za zaostajanje na nekaterih področjih. Tako so, recimo, dejali, da ne moremo marsikje pričakovati boljših dosežkov, če prej ne uredimo ustreznih infrastrukture. To neke pomeni le boljše cestno povezavo med Ljubljano in Naklino, drugod pa vse tiste

manjše ceste na manj razviti območjih, ki bi nenazadnje pritegnile tudi več industrijskih naložb. Videti je tudi, da kasni pri marsikateri proizvodni naložbi, kar bi

● Delegati je na skupnem zasedanju republiškega izvršnega sveta Zvoneta Dragana, ki so ga v prejšnjem letu Marek obvestil o veliki škodi zaradi minljivih neurij s točo. Skoda sedaj ocenjujejo na 920 milijonov dinarjev, od tega je v kmetijstvu za 770 milijonov. Nekateri ukrepi so že uveljavljeni, izvršni svet pa bo jutri sprejel še dodatne. (O tem več na 4. strani).

moral v zadnjih dveh letih planskega obdobja kar se da nadoknaditi. Seveda pa bo verjetno še treba pomisliti tudi na to, kaj bi le kazalo

brez posebne zamere nekoliko odložiti. Čeprav smo dosegli nekaj ugodnejših premikov v naši zunanjetrgovinski blagovni menjavi, na drugi strani izgubljamo preveč moči s se premoale učeščenim prenosom tega področja neposredne na združeno delo, kar je seveda treba upoštevati. Ravno pri tem pa se vedno pogrešamo dolgoročne planiranje, ki terja glasi višje oblike gospodarskega sodelovanja, ne le golo prodajo blaga in storitev.

Mariiborski delegati pa so med drugim opozorili, da je do prve jesenske skupščinske seje preveč daleč, da bi do takrat odlagali razpravo o nekaterih davčnih olajšavah pri davku iz dohodka TOZD. Zato naj bi o tem odložili še danes. Na pojasnilo podpredsednika IS Zvoneta Dragana, da bi bilo to pravzaprav preuranjeno, saj tudi današnji podatki še niso do-

končni in bi nekateri predvideni ukrepi bili lahko kasneje še bolj spodbudni, in po pripombah nekaterih delegatov, je mariiborski delegat svoj predlog o današnji odločitvi umaknil.

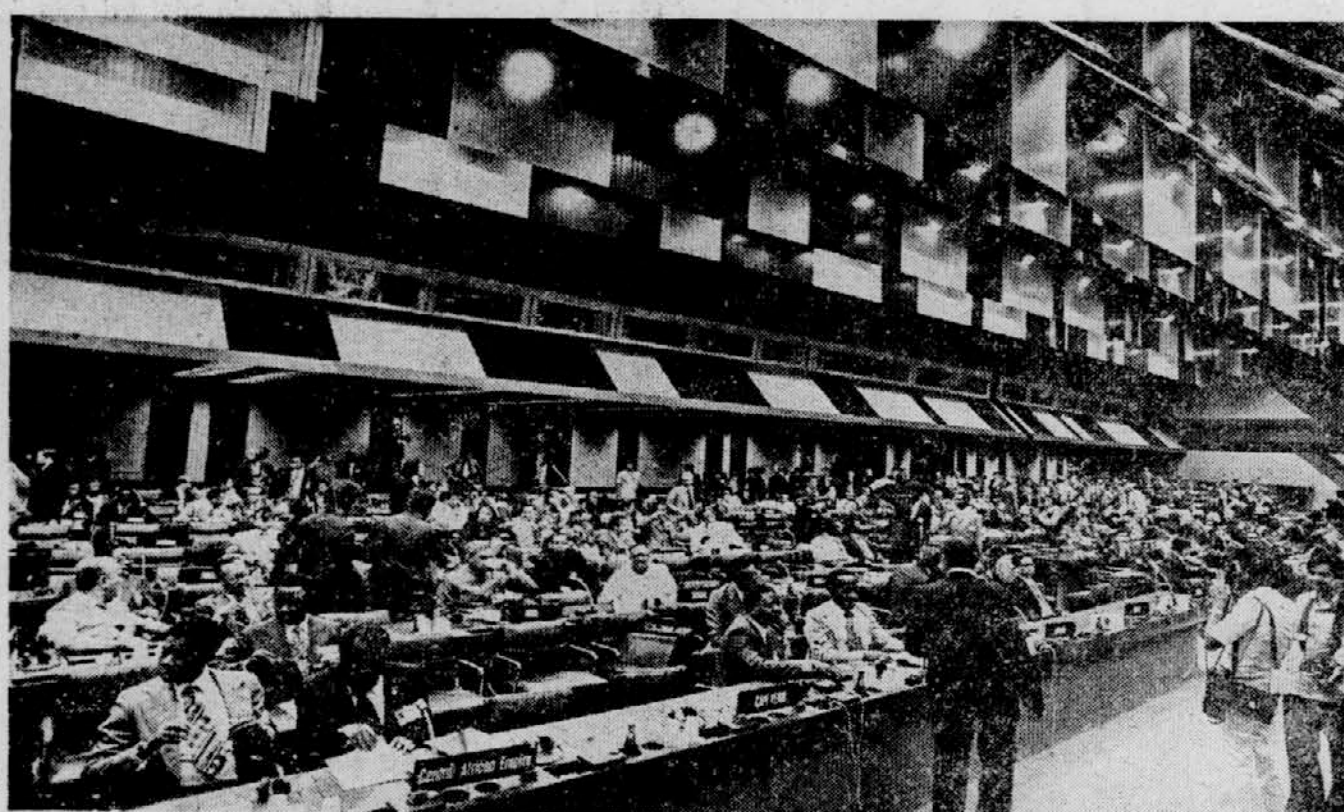
Na seji družbenopolitičnega zbora je na delegatsko vprašanje v zvezi z obiskom avstrijskega notranjega ministra, o katerem so nekateri avstrijski listi pristansko pisali, odgovoril Janez Zemljarič, republiški sekretar za notranje zadeve, rekod, da so bili pogovori konstruktivni in v duhu obojestranskega razumevanja in spoštovanja. (Več o tem na 4. strani).

Tarakijevi pozdravi za Tita

Fadil Hoxha sprejel
afganistanskega podpredsednika Amina

BEOGRAD, 26. julija (Tanjug) — Podpredsednik predsedstva SFRJ Fadil Hoxha je danes sprejel Hafizulaha Amina, podpredsednika revolucionarnega sveta, podpredsednika države in zunanjega ministra demokratične republike Afganistana, ki je izročil pozdrave predsednika revolucionarnega sveta Nura Mohameda Tarakija za tovariša Tita in za jugoslovansko vodstvo.

Fadil Hoxha je izrazil zadovoljstvo s tradicionalno dobrih in prijateljskih odnosih in sodelovanjem med Jugoslavijo in Afganistanom. Poudaril je pomen sodelovanja med Jugoslavijo in Afganistanom v gibanju nevtrčnih in prizadevanje obeh držav, da bi ohranili enotnost in ohreptili akcijsko sposobnost nevtrčnih.

PREDSTAVNIKI DVEH TRETJIN ČLOVEŠTVA — Pogled v sejno dvorano kongresnega centra »Sava«, drugo dne ministrske konference nevtrčnih držav.
Foto: Joco Znidaršič

„Enotnost temelj moči“

Začela se je splošna debata na plenarni seji ministrske konference nevtrčnih držav — Zasedata tudi politični in ekonomski odbor konference

OD NASIH POSEBNIH POROČEVALCEV

BEOGRAD, 26. julija — Nekaj pred peto uro se je danes popoldne začela v centru »Sava« splošna debata na plenarni seji ministrske konference nevtrčnih pod predsedstvom zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca. Hkrati s generalno debato sta začela zasedati politični in ekonomski odbor konference pod predsedstvom predstavnikov Indije in Gvajane.

Predsedujoči na plenarni seji Vrhovec je dal najprej besedo predstavniku Sri Lanki, ki bo do vrha v Havani prihodnje leto predsednik gibanja nevtrčnih. Kakor da hoče še naprej razviti misel o potrebi po enotnosti, ki je temelj naše moči, izpisi na njem na steni v arabski, angleški, francoski, španjolski in srbohrvaški. Je srilankski zunanji minister Hamid rekel: »Še nikoli poprej ni bilo večje potrebe po enotnosti našega gibanja, kot je danes.« Od šeststank nevtrčnih na vrhu v Colombu se je zgodilo marsikaj, kar je ogrozilo gibanje nevtrčnih, je dejal Hamid.

Srilankski zunanji minister je povzel glavne vidike nevtrčnosti danes in glasi ponovno potrdil načela nevtrčnosti.

Poudaril je stiski pomen načel nevtrčnosti za krepitve gibanja, ki mora ta načela spoštovati.

V zadnjem času je čutili silne pritiskne in poskušne sanjati razdora med nevtrčnimi in izražena je bila bojazn, da ne bi gibanje zaradi teh pritiskov skrenilo s poti.

Gibanje nevtrčnih ne vsiljuje nikomur enotnih ideoloških pogledov, pač pa krepiti enotnost, ki je jamstvo njihove neodvisnosti in varnosti.

Zal je prišlo do tega, da so nekateri nevtrčni dvignili orožje proti drugemu in zato mora biti naš imperativ: enotnost in solidarnost. Za morebitne spore mora obstajati bilateralni ali kak drug mehanizem za reševanje sporov.

Nevtrčni niso nikoli sprejemali in ne sprejemajo tega, da je lahko kak blok nezmožljiv ali zavezan nevtrčnosti. Nevtrčni imajo

pravico imeti odnose z vsemi, to pa ne pomeni podrejanja kateremu koli bloku ali državi.

Minister Hamid, ki je poudaril, da kot predsedujoči nevtrčnih do Havane čuti dolžnost povzeti glavna načela in naloge gibanja, je posebej poudaril, da popuščanje napetosti ne more biti omejeno na določene dele sveta ali celine, temveč mora zajeti ves svet.

Splošna debata se nadaljuje in na seznamu govornikov so še predstavniki Indije, Iraka, Gane, Peruja in drugih.

Glavna naloga obeh odborov konference, političnega in ekonomskega, ki potekata vzporedno s plenarnim zasedanjem, je obravnavati in izdelati končne osnutke dokumentov konference, ki jih bodo predvidoma prešli na končnem plenarnem zasedanju v soboto. Ti dokumenti vsebujejo deklaracijo, ki ima politični in gospodarski del, in akcijski program.

Potem ko so udeleženci pozno snoči potrdili dnevi red, ki ga je predlagal koordinacijski biro konference, so dopoldne nadaljevali še zadnje točko pred splošno

razpravo. Obravnavali so status nekaterih udeležencev. (O tem berite poročilo na strani 9.)

Ministri arabskih držav so ustanovili odbor veleposlanikov, ki naj bi proučil tri predloge PLO, ki zadevajo palestinsko vprašanje. Ministri arabskih držav, ki so se davi sestali, se udeležujejo konference nevtrčnih.

Opazovalci opozarjajo, da je to prvič od pretekega novembra, da se vse arabske države udeležujejo političnega srečanja, in to še na ravni ministrov za zunanje zadeve.

(Podrobneje o konferenci predsem o močnih odmevih, ki jih je vzbudil včerajšnji govor predsednika Tita, poročamo na 9. strani.)

BOZO MAŠANOVIC
BOZIDAR PAHOR

Srečanje Arabcev v Beogradu

Prvi sestanek na ministrski ravni po lanskem novembru

BEOGRAD, 26. julija (Tanjug) — Države članice arabske lige, ki sodelujejo na ministrski konferenci nevtrčnih držav, so imele v centru »Sava« sestanek, na katerega so, kot se je zvedelo, obravnavale aktualna vprašanja arabskega sveta. Zvečelo se je, da je bila osrednja tema kriza na Bliskem vzhodu, oziroma palestinsko vprašanje in arabski pristop k reševanju.

»Srečali smo se in to je najpomembnejše, je rekel eden izmed udeležencev. Ocenja je točna, saj na ministrski ravni takega srečanja ni bilo od Sadatave poti v Jeruzalem lani novembra.

Arabski ministri so ustanovili veleposlaniški odbor, ki je takoj nato obravnaval tri pomembne predloge o palestinskem vprašanju.

Mesto naše in svetovne solidarnosti

V Skopju so se spomnili tragičnega dogodka pred petnajstimi leti

SKOPJE, 26. julija (Tanjug) — V Skopju so danes ob 15. obletnici katastrofalnega potresa s številnimi manifestacijami obudili spomin na tragični dogodek. Pri spomeniku žrtve potresa, v katerem je umrlo 1070 ljudi, so položili vence in šopke svežega cvetja.

Skopska mestna skupščina je imela v počastitev spomina na ta dogodek sejo, s katere predsedniku Tito, v katerem se mu prebivalci makedonskega glavnega mesta ponovno natočileje zahvaljujejo za sodelovanje in skrb pri obnovi in gradnji Skopja.

»Skopje je postalo mesto jugoslovanske in svetovne solidarnosti. To mesto globoko ceni nesebično pomoč, je na seji dejal predsednik mestne skupščine Metodi Antov.

Miničevi pogovori z gosti

Srečanje z el Bakrom,
Sarijem, al Sabahom in
Kadumijem

BEOGRAD, 26. julija (Tanjug) — Član predsedstva centralnega komiteja ZKJ Miloš Minić je danes ločeno sprejel predstavnike Sudana, Kampučije, Kuvajta in palestinske osvobodilne organizacije, ki se udeležujejo ministrske konference nevtrčnih držav v Beogradu.

Miloš Minić je v daljšem prijateljskem pogovoru s podpredsednikom republike in zunanjim ministrom Demokratične republike Sudana Tahirjem el Rasidom Bakrom proučil rezultate nedavnega sestanka OAE v Kartumu ter vprašanja, ki so na dnevnem redu beograjske konference.

S podpredsednikom vlade in zunanjim ministrom Kampučije Iengom Sarijem je Miloš Minić v prijateljskem pogovoru izmenjal mnenja o trenutnem političnem položaju v oblasti v območju jugovzhodne Azije.

Član predsedstva centralnega komiteja ZKJ Miloš Minić je v daljšem prijateljskem pogovoru s podpredsednikom vlade in zunanjim ministrom Kuvajta šejkom Sabahom el Ahmedom al Sabahom proučil najnovejši razvoj položaja na Bliskem vzhodu.

V prisrčnem pogovoru z vodjo političnega oddelka PLO Farukom Kadumijem je Miloš Minić še posebej spregovoril o problemu Blisknega vzhoda in položaja v Afriki.

Faruk Kadumi je izrekel priznanje Jugoslaviji in predsedniku Titu za jasno in odločno stališče v zvezi s pravicami Palestincev do lastne države.

Iz ekspozije Zvoneta Dragana

● Emotnejši, razvitejši in plansko usmerjen jugoslovanski trg je bistven pogoj za dinamičen, racionalen in usklajen razvoj nacionalnih gospodarstev in skupnega jugoslovanskega gospodarstva. Zato moramo v procesu sporazumevanja in dogovarjanja še bolj intenzivno skupno graditi vse tiste elemente ekonomskega sistema in razvojne politike, ki spodbujajo sodelovanje in sporazumno racionalno delitev dela.

● Prepričano uveljavljanje pravic in obveznosti iz minulega dela najbolj ovira razvoj dohodkovnih odnosov in racionalnejše kroženje akumulacije.

● Bitka za nagajanje po delovnem prispevku pomeni tudi politični spopad z vsemi, ki se upirajo procesu preobrazbe družbenoekonomskih odnosov.

● Doseganje zgolj osnovnih materialnih okvirov brez ustreznih sprememb v sestavi in krepitvi kvalitativnih dejavnikov ter utrjevanju samopraviljanja, še ne pomeni dočela uspešnega izvajanja srednjeročnega načrta.

● Po izrazito nizki rasti v letu 1976 smo uspeli v Sloveniji ujeti predvideno dinamiko proizvodnje, vendar ocenjujemo, da v prihodnjih letih kljub dinamični rasti ne bo moč povsem nadomestiti nižje rasti proizvodnje iz leta 1976.

● Ob dokaj živahni gospodarski rasti in bolj sproščeni ekonomski politiki se ponovno krepijo pritiski na tuje trge, ohranjajo se nekatere negativne tendence pri zaposlovanju, še vedno nismo uspeli povsem zagotoviti, da bi se vse oblike porabe gibale v odvisnosti od ustvarjenega dohodka. Vse to otežuje izvajanje politike ekonomske stabilizacije.

● Gibanja v prvih treh letih tega srednjeročnega obdobja kažejo, da so naložbe v osnovna sredstva in zmanjšanje izvoznem povpraševanju leta 1977 in 1978 glavni pospeševalci gospodarske rasti.

● Republiški IS predlaga znižanje splošne davčne stopnje, s čimer bi izboljšali akumulacijsko sposobnost gospodarstva.

● Pri gradnji magistralnih cest zaostajamo, zato moramo proučiti, katera ozka grla lahko hitro odpravimo in s tem omogočimo hitrejši pretok prometa.

● V zadnjih dveh letih so dosežani sistemi solidarnosti na področju družbenih dejavnosti povzročili veliko težav. V nekaterih družbenih dejavnostih prejemata solidarnostno pomoč kar dve tretjini slovenskih občin. To dokazuje, da smo solidarnostne programe zastavili previsoko glede na dohodkovne možnosti celotnega slovenskega združenega dela.

● Obsejno gospodarsko sodelovanje se je precej povečalo, č čemur so prispevali predvsem sporazumi med Italijo in Jugoslavijo in sporazum o obsejnem gospodarskem sodelovanju z Madžarsko. Vse bolj pa je prisotno tudi spoznanje, da je treba bolj okrepiti obsejno gospodarsko sodelovanje z Avstrijo.

SNEG SE ŠE NE DA, MI PA TUDI NE!
KAMNINSKO SEDLO, 26. julija — Iskati te dni samoto v gorah bi bilo dokaj jalovo opravilo. Predvsem ob koncu tedna na vseh poteh mirgoli planincev, prenočišče pa je v planinskih postojankah skorajda težje dobiti kot ob morju. Toda nič ne de, glavno, da je do bre volje dovolj. Vendar pa upamo, da poleg smeha planinci te dni premorejo tudi zimsko plansko opremo. Dobra petina naših planinskih poti je namreč še pod snegom in bolj kot dobra volja so potrebne derese in ceplini.
Foto: Ziva Paulin

Zaupnica Beginovi vladi

Kljub temu, da je Aba
Eban ostro kritiziral po-
litiko v Cisjordaniji

Jeruzalem, 26. julija (AFP) — Bivši izraelski zunanji minister Aba Eban je danes izraelskemu knesetu (parlamentu) predložil dokument laboristične stranke o nezaupnici vladi premierja Beginja.

Eban je poudaril, da so »nepotrebna naselja« v Cisjordaniji »se poslabšala mnenje svetovne javnosti o Izraelu in obtožili vodjo premierja Beginja, da je z nasilno priključitvijo arabskega prebivalstva in s poskusom, da bi uresničila načrt o administrativni avtonomiji Cisjordanije in Gaze, okrnila ugled Izraela.

Poslanci izraelskega kneseta pa so kljub temu danes izglasovali zaupnico premierju Menahemu Beginu.

Vzhodni Bejrut v ognju

Zgorel tudi gozd pri pa-
laci predsednika Sarki-
sa — Padlo 25 ljudi

BEJRUT, 26. julija (Reuters) — Libanonsko glavno mesto je bilo tudi nočjo priče zorišče hudega topovskega obračunavanja med sirskimi enotami, ki delujejo v okviru arabskih mirovnih sil, in borci desničarske libanonske policije.

Boji so bili najhujši v jugovzhodnih delih mesta, kjer so izbruhnili številni požari. Ogenj je zajel celo večji gozd v bližini palače predsednika Elias Sarkisa. Desničarski radio je pozno sinoč sporočil, da je padlo najmanj 25 ljudi, v glavnem civilistov.

Najnovejši boji v Bejrutu zelo resno ogrožajo ohranitev sporazuma o premirju.

Obisk na brigadirskih delovišči

TATRE, 26. jul. — Predsednik CK ZKS France Popit je danes skupaj s predsednikom RK ZSMS Ljubom Jasničem obiskal delovišča mladinskih delovnih brigad Brkini 78 v Tatrah, Istra 78 v Smarju pri Kopru in Kožbana 78 v Brdcih. Brigadirjem devete akcije, ki teče v Sloveniji — Posočje 78 pa je France Popit obljubil, da jih bo obiskal prihodnji mesec. Komendant akcije Brkini 78 Janez Novak je poročal, da brigade presegajo normo za 30 do 40 odstotkov, pohvalil pa je tudi pionirsko brigado, ki po prizadevanju prav nič ne zaostaja za starejšimi brigadirji. Ob slovesu so mladinci podarili Francetu Popitu za spomin brigadirsko uniformo.

(Več na 3. strani)

Iz Crne gore o dvojni prodaji

TITOGRAD, 26. julija — O dvojni prodaji hotelskih zmogljivosti v Crnogorskem primorju je razpravljala tudi izvršni svet Crne gore. Ocenili je, da bi morale hotelske organizacije pravočasno in odločneje

izvajati ustrezne ukrepe v skladu z oceno turističnega povpraševanja in večjim zanimanjem za počitnice v naši državi. Pogodbe bi morale uskladiti z razpoložljivimi zmogljivostmi, pa ne bi prišlo do tako neprijetnega položaja. (Več na 2. strani)

Cementna suša še kar traja

LJUBLJANA, 26. julija — Pomanjkanje cementa v Sloveniji je letos prav tako žgoče kot na primer lani, čeprav čista anovska in trboveljska cementarna zelo povečala proizvodnjo. Vendar vse kaže, da smo si prehitro obetali korenito izboljšanje zaradi novih proizvodnih zmogljivosti v Anovem. Vedeti bi morali, da novi obrati niso Aladinova svetilka, ki na mah izpolni želje, temveč da potrebujejo nekaj časa, da bodo tečili s polno zmogljivostjo in popolnoma brezhibno. Vprašanje preskrbe s cementom je danes obravnaval tudi odbor republiškega izvršnega sveta ter med drugim še posebej poudaril pomembnost preskrbe območij, ki so jih prizadela zadnja neurja. Leto niso uničila le poljščini, temveč porušila in poškodovale tudi številne gradbe in naprave. (Več na 4. strani.)

Ujme tepejo vse celine

BOSTON, 26. julija — Že drugič v zadnjih dneh so bile ulice Bostona poplavljene; voda je segala tudi do meter visoko. Še hujše novice prihajajo iz Azije: orkan je pometal Hongkong. V Indiji milijonov ljudi grozi, da bodo zaradi monsunskega deževja ostali brez strehe nad glavo. O mnogih vremenskih nesrečah poročamo v rubriki »Od vsepovsode na 3. strani.

Telefoni: UPI

Vreme danes

Se bo sončno in še kar topleje. Tudi vreme nad Jadranom se je ustalilo. Na severnem Jadranu bo mirno morje, brez vetra in jasnno, le na odprtem morju srednjega in južnega Jadrana bo pihal severozahodnik z močjo do treh borforov. Lepemu vremenu primerno so se dvignile tudi temperature morja. V Rovinju, denimo, so namerili še blizu 25 stopinj Celzija.

Napad na afriško politiko ZDA

NEW YORK, 26. julija — Ameriška desnica srdito napada Carterjevo afriško politiko in hoče dobiti, da bi Amerika nehala sponzorirati mednarodne ekonomske sankcije proti Rodeziji in da Ianu Smithu ter trem »astrpima« škotskim politikom v Salisburyju pokaže, da je na njihovi strani in ne na strani gverilcev Joshua Nkoma in Roberta Mugabeja.

Seveso spet prišel na dan

RIM, 26. jul. — Primer Seveso se je znova znašel v središču pozornosti italijanske javnosti. Desetega julija sta minili dve leti od katastrofe, ko je ta kraj prekril strupeni oblak dioksina, na zatožni klopi pa so se znašli sedaj le kmetje, ki so na okuženem ozemlju redili koke, kokoši ter sadili krompir in paradiznike. (Več na 12. strani)

LOGLEDALO

avtobusi rodila zdravo deklico, težko 3100 gramov in dolgo 47 centimetrov.

»Zaslišal sem krik in klice: 'Ustavite, ustavite! Zenska rojevala!' pripoveduje voznik avtobusa Stevan Obradović. »Zavrli sem in ženski pomagal, da je legla na tla. Bal sem se, da bi se otrok zadušil. Potem sem takoj z vsemi potniki odpeljal v bolnišnico. Vozil sem hitro, kolikor je bilo mogoče in na srečo se je vse dobro končalo.«

V parasičnem medicinskem centru, kjer je mati s otrokom, smo se pogovarjali tudi z materjo Veselinko, ki nam je dejala:

»V avtobus sem vstopila v Čupriji. Niti sanjalo se mi ni, da bom ta dan rodila. Toda kot ste slišali, se počutim dobro. Zahvaljujem se vsem potnikom, še posebno pa vozniku, ki so mi nesebično pomagali.

Zvedeli smo, da so deklici dali ime Majja.

(Po »Novosti«)

Prevozniški pasji dnevi

LJUBLJANA, 26. jul. — Da so naposled tudi naši kraji dočakali prave pasje dneve, priča tale posnetek tovornjaka na enem izmed parkirišč v glavnem mestu Slovenije. Za poklicne soferje so ti časi vsekakor pasji, predvsem zaradi kolon, ki onkraj meje — v Avstriji in ZRN predvsem — stojijo ob počitniških konicah tudi na desetine kilometrov daleč.

Foto: Marko Kunšič

